Viaţa studenţească

REVISTA A UNIUNII ASOCIAŢIILOR STUDENŢEŞTI DIN ROMÂNIA

Nr. 45 ● Miercuri 24 decembrie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Un număr dedicat în întregime revistelor studenţeşti din institute

Lumina viitorului socialist!

PRESA STUDENŢEASCĂ

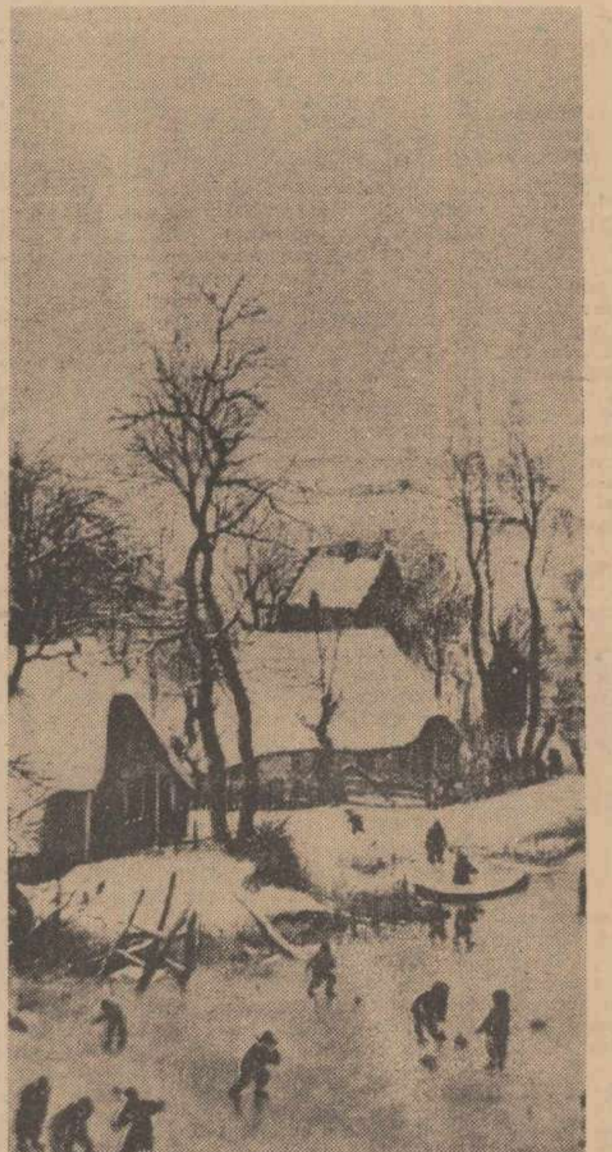
Consemnînd sub acest titlu cîteva consideraţii prilejuite de ultimele apariţii ale unui număr însemnat de reviste studenţeşti, s-ar părea că riscăm o recunoaştere fortuită atît în ochii opiniei universitare cît şi în cadrul mai larg al activităţii publicistice. Dacă o afirmăm încă de la început cu toată convingerea e pentru că avem conştiinţa acestei realităţi în care vedem una din marile realizări politice şi morale din ultimul an ale vieţii spirituale a studenţilor. Este grăitor prin el însuşi faptul că debutul acestei acţiuni publicistice sistematice a avut loc tocmai în această perioadă de deosebită efervescenţă înnoitoare a şcolii noastre superioare ca urmare a aplicării complexului de măsuri adoptate de partid pentru dezvoltarea şi perfecţionarea învăţămîntului nostru, pentru îmbunătăţirea muncii educative în rîndurile tineretului. Actul de naştere al revistelor studenţeşti din institute reprezintă un moment de maturizare a iniţiativei asociaţiilor studenţeşti, un reflex al lărgirii democraţiei care caracterizează viaţa şcolii noastre superioare. Integrată acestui climat politic general, pusă în legătură intimă cu toate perfecţionările pe care le-a cunoscut activitatea obştească a studenţilor în ultimul timp, îndeosebi cu hotărîrile Conferinţei a VII-a a U.A.S.R., fără îndoială că împlinirea unui an de la apariţia primelor publicaţii constituie o dată care merită semnalată cu certitudine şi mîndrie.

Preambulul acesta general ni s-a impus cu toate că din cele 35 de publicaţii, al căror act de naştere l-am consemnat, numai o treime au apărut cu ediţii în această toamnă, cei mai harnici (şi nu numai cantitativ !) dovedindu-se politehniştii braşoveni, universitarii clujeni şi medicinştii din Bucureşti.

Explicaţiile întîrzierii apariţiei unor publicaţii sînt multiple, cele mai multe însă conducîndu-se către regimul pe care îl acordă unele tipografii locale revistelor studenţeşti. Este bine ca aceste tipografii să manifeste mai multă grijă şi solicitudine faţă de publicaţiile institutelor. Noi însă credem că dincolo de aceste dificultăţi poate fi observată şi anemierea ajutorului pe care factorii locali, îndeosebi conducerile unor institute şi asociaţii studenţeşti, înţeleg să-l acorde colectivelor de redacţie ale acestor reviste. Oare nu i-am jigni pe timişoreni, de pildă, care debutează atît de frumos editînd reviste la toate institutele, dacă neapariţia nici unei ediţii în aceasă toamnă am pune-o numai pe seama incapacităţii lor tehnico-organizatorice, a imposibilităţii de a-i determina pe tovarăşii de la tipografia locală să-i tipărească la timp ?

(Continuare în pag. 4-5)

Niculae STOIAN
Dan Mihai BÎRLIBA
şeful Comisiei de presă a' Consiliului U.A.S.R.

Plămada mîinilor harnice, efervescenţa gîndurilor îndrăzneţe, elanul minţilor avîntate spre cucerirea marilor adevăruri, făuresc prin generaţiile privilegiate ale erei noastre una dintre cele mai emoţionante pagini ale istoriei patriei.

În clocotul acestor zile intense şi durabile am simţit fiecare măreţia acestei sinteze deschizătoare de largi perspective spre viitor, pe care a reprezentat-o Congresul al X-lea al P.C.R.

Bilanţul matur şi profund ştiinţific al cuceririlor poporului român sub conducerea comuniştilor, fundament al căilor sale de dezvoltare impetuoasă spre progres, expresie a încrederii depline şi devotamentului faţă de partid al tuturor cetăţenilor patriei, Congresul al X-lea al P.C.R. va rămîne prin întreaga sa desfăşurare, prin documentele sale de excepţională însemnătate istorică un moment decisiv în evoluţia României socialiste.

Traducerea în viaţă a acestui program va apropia din ce în ce mai mult România de nivelul ţărilor celor mai înaintate de pe glob, hotărîrea judicioasă şi neabătută de a continua în ritm susţinut procesul industrializării socialiste pe baza principiilor marxism-leninismului şi, ţinînd seama de imperativele actuale ale ultimilor cuceriri pe plan mondial ale revoluţiei tehnico-ştiinţifice, va însemna în acelaşi timp traducerea în fapt a celui mai înălţător principiu al orînduirii noastre.

Din ce în ce mai amplu, din ce în ce mai complex, masele sînt solicitate la o participare activă şi creatoare la conducerea statului, la făurirea vieţii noi : cadre tot mai complet pregătite, multilateral formate, posedînd o orientare ideologică marxist-leninistă, competentă şi temeinică pregătire profesională, sînt chemate să preia fără încetare traducerea în viaţă a politicii partidului de înflorire a patriei.

„Caracterul dinamic al economiei

Lector Doina IONESCU

(Continuare în pagina 3)

Estudiantina

Cu gîndul la tot ce devine în ţară

Sfîrşitul de an e marcat prin tradiţie de sesiunea Marii Adunări Naţionale pe a cărei ordine de zi au fost înscrise, alături de alte proiecte de legi, cele privind planul economiei şi bugetul de stat pe 1970, precum şi proiectul de lege privind organizarea şi funcţionarea Consiliului de Miniştri. Dezbaterile care s-au desfăşurat în vederea adoptării unor importante decizii privind întreaga viaţă a ţării au pus încă o dată în lumină spiritul creator al politicii interne şi externe a partidului nostru, care acţionează consecvent ca avangardă a noului.

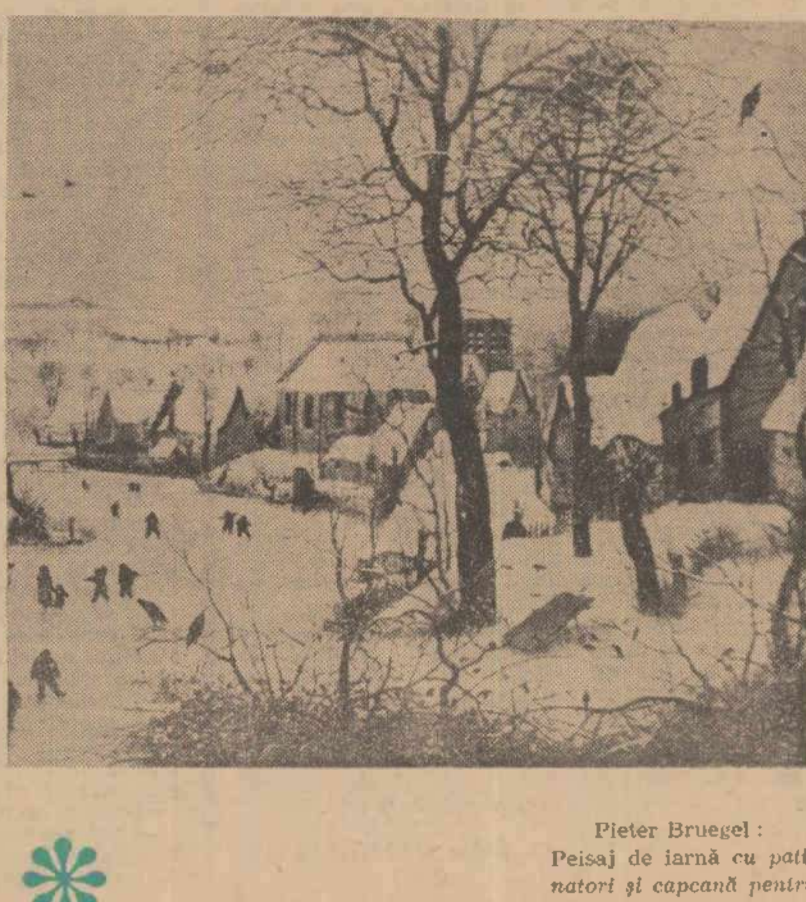
Faptul că dezbaterea celor mai importante proiecte de legi, îndeosebi a celor care stabilesc coordonatele activităţii economice şi social-culturale în anul 1970, anul ultim al cincinalului, premisă a trecerii la înfăptuirea programului stabilit de Congresul al X-lea pentru etapa următoare de dezvoltare a ţării, a fost precedată de lucrările Plenarei C.C. al P.C.R. a dat un nou impuls nu numai edificării legice a direcţiilor în care vor fi canalizate energiile constructive ale poporului nostru ci însăşi muncii lui în aceste zile hotărîtoare ale încheierii bilanţului pe 1969. Aderînd cu toată fiinţa la perspectivele şi împlinirile mărețe ale acestei politici dinamice, pline de patriotism, noi studenţii, dăruindu-ne zilnic cu toată pasiunea şi răspunderea pregătirii pentru viaţă şi profesie, scrutăm cu încredere devenirile de mîine ale patriei. Acest îndemn la scrutarea viitorului şi la retrospective totodată, e cu atît mai puternic acum cînd ne aflăm în preajma unei sărbători atît de dragi inimii noastre — ziua Republicii, ziua bucuriei noastre, a celor de-o vîrstă cu socialismul.

Puterile minţii şi toate calităţile poporului nostru se îmbină cu străvechiul dor spre desăvîrşire care a dat sublima întruchipare artistică uneia din cele mai frumoase balade ale lumii — balada meşterului Manole şi a ucenicilor săi. Dor de aer înalt, de perpetuă ascensiune spirituală, de încheiere măiastră a lucrului şi reînceperea lui tot mai frumos simbolizează şi „coloana infinitului" a gorjanului Brâncuşi, cinstit în primele săli ale celor mai mari muzee din lume. Acelaşi dor de armonizare a pămîntului cu o fiinţă tot mai umană dăinuie în viziunile eminesciene, în muzica lui Enescu şi în florile lui Luchian.

De la plînsul Mioriţei, pînă la cunoaşterea şi înfruntarea destinului, pînă la actul de stăpînire a propriei soarte a fost drum lung de căutări şi luminare a cugetului, cale de muncă îndîrjită şi ascuţire a minţii.

Sărbătorim ziua Republicii noastre Socialiste, ziua noilor relaţii între oamenii acestui pămînt. O sărbătorim la încheierea anotimpurilor anuale productive, la timp de părelnic somn al pămîntului, cînd brazdele rostuite de cu toamnă sînt covor de grîu nou şi sămînţă care învie sub zăpezi. O sărbătorim cu sufletele noastre tinere arzînd continuu ca flăcările niciodată stinse în furnalele de pe întregul pămînt al ţării. Cu gînduri treze şi lucide. Cu visuri noi adăugate visurilor împlinite.

Mariela ZAMFIRESCU
studentă a Institutului de construcţii din Bucureşti, redactor şef al revistei AMFION
(Amfion)

Pieter Bruegel : *Peisaj de iarnă cu patinatori şi capcană pentru păsări*
(Din Echinox)

Reprezentarea studenților la conducerea institutului

Formă a lărgirii democrației socialiste, participarea studenților la conducerea institutului a îmbrăcat acum un an o formă concretă, organizată: alegerea reprezentanților pentru consiliile profesorale și senat.

Cu intenția de a lua cunoștință de modul concret în care acești reprezentanți și-au desfășurat munca, de experiența acumulată, ne-am adresat pentru început tovarășului ION AMARIUȚĂ, președintele Uniunii asociației studenților din institut.

C. D.: Cu aproximativ un an în urmă, ați fost investit cu sarcina de reprezentare a studenților în cel mai înalt for al institutului, senatul. Vă rugăm să ne împărtășiți din experiența acumulată.

I. A.: Problema care a polarizat întreaga viață a institutului „pe acest an" a constituit-o, după cum se știe, aplicarea în practică a Directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului și a noii Legi a învățămîntului. Măsurile preconizate pentru îmbunătățirea programelor analitice, reducerea numărului de ore și de examene, proporționarea justă a activităților teoretice și practice au suscitat numeroase discuții, au dat naștere la opinii diverse. **Aprecierile, sesizările și propunerile studenților au jucat un rol important în găsirea celei mai bune soluții.**

C. D.: După cîte știu opiniile studenților se caracterizează prin diversitate împinsă pînă la contradicții. Ce criterii ați folosit în onorarea lor prioritară?

I. A.: **Am acordat prioritate opiniilor aparținînd majorității studenților,** încărcate de dorința sinceră și firească de a contribui la rezolvarea problemelor privind conținutul și coordonarea activității lor. Au fost primite de către senat, cu interes, intervențiile în legătură cu deficiențele semnalate de studenți în activitatea didactică, în îndrumarea lor nemijlocită, în activitatea educativă. De asemenea, bursele (speciale sau obișnuite), alături de toate celelalte condiții legate de viața și munca studenților au fost tot atîtea subiecte de preocupare din partea noastră.

C. D.: Cum ați informat studenții asupra modului concret în care și-au găsit rezolvarea unele din cerințele lor?

I. A.: Munca noastră reclamă o prezență continuă în mijlocul studenților, a activului nostru, ceea ce creează premisele unei bune și prompte informări, fie direct, fie pe filiera organizației. Și aceasta în ambele sensuri.

C. D.: Iertați-mă, trebuie să înțeleg că acest flux informațional funcționează chiar perfect?

I. A.: Ezitarea din răspunsul meu de mai sus v-a sugerat această întrebare.

C. D.: Recunosc.

I. A.: Și acum să vă răspund. Reprezentanții în consiliile profesorale uită de multe ori obligațiile pe care le au pe această linie și, furați de alte preocupări, devin niște prezențe formale, înșelînd așteptările atît ale consiliului, cît și ale studenților.

Trebuie să îmbunătățim calitatea muncii acestor organizații, pe de o parte, să găsim și alte căi de informare intrate în practica muncii noastre în ultima vreme, pe de altă parte.

C. D.: Cu spusele din urmă am pășit deja într-o altă zonă a muncii dv., cea de viitor. Dacă vreți să ne prezentați cîteva din coordonatele ei.

I. A.: O problemă aflată de mai mult timp în centrul preocupărilor noastre o constituie **luarea împreună cu conducerea institutului a unui complex de măsuri concrete și eficiente pentru îmbunătățirea studiului individual**, pentru a asigura o însușire ritmică a cunoștințelor, creînd astfel condiții pentru sedimentarea și durabilitatea lor. M-am oprit îndeosebi asupra acestui aspect, deși mai sînt și altele, convins fiind că aici se află una din carențele esențiale ale muncii noastre și totodată rezerva internă de primă importanță pentru creșterea calității în pregătirea viitorilor specialiști, pentru reducerea numărului de rebuturi.

C. D.: Vă mulțumesc pentru răspunsurile acordate. Revista își mărturisește, pe această cale, intenția de a continua discuția începută, de astă dată cu reprezentanții la nivelul facultăților.

I. A.: Este o intenție lăudabilă și aș sugera o dezbatere pe tema **responsabilității multiple** pe care o au studenții noștri ca reprezentanți în consiliile profesorale și nu numai a acestora. Aceasta pornind de la ideea că lărgirea continuă a democrației socialiste presupune pe lîngă creșterea continuă a posibilităților de participare a individului la conducerea treburilor obștești și sporirea responsabilității sale sociale, a pregătirii sale.

Cornelia DAMINESCU
(Ing.)

ANCHETA NOASTRĂ

SPAȚIUL MEDITAȚIEI

Credem că e inutil să insistăm prea mult asupra rolului Bibliotecii Centrale a Universității în viața studentului. Este locul în care se realizează mai strîns decît oriunde contactul fiecăruia cu realizările culturale și științifice ale umanității, unde se desfășoară dialogul intim între cititor și nenumărați creatori de carte. De unde și un îndreptățit sentiment că asistăm la o amplă dezbatere, fără cuvinte rostite — căci în bibliotecă domnește liniștea. Conștienți că există totuși anumite probleme care frămîntă masa studenților clujeni în creștere continuă, probleme legate de acest compartiment atît de important al studiului, care este consultarea bibliografiei, ne-am hotărît la un dialog direct, atît cu beneficiarii serviciilor de la B.C.U., cît și cu conducerea solicitatei instituții universitare. Ancheta de față, rezultat al acestor luări de contact, nu reflectă, desigur, decît o parte a acestor probleme, fapt care ne obligă să revenim asupra lor.

După ce întreprinde un sondaj relevant printre studenții de la diferite facultăți, consemnînd mai ales „spinoasa problemă a locurilor", precum și încălcarea de către cititori a normelor de funcționare a bibliotecii, realizatorul anchetei se adresează tovarășului ANDREI VEREȘ, director adjunct al B.C.U.

— Tovarășe director, dialogul nostru va atinge îndeosebi probleme care preocupă în cel mai înalt grad masa de studenți ai universității. Pentru o mai bună înțelegere a situației de fapt, v-aș ruga să ne dați cîteva cifre, fără riscul de a cădea într-o prezentare pur statistică.

— Pentru început, vă gîndiți fără îndoială la problema lipsei de locuri în bibliotecă. Cifric, situația se prezintă așa: pentru aproximativ 13 000 de studenți ai universității (și numărul lor va fi din ce în ce mai mare) există un total de 56 săli de lectură, adică 2 380 locuri. Mai precis, dispunem la B.C.U. de 16 săli cu o capacitate de 700 de locuri, apoi de 33 de săli ale bibliotecilor filiale, cuprinzînd 1 180 de locuri, iar restul de 7 săli de lectură de la cămine totalizează 500 de locuri.

— Aminteați de o creștere rapidă a numărului de studenți. S-ar impune de la sine o preocupare continuă pentru sporirea numărului de locuri în biblioteci...

— E de la sine înțeles că spațiul crește prea puțin în comparație cu numărul studenților. Măsurile pe care le-am luat noi sînt destinate tocmai satisfacerii acestui gust pentru cultură din ce în ce mai accentuat. Aș aminti în acest sens „activizarea" destinației unor săli care erau folosite în alte scopuri (actuala sală de lectură de la etajul II, de exemplu), totalizînd actualmente 300 de locuri. În măsura posibilităților, s-a încercat să se facă același lucru și la facultăți: la Filologie s-a dat în folosința studenților o sală de limbi străine care nu exista acum cîțiva ani. Matematicienii beneficiază și ei de o sală în plus.

— Colegii noștri de la Studii economice însă...

— Da, lipsa unui spațiu adecvat pentru amenajarea unei biblioteci de specialitate în incinta facultății ne-a determinat să cedăm din spațiul și așa destul de redus de la Biblioteca Centrală. Rezolvarea e parțială și — sperăm — temporară, fiindcă și așa la cei 1 600 de studenți economiști există numai 180 de locuri în cele două săli scoase din spațiul de lectură al universității. Situația are și un aspect care nu poate decît să ne bucure: afluența mare și cererea de locuri denotă că studenții noștri iau în serios problema studiului bibliografic.

— Studenții cu care am discutat, „clienți" ai dumneavoastră, își exprimau dorința ca biblioteca să fie deschisă de dimineață pînă seara fără întrerupere, cu program de sesiune.

— Noi am încercat să generalizăm acest mod de a lucra, pînă de curînd, cu titlu de experiență, cu atît mai mult cu cît un asemenea sistem ne convine, scutindu-ne de o parte din munca depusă pentru culegerea cărților, aranjarea lor după ora 13, și apoi distribuirea din nou prin ghișeu la ora 14. Realitatea a dovedit însă slăbiciunile sistemului experimentat în sensul că mulți studenți blochează cartea fără să o citească, ei fiind plecați în oraș la cursuri sau la cinema. Un sondaj efectuat de noi în zilele trecute ne-a arătat că 30 la sută dintre cititori procedează astfel, lipsind din sală pentru 3—4 ore, și chiar mai mult. Cu toate acestea, țin să precizez că problema rămîne la latitudinea studenților; opinia îndreptățită a lor poate influența o hotărîre în acest sens, negativă sau pozitivă. Profit însă de ocazie pentru a cere sprijinul asociației studenților, spre a-i determina pe cei care împiedică bunul mers al lucrurilor să-și schimbe atitudinea.

— Dintre inițiativele luate de conducerea bibliotecii în ultimul timp a fost menționată favorabil deschiderea sălii de referințe bibliografice. V-aș ruga să ne spuneți cîteva cuvinte despre rolul ei.

— Rod al activității tovarășului Dorin Matei și a altor tovarăși care s-au ocupat de organizarea ei, sala de referințe conține material care informează despre lucrările de specialitate apărute sau în curs de apariție: bibliografii generale sau de specialitate, enciclopedii, lexicoane, dicționare etc. Studentul este îndemnat astfel să se obișnuiască a-și întocmi singur bibliografia necesară, găsirea ei fiind un aspect important al activității de cercetare. Și cum nimic nu redă mai bine eficiența decît cifrele, iată și cifre: în 1968 s-au dat cu vechiul sistem 7000 informații bibliografice, pentru ca din luna ianuarie pînă în mai 1969 să se dea cu noul sistem peste 14 000 informații.

— Ce alte măsuri s-au luat sau se vor lua pentru operativizarea activității în bibliotecă?

— O măsură care duce la activizarea mînuirii cărții este scoaterea la raft liber a cît mai multor volume. Din păcate, aceasta nu se poate realiza în cazul operelor beletristice din cauza numărului lor mare. Așteptăm și aici propunerile studenților cu privire la cărțile care ar trebui să figureze la raftul liber. Din păcate, nu se poate operativiza procesul destul de complicat al scoaterii cărții din depozit pe calea mecanizării. Ca să vă dau o idee despre munca depusă la noi, gîndiți-vă că în 1938 erau consultate 100 000 de volume, iar în anul 1968 aproximativ 1 750 000. Regretăm că detaliile tehnice de construcție ale bibliotecii nu ne îngăduie decît aplicarea parțială a mecanizării.

— Acum, cînd convorbirea noastră se apropie de sfîrșit, ce ați vrea să adresați prin intermediul revistei noastre studenților?

— Ne face mare plăcere faptul că ni s-a dat posibilitatea unui dialog mai strîns cu studenții și țin să spun aici că se cer organizate mai multe întîlniri pe teme legate de bibliotecă. Nu rareori, conducerea Bibliotecii Centrale simte lipsa acestor schimburi de păreri, rodnice **pentru ambele părți. Sîntem în căutarea unor forme organizate pentru astfel de întîlniri, conștienți că vor elimina în felul acesta o serie de probleme neplăcute, atît nouă cît și dumneavoastră. Și, desigur, vă vom invita și pe dumneavoastră, cei de la „Echinox".**

Salutul final n-a fost atît de despărțire cît pentru o viitoare revedere, într-un cadru mai larg, dezbătînd și căutînd împreună soluții pentru problemele care ne frămîntă. În ce ne privește, sîntem convinși că există asemenea soluții. Eforturilor continui care se fac pentru crearea unor optime condiții de studiu trebuie să li se alăture, însă, un mai puternic spirit de răspundere din partea noastră, a tuturor.

Vincențiu ILUȚIU
(Echinox)

DOCUMENTELE CONGRESULUI AL X-LEA AL P.C.R. ÎN STUDIUL STUDENȚILOR

Configurația viitorului interesează în cel mai înalt grad întreaga noastră națiune socialistă, dar mai ales tineretul. Întotdeauna privirea, inima și rațiunea tineretului au fost îndreptate prin excelență spre viitor, fără bineînțeles a neglija trecutul și prezentul.

Iată de ce este pe deplin explicabil atașamentul și interesul studenților față de documentele Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român, cît și atenția și ajutorul dat de către comitetul de partid din institut, Asociația studenților, Ateneul studențesc și cadrele didactice, pentru a crea cele mai bune condiții în vederea dezbaterii de către întreaga masă de studenți a acestor documente.

Desfășurarea acestor dezbateri a evidențiat faptul că majoritatea covîrșitoare a studenților dau dovadă de multă seriozitate, responsabilitate civică și o corespunzătoare pregătire politică. Participarea masivă a studenților, numărul mare de referate elaborate de ei, conținutul acestora, atenția cu care ele au fost audiate sînt tot atîtea argumente care ne fac să credem că studenții noștri nu sînt indiferenți, pasivi, că nu știu ce vor, ci, dimpotrivă, sînt activi, își dau seama de menirea lor în societate și ceea ce este foarte îmbucurător înțeleg mărețele sarcini și obiective ce-i așteaptă cînd se vor prezenta să dea marele examen al vieții. La unele dezbateri s-au pus o serie de întrebări de către studenți din conținutul cărora reieșea interesul lor de a descifra și a descoperi noi semnificații ale documentelor Congresului al X-lea. Mărturisesc în acest sens că, chiar dacă la unele dezbateri întrebările au fost mai puține sau de loc, aceasta însă nu înseamnă că studenții n-au avut probleme de pus, că ar fi un indiciu al indiferenței lor. Acolo unde s-a manifestat acest lucru, defecțiunile trebuie căutate în modul de organizare a acestor dezbateri. Altfel nu ne explicăm de ce studenții în orice ocazie, la cursuri, la seminarii, în pauze, pe unde ne prind, ne bombardează pur și simplu cu întrebări dintre cele mai serioase și de principiu, privind politica internă și internațională a partidului nostru, privind prezentul și viitorul patriei noastre.

În consecință, dezbaterea documentelor Congresului al X-lea este bine venită, cerută și cu viu interes privită de către studenți, avînd o înaltă utilitate și valoare educativă. Ea satisface cerințe reale, majore ale studențimii noastre.

Pe lîngă aceste părți evident pozitive în această acțiune de mare importanță și amploare, s-au manifestat și o serie de lipsuri, și n-am fi sinceri cu noi înșine dacă nu le-am arăta cu intenția de a le elimina din activitatea noastră viitoare.

Se impune o mai mare atenție în orientarea referatelor privind conținutul. Să se elimine cît mai mult posibil repetările, problemele general cunoscute, formulările stereotipe plicticoase. Referatele să oglindească, într-adevăr, acele probleme care găsesc un ecou în masa de studenți, mai puțin cunoscute. În felul acesta, se ridică utilitatea dezbaterilor. Chiar dacă referatele se scriu, consider că nu este indicat ca ele să fie citite, ci expuse în mod liber. Circulația ideilor la distanțe la care se pot distinge culoarea și scînteia ochilor numai cu ajutorul hîrtiei din față este fatal ineficientă.

Dacă dorim ca să participe un număr cît mai mare de studenți la dezbatere, este clar că ea nu trebuie să fie pregătită în mod „secret". Studenții să cunoască cu o săptămînă, două înainte ora, sala și problemele ce vor fi puse în discuție. Să fie invitate cadre didactice care lucrează cu anii de studii respectivi. Este inadmisibil ca o grupă întreagă de studenți să nu cunoască cel puțin cu o zi înainte că va avea loc dezbaterea și, totuși, am întîlnit asemenea cazuri.

Ora la care se fixează dezbaterea are și ea o mare importanță. Consider că nu este cea mai nimerită modalitate de a se stabili dezbaterea la sfîrșitul programului universitar. Studenții sînt obosiți, mulți se grăbesc la masă, atenția este mult slăbită.

Ne exprimăm convingerea că dezbaterile ce vor urma vor fi mai bogate și mai interesante, ceea ce este, fără îndoială, în interesul nostru al tuturor, studenți și cadre didactice.

Lector Ion MOCANU
(Sigma)

Istoria la zi

SAT DE RAPSOD

Era toamnă, o toamnă solemnă, cînd am coborît spre Stupca lui Ciprian, cînd am coborît pe spinările brune de urși ale dealurilor, dealuri suprapuse ca un acoperiș de pagodă, tivite cu case albe la poale, case cu acoperișuri din draniță, cu porți din lemn savant modelate. Mestecenii de deasupra satului argintau ca niște lumînări.

Un sat ca multe altele în ținutul de la miază-noapte, a cărui frumusețe are ceva din simplitatea acelor cruci de lemn din cimitirele noastre, în fața cărora somptuoasele monumente funerare par niște alcătuiri umile. Casele sînt din lemn, din lemn de brad și poartă în ele mireasma acelor păduri din care se trag. Sînt curate ca pîraiele, unde femeile ghilesc pînza țesută în zile de iarnă, cînd omăturile se îngrămădesc peste sat și strivesc libertatea de mișcare. Pe laițele învelite cu cergi mițoase, avînd culoarea amurgurilor, în cupa cărora se amestecă ziua cu noaptea, femeile aduc de mult pe lume prunci voinici și frumoși. S-a întîmplat ca printre ei să se afle unul năzdrăvan. Nevestele i-au zis Țiprian și așa i-a rămas numele și astăzi în sat, cu toate că peste tot în lume e Ciprian. Pentru oamenii satului el rămîne feciorul lui Ieraclie Porumbescu, mai tîrziu domnișorul Țiprian, înnebunind întreaga suflare cu cîntecele lui măiastre.

Casa unde a venit pe lume mai e și astăzi într-o livadă. E o casă nu prea arătoasă, ceva mai înaltă decît cea de la Humulești, a lui Creangă. De fapt, casa de astăzi reprezintă doar o parte din acareturile de odinioară ale lui Ieraclie Porumbescu, care s-au prăpădit în văpaia unui incendiu. Aceste două încăperi care au scăpat de foc sînt despărțite de o tindă, așa cum sînt casele țărănești și au servit de cancelarie părintelui Ieraclie. Aici, sub conducerea lui Ciprian, se desfășoară repetițiile primului cor din Stupca, ctitorit de ucenicul în ale sunetului. Pe una din grinzile afumate ale tavanului scund, Ciprian și-a încrustat numele, ca un semn al vocației sale de a lăsa ceva care să amintească și să bucure.

Într-o altă parte a satului e coliba din pămînt și paie a lui Bibu, aprigul și minunatul rapsod țigan. E o colibă umilă, e parcă una din acele căciuli de lut în care zăceau bordeienii lui Sadoveanu. Țiprian cobora ades, așa îmi povestea o dată Nechita Tescutean, spre bordeiul lui Bibu. Pe alți prunci îi chemau tainic pădurea, izvorul, stîna cu miros de cămăși spălate în zer și balsam de lupi. Copilul lui Ieraclie stătea înmărmurit pe prispa de lut și-l asculta pe Bibu, neîntrecutul mînuitor al arcușului. Primele gesturi ale copilăriei tălmăcesc drumuri și destine. Toate acestea mi le povestea o dată un bărbat aproape de 90 de ani, Nechita Tescutean, care între timp s-a trecut dintre noi. Le auzise și el de la alții. Vorbele lunecau greu. Călătoria acestor amintiri din străfundurile de separație, drum ceremonios, era un adevărat ritual hieratic și ancestral.

Poate cînd aștern aceste rînduri bordeiul uceniciei lui Țiprian nu mai e. Intuind valoarea lui, profesorul Teofil Sabin, cunoscător rafinat și patetic al lui Ciprian Porumbescu, om din partea locului, l-a desenat, așezînd desenul în casa cu mărturii și amintiri de lîngă biserică, în casa cu grinda scrijelată de mîna delicată a demiurgului.

Stupca e un sat ca multe altele în Bucovina. Bărbații își măsoară măreția și puterea cu pădurile și munții. Femeile frumoase ale satului au obrazul bălai și transparent ca roata lunii în cea mai fertilă perioadă a existenței sale pe fresca celestă. Satul e ca multe altele, deși numeroșii pelerini, care se opresc pe aici, și-ar dori revelații fabuloase. Cei cu imaginație le fabrică după rețete proprii. E adevărat, uneori zarva pe care o stîrnesc în hîrjoana lor puștii satului se potolește brusc. E un hiatus scurt și parcă nefiresc. „Pe aici, mi-a povestit tata, îl auzi pe cîte unul din țînci : Țiprian organiza concursuri de alergări. La copacul ista, era locul sosirii". O clipă de liniște, doar o clipă, apoi totul intră în normal. La anii aceștia nu prea este timp de melancolie și înfiorare.

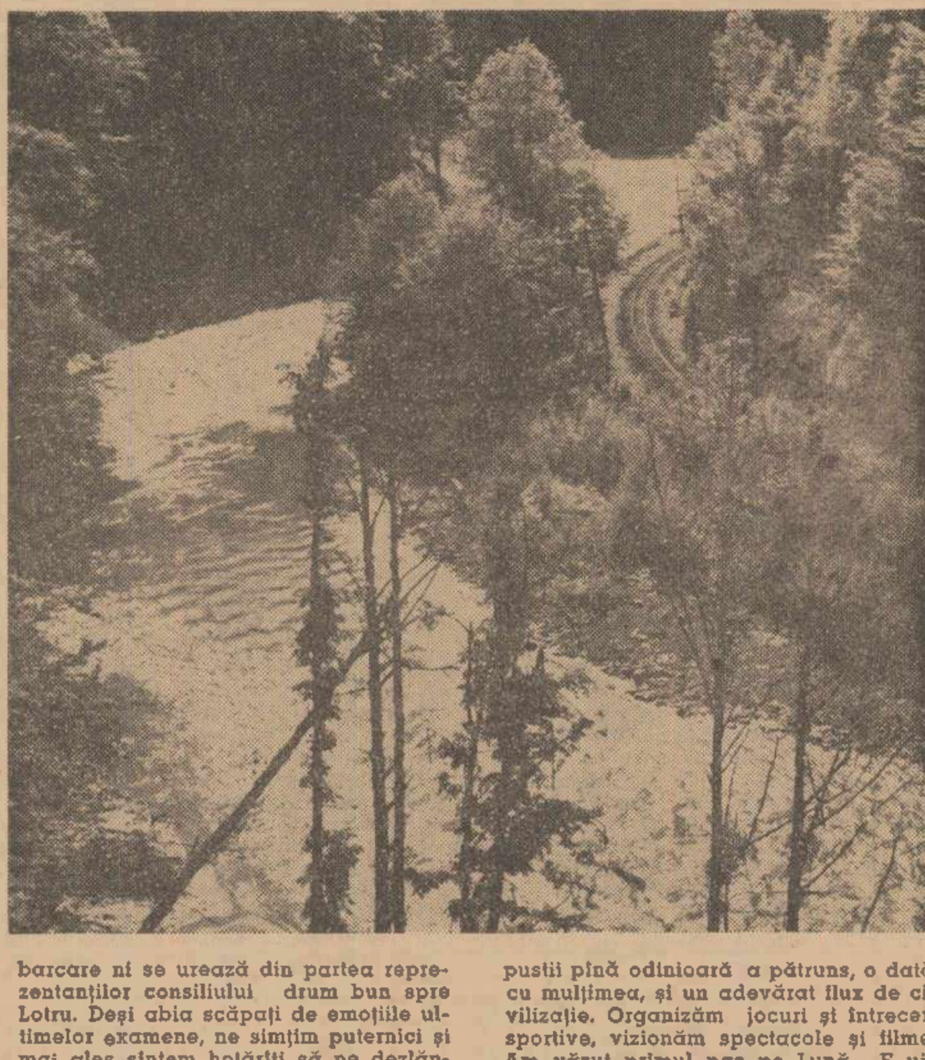
Un sat ca atîtea altele. Ciobanii duc turmele-n porneală în tovărășia tranzistorului, codanele se îndrăgostesc de „Sfîntul", bărbații tăifăsuiesc între două fumuri de „mărășească" despre îngrășămintele chimice. Fetele și flăcăii poartă în zile de sărbătoare cămăși minunate, dar cîntecele cele vechi, care îl desfătau pe Ciprian, au fost uitate sau mai sălășluiesc aproape îngropate în sufletul celor mai bătrîni. Din cînd în cînd le scot la lumină la fel cum simt uneori nevoia să răscolească în sipetul unde dorm cămășile de nuntă.

(Symposion)

UN RÎU DE LUMINĂ — LOTRU

Au trecut mai multe luni de cînd, în condițiile unui entuziasm general, au început cursurile noului an universitar și amintirile trecutei vacanțe stăruie încă în mintea fiecărui dintre noi. Pentru studenții participanți la munca voluntar-patriotică de pe Șantierul național — Lotru, aceste amintiri au un farmec aparte. Să reparcurgem împreună cîteva dintre zilele, dragi nouă, din jurnalul acestei prime acțiuni organizate pe un șantier hidroenergetic.

Dimineața zilei de 30 iunie... La îmbarcare ni se urează din partea reprezentanților consiliului drum bun spre Lotru. Deși abia scăpați de emoțiile ultimelor examene, ne simțim puternici și mai ales sîntem hotărîți să ne dezlănțuim, pe șantierul celei mai mari lucrări hidroenergetice de pe rîurile interioare ale țării, tot elanul și priceperea de care dispunem. Dar o anumită rezervă pentru necunoscut ne face, deocamdată, mai puțin comunicativi. Am ajuns, în sfîrșit, în inima șantierului. Fiecare punct de lucru pulsează cu intensitate maximă. Ne unim și noi, în zilele următoare, eforturile cu uriașele forțe umane angajate în epopeea Lotrului. Și ne simțim din ce în ce mai bine. Alături de noi, tovarășii asistenți se străduiesc să ne ajute în depășirea momentelor critice inerente fiecărui început. Nu, nu e nevoie, își dau și dînșii seama... Să organizăm, mai bine, plimbări în orele libere prin munții și văile Lotrului.

Lucrăm intens. Amenajăm drumuri de acces prin principalele puncte de lucru ale șantierului. Mai știi ? În viitor, împreună cu alți turiști, vom admira de aici lacul de acumulare, barajul lat, jos de 430 m, înalt de 122. Cu puțină imaginație îl putem vedea și acum. Atunci, însă, cînd vom poposi în viitoarele centre turistice Voineșița și Turn, îl vom vedea de-adevăratelea...

5 iulie. A mai sosit un grup de colegi. E totuși altfel cînd sînt mai mulți... Ne-am vrea contribuția mai sesizabilă. Dar are oare vreo importanță faptul că ea se topește, la această temperatură, în efortul general ? Raportată la acesta, contribuția noastră este într-adevăr modestă, dar ne bucură faptul că este îndreptată, în aceeași măsură, spre realizarea fluviului de lumină și energie al țării. Da, cu siguranță, așa este ! Ne întărim zi de zi convingerea că satisfacția pe care ți-o dă munca nu poate fi echivalată.

E uimitor ! În aceste locuri aproape pustii pînă odinioară a pătruns, o dată cu mulțimea, și un adevărat flux de civilizație. Organizăm jocuri și întreceri sportive, vizionăm spectacole și filme. Am văzut primul pas pe Lună... E uimitor... Nu peste mult timp intrăm în galeria subterană. Iată am parcurs înfrigurați 3 km din cei 150 cît va avea în final.

O satisfacție inegalabilă. Am pășit pe vatra barajului... Peste numai cîteva zile nu vom mai avea această posibilitate. El va deveni marele stăvilar al Lotrului. Intrăm și în uriașa centrală subterană de la Ciunget.... Aceasta va adăposti o construcție de peste 20 de etaje...

În 1972, în momentul suprem cînd apele Lotrului se vor năpusti năprasnic într-o cădere de peste 800 m, în paletele turbinelor, de aici vor porni cei 500 kw...

Au trecut mai multe luni de la începerea anului universitar și imaginile acestei vacanțe pline de conținut ne mai urmăresc. Acolo, în inima munților, la cotele luminii, pîrliți de vară în acele zile din preajma celui de-al X-lea Congres al partidului, am trăit momente emoționante, care se vor înscrie cu siguranță în palmaresul amintirilor de neuitat din frumoșii ani ai studenției.

Petru BRADI
(Atheneum)

Lumina viitorului socialist !

(Urmare din pag. 1)

moderne — se subliniază în concluziile Congresului al X-lea — implică perfecționarea necontenită a pregătirii profesionale, calificare pe profile mai largi și policalificarea cadrelor, care vor permite o mobilitate și o capacitate de adaptare mai mare a acestora la noile cerințe, o utilizare mai eficientă a lor".

Într-adevăr, atît documentele Congresului al X-lea cît și noua Lege a învățămîntului asigură o orientare clară și de anvergură a școlii românești, spre îndeplinirea cu succes a rolului primordial ce-i revine în făurirea societății noi prin formarea tineretului în conformitate cu exigențele arzătoare ale epocii noastre.

Învățămîntul superior constituie una din verigile cheie atît în formarea specialiștilor cît și în educarea lor în acord profund cu exigențele eticii comuniste ; el reprezintă, nu mai puțin una din rezervele importante ale cercetării științifice.

„Revoluția tehnico-științifică contemporană implică împrospătarea și completarea permanentă a cunoștințelor specialiștilor, la toate nivelele".

În lumina acestor cerințe, Congresul a adoptat, bucurîndu-se de o adeziune unanimă, măsuri decisive de îmbunătățire organizatorică și de fond a învățămîntului la toate nivelele, precum și a întregii vieți ideologice și culturale a națiunii.

Învățămîntul trebuie să devină în mod hotărîtor o tribună de educație ideologică, etică și civică a tineretului, în spiritul unei înalte responsabilități sociale.

În fața școlii superioare tehnice se ridică un program încărcat de răspunderi privind pregătirea și cercetarea științifică îndreptate spre scopurile imediate ale dezvoltării producției, a obținerii de noi produse, tehnologii, utilaje și instalații cu performanțe superioare, care să asigure progresul tehnic neîntrerupt al economiei noastre.

Atît sarcinile concrete și adînc legate de fiecare domeniu al activității materiale și spirituale, cît și deosebita valoare teoretică și practică pe care o are în Raport capitolul consacrat politicii partidului și statului nostru în problemele vieții internaționale, sînt de natură să cultive în fiecare cetățean al României socialiste mîndria justificată de a face parte dintr-o societate chemată să înfăptuiască o operă de asemenea complexitate, de a se bucura de încrederea deplină a conducerii de partid și de stat, entuziasmul și hotărîrea de a înfăptui aceste înalte țeluri.

Animați de cel mai fierbinte patriotism și de sentimentele nobile ale internaționalismului, cetățenii României, țara care și-a cucerit un justificat prestigiu internațional, care militează cu fermitate pentru pace și colaborare internațională, pentru dezvoltarea și victoria socialismului pe plan mondial, își manifestă în aceste clipe recunoștința față de P.C.R., satisfacția realizărilor obținute sub conducerea sa, încrederea și bucuria față de alegerea tov. Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului, alegere ce reprezintă chezășia victoriilor și înfăptuirilor înscrise în programul dezvoltării viitoare a patriei, program străbătut de un înalt spirit de răspundere în ceea ce privește atît viața și viitorul poporului român cît și cauza comunismului în întreaga lume.

(Amfion)

PRESA STUDENŢEASCĂ

Două coperte, două cărţi de vizită a două institute de medicină. Nu ştim însă dacă mediciniştii bucureşteni sînt onoraţi de această carte de vizită, în comparaţie cu colegii lor din Iaşi

(Urmare din pagina 1)

Nu cumva atît în acest caz cît şi în altele (**Foaia pentru minte, inimă şi arhitectură, Orfeu, Ex-ponto** etc.) se poate semnala o slăbire a entuziasmului pentru această nobilă şi foarte necesară activitate ?

Tocmai pentru a evita şocul unui drum accidentat către cititor al acestor publicaţii găsim oportune cel puţin două reglementări din punct de vedere organizatoric : mai întîi, pe baza experienţei cîştigate, este bine ca, după posibilităţi, redacţiile să-şi fixeze cu seriozitate şi răspundere periodicitatea apariţiilor — lunar, la două luni, trimestrial şi chiar semestrial în cazul unor institute mai mici o asemenea soluţie nu trebuie subestimată. Aceasta ar asigura activităţii editoriale **un ritm**, apariţia revistelor la data stabilită devenind un reflex atît pentru realizatorii cît şi pentru cititorii lor. Faptul că unele colegii de redacţie (între altele cel al revistei **Amfion**) s-au stabilizat la o periodicitate este după noi un semn de seriozitate, de abordare matură a obligaţiilor pe care trebuie să şi le asume un editor.

Am insistat puţin asupra acestor aspecte numai de ordin organizatoric, pentru că lectura celor mai multe dintre ediţiile recent apărute ne-a întărit convingerea şi entuziasmul că potenţele politice şi spirituale, implicaţiile pe plan educativ ale publicisticii studenţeşti sînt considerabile. Ca unii care nu sîntem în necunoştinţă de cauză în ceea ce priveşte tradiţiile acestui gen de presă în ţara noastră, prin excelenţă militantă, de primă linie, nu putem să nu reliefăm semnificaţia politică majoră pe care o are nu numai revitalizarea unei moşteniri spirituale, ci şi fundamentarea acestei activităţi pe o bază nouă, largă şi totodată sistematică. Realmente, citind unele dintre aceste publicaţii, avem sentimentul că ne găsim în faţa unui veritabil fenomen cultural.

Este suficientă chiar şi o foiletare rapidă a recentelor numere apărute la Bucureşti, Braşov, Iaşi, Cluj şi în alte centre din ţară, pentru formarea unei imagini complexe, diferenţiate şi realiste asupra preocupărilor actuale ale studenţimii noastre, în spiritul angajamentelor patriotice pe care şi le-au luat în numele studenţimii, în faţa poporului şi a partidului, Conferinţa a VII-a a U.A.S.R., Plenara Consiliului U.A.S.R. din această toamnă. Comandamentul exigenţei maxime în toate domeniile de activtiate, a imprimării unei atmosfere propice desfăşurării muncii universitare serioase se afirmă cu insistenţă în paginile revistelor studenţeşti. În mod concret acestea abordează o problematică variată, din perspectiva în care aspectele respective au fost analizate în amănunţime, adoptîndu-se soluţii de principiu, eficiente, asumîndu-se sarcini de viitor în recentele adunări de dare de seamă şi alegeri care au avut loc la toate verigile asociaţiilor din facultăţi, institute, centre universitare.

Elementele numeroase care exprimă prin varietatea lor viaţa studenţească, prezente fără excepţie în toate publicaţiile recent ieşite de sub tipar, constituie, fireşte, tot atîtea argumente în rezolvarea univocă a pseudo-dilemei în care au stăruit unii colegi de-ai noştri : **revistă de cultură sau revistă a vieţii universitare în complexitatea ei ?** O revistă **trăieşte**, e viabilă dacă interesează pe mulţi şi în multe direcţii, depăşind un cerc relativ restrîns de cititori ; or, se poate observa că în prezent, înţelegindu-şi menirea, publicaţiile din institute **trăiesc cu adevărat**, întrucît oglindesc viaţa colectivelor largi de studenţi, intrînd în esenţa şi specificul problemelor cu caracter profesional, politic şi ideologic, cultural, obştesc.

Edificatoare apare, în acest sens, precizarea directă inserată de către realizatorii unui reuşit număr al publicaţiei ieşene **Symposion** (I.M.F.) în cadrul discuţiei de la rubrica **„Revista revistelor"** privind forma ideală a unei reviste studenţeşti : **„Prezenţa realităţii studenţeşti, a preocupărilor remarcabile, cu fond, este cea dintîi datorie a unei reviste a studenţilor".**

Acestui imperativ îi răspund practic majoritatea publicaţiilor studenţeşti, de curînd apărute, între care se cuvine a menţiona înainte de toate următoarele : **Symposion** (I.M.F.-Iaşi), **Sigma** (Institutul politehnic Bucureşti), **Universitas, Alma Mater, Echinox** (ale universităţilor din Bucureşti, Iaşi, Cluj), **Amfion** (Institutul de construcţii Bucureşti), **Ing.** (Institutul politehnic din Bucureşti).

Numerele la care ne referim, în fapt primele tipărite în acest nou an universitar, este firesc ca să se orienteze spre o gamă largă de probleme de natură profesională, ce privesc, pe de o parte bilanţul sesiunii din vara anului universitar trecut, iar pe de altă parte, aspectele noi ce au primit contur în acest semestru, în adunările generale şi conferinţele A.S. din octombrie şi noiembrie. Unele dintre ele s-au simţit chiar datoare să introducă în paginile lor rubrici capabile să asimileze larga varietate a problemelor care frămîntă institutul şi chiar oraşul în care studenţii trăiesc şi studiază.

Sînt anchete, reportaje, articole care analizează în mod judicios pregătirea profesională **ca o problemă de înaltă responsabilitate socială a colectivităţii studenţeşti şi a fiecărui student în parte — centrul de referinţă al întregii activităţi a asociaţiilor studenţeşti.** Pe această temă furnizează materiale pline de substanţă revistele **Sigma** (Braşov), **Ing.** (Inst. politehnic Bucureşti), **Symposion** (I.M.F.-Iaşi). În aceeaşi ordine de idei, apropierea sesiunii de examene, în noua ei structură, ocupă, pe drept cuvînt, un loc important în reviste cum ar fi : **Amfion** (Bucureşti), **Orizont studenţesc** (Inst. pedagogic Braşov).

Începutul noului an universitar a marcat un moment cu adînci semnificaţii sociale, civice pentru orice student : încheierea contractelor profesionale între studenţii anului I şi institutul de învăţămînt superior. Semnarea contractului — un gest grav, plin de răspundere şi maturitate—a fost prezentată în mod prompt de presa noastră studenţească. Reţinem, între altele, articolul din **Symposion** (Iaşi), intitulat sugestiv **„Contractul conştiinţei"**. De asemenea, revistele **Forum Academiae Medicinistul** şi **Sigma** dedică spaţiu tratării unor aspecte ale aceleiaşi teme.

Printre măsurile care au îmbunătăţit structura şi funcţionalitatea şcolii noastre superioare se înscrie instituţionalizarea relaţiei **profesor-student** prin crearea consiliilor profesorale şi a senatelor universitare, expresie concretă a adîncirii democraţiei universitare. Aportul asociaţiilor studenţeşti, activitatea reprezentanţilor noştri în organele colegiale de conducere din institute şi facultăţi fac obiectul unor anchete, interviuri, între care merită a fi menţionat cel cu preşedintele C.U.A.S. din Institutul politehnic Bucureşti publicat în revista **Ing.** şi intitulat **„Reprezentanţii studenţilor la conducerea institutului".**

O atenţie diferenţiată se acordă în paginile revistelor problemelor specifice **anilor de studiu**, între care **anul I**, cu procesul său de integrare treptată în mediul universitar şi **anul V** care se pregăteşte pentru apropiata profesie — sînt obiective analizate cu prioritate. Iată cîteva concretizări : Anul I („În obiectiv—frecvenţa"), anul V („Schiţa" la proiect) — **Sigma**-Braşov ; **„Bobocii — emoţiile şi preocupările lor"—Symposion**-Iaşi ; **„Întîlnirea Consiliului ştiinţific al institutului cu studenţii anului I" - Orizont studenţesc** - Braşov ; **„Formaţie universitară şi specialitate" — Universitas.**

În contextul general al preocupărilor profesionale se include, cu finalitatea sa bine conturată, efectuarea practicii în producţie ; se constată că îndeosebi revistele care apar în institutele tehnice (Bucureşti, Braşov), utilizînd materialul acumulat în lunile de vară, dezbat modalitatea concretă în care s-a efectuat într-un institut sau, mai restrîns, într-o facultate stagiul de practică al studenţilor.

Revista **Ing.** publică o anchetă intitulată : „Cine sînt restanţierii ?" (Practică şi... practici), unde sînt puse în discuţie o serie de neajunsuri în privinţa participării efective a studenţilor la orele de practică în producţie. Revista **Sigma**-Braşov în numărul său din noiembrie a.c. realizează un interesant material despre **„Coordonatele practicii"**, sintetizînd datele reale ale proceselor verbale ale practicii în producţie în anul universitar 1968/1969.

Luna noiembrie a.c. a înregistrat o largă manifestare ştiinţifică studenţească, de fapt confirmarea pe plan naţional a rezultatelor obţinute în activitatea cercurilor ştiinţifice în ultimii doi ani de zile, şi anume cea de-a X-a Conferinţă pe ţară a cercurilor ştiinţifice studenţeşti, desfăşurate pe secţii în diverse centre universitare. Toate revistele de institut apărute în luna noiembrie s-au aflat în acest fel la ora bilanţului, reuşind să cuprindă în paginile lor concluzii interesante pe marginea sesiunilor de comunicări, a contribuţiei aduse de studenţi ai institutului respectiv. **Ing.** vorbeşte despre **„Marele premiu"**, **Symposion** discută despre **„Cercetarea ştiinţifică studenţească"** iar **Universitas** trecînd în revistă lucrările şi rezultatele secţiei de ştiinţe sociale de la Bucureşti, reproduce una dintre comunicările premiate. Preocupări majore în ceea ce priveşte locul pe care-l ocupă în procesul de învăţămînt unele forme de studiu întîlnim în paginile **Medicinistului („Interviu la Colentina")** sau ale **Almei mater (Practica pedagogică).**

Desigur, acestea sînt primele ecouri, iar în continuare revistele din institute vor avea posibilitatea directă de a valorifica şi populariza în paginile lor realizările obţinute de studenţi în munca de cercetare şi creaţie ştiinţifică.

Presa locală studenţească — şi recentele sale apariţii confirmă — reflectă viaţa **politică şi ideologică** a asociaţiilor, antrenînd tineretul studios la dezbaterea celor mai interesante şi stringente probleme care-l preocupă. Ne aflăm în plin proces de studiere şi dezbatere activă de către toţi studenţii a **Documentelor celui de al X-lea Congres al partidului — obiectivul principal al activităţii politico-ideologice din institute şi facultăţi**, iar presa studenţească se simte în miezul acestor acţiuni largi. Prin articole de fond se afirmă şi se pledează pentru responsabilitatea şi angajarea socială, îndatorirea patriotică, adeziunea plenară la politica Partidului Comunist Român : **„Anul XXVI"** şi **„Începuturi" (Universitas) ; „Congresul al X-lea al partidului — noi coordonate ale angajării sociale a studentului"** şi **„Documentele Congresului în studiul studenţilor" (Sigma), „Lumina viitorului socialist" (Amfion), „Treptele sensului" (Alma mater)** etc.

La loc de cinste în primele pagini revistele consemnează prezenţa în mijlocul studenţilor a conducătorilor de partid şi de stat la Bucureşti, Braşov, Iaşi şi în celelalte centre cu prilejul deschiderii festive a noului an universitar. Cuvinte sincere, pline de mulţumire, angajamente solemne, imagini vibrînd de emoţie exprimă adeziunea unanimă a tineretului nostru studios la activitatea intensă a partidului şi statului pentru traducerea în viaţă a ideilor Congresului al X-lea al P.C.R.

Paginile revistelor recent apărute nu se mărginesc să consemneze unele acţiuni şi evenimente politice organizate în colectivele de studenţi, ci intră în analiza temeinică a gradului de pregătire şi de eficienţă educativă practică a acţiunilor respective. De pildă, revista **Symposion** în articolul **„Evitarea formalismului înseamnă creşterea interesului pentru acţiunile asociaţiilor studenţeşti"** evidenţiază o serie de insuficienţe ale activităţii politico-ideologice în asociaţia studenţească a Facultăţii de medicină generală şi pediatrie : informările politice au avut adesea o tematică şi un mod de prezentare deficitare, Ateneul studenţesc trebuie să-şi intensifice activitatea în sensul unei diversificări şi cuprinderii unui număr mai mare de studenţi ş.a.m.d. La acest ultim aspect se referă şi articolul apărut în **Sigma** sub titlul : **„Ateneul studenţesc în perspectiva noului an universitar"** sau nota critică privind Ateneul studenţesc de la I.M.F.-Bucureşti **(Medicinistul).**

Aspectul de consemnare analitică obiectivă a principalelor acţiuni poli-

tice inițiate de asociațiile studențești sînt completate în paginile revistelor cu teme **de informare ideologică**, filozofică, estetică, dezbateri contemporane în domeniul sociologiei, politologiei etc.

Cităm în acest sens interesantele materiale apărute în **Universitas (Sociologia contestației), Symposion (Pledoarie pentru sociologia medicinei).** Reținem de asemenea inițiativa redacției lui **Forum Academiae** (A.S.E. București) de a realiza o rubrică permanentă de cîteva pagini **„Magazin economic mondial"** — bun prilej de informare curentă în economia contemporană.

Echinoxul clujean, în ultimele două numere din acest semestru, oferă cititorilor numeroase pagini de cultură filozofică, estetică, sociologică, semnate de nume care au devenit deja frecvente în mediul studențesc din Cluj și chiar din țară, în urma sesiunilor științifice, a prezenței lor în presa studențească centrală. O contribuție similară își aduce și colega sa ieșană **Alma mater**, pregnantă în paginile acestei reviste fiind mai ales abordarea din perspectiva filozofiei a unor probleme ale științelor exacte sau ale psihopedagogiei.

Sînt inserate materiale interesante despre: Filozofia istoriei, Infinit și cugetarea umană, Adevăr și eroare în teatrul lui Camil Petrescu, A. Camus între absurd și salvare etc. Fără a ignora valoarea clară a acestor articole de informare filozofică și ideologică, ar fi de dorit ca **Echinoxul** (și ca el și celelalte publicații de la Universitățile din Iași și București) să găsească mai mult spațiu pentru **dezbaterea** ideilor contemporane de către un număr cît mai mare de studenți de la diferite facultăți și din diverși ani de studiu. În acest sens, revistele studențești ar putea înlocui unele pagini în care se fac traduceri interminabile ale unor texte de filozofie, etică, estetică, mai mult chiar unele articole tratînd teme minore fără tangențe cu mediul universitar (ex.: **„Delicvența juvenilă"** în **Echinox**), cu **dialoguri**, mese rotunde, anchete care să polarizeze opiniile studențești, devenind astfel mai eficiente, mai concrete și citite cu interes. O anumită „sincronizare" tematică (vezi cele două ample articole, dintre care unul fragmentar despre **Teilhard de Chardin** în **Echinox** și **Universitas**) dă uneori impresia de uniformitate, lucru surprinzător pentru varietatea preocupărilor filozofice ale studenților. „Sincronizarea" merge uneori și mai departe; eseul lui Vasile Constantinescu despre conceptul marxist de umanism, după ce apăruse în **Viața studențească** și **Cronica** este reluat și de **Echinox** (probabil pe motiv că eseul era o comunicare prezentată de studentul ieșean la seminarul „Omul și lumea contemporană", ținut la Cluj în aprilie).

Un spațiu destul de întins ocupă și în numerele recent apărute în beletristică studențească exegezele literare și artistice, informația culturală. Predominante mai ales în cele trei publicații ale universitarilor, poezia, proza și teatrul prin cîteva nume (Dinu Flămînd, Radu Ulmeanu, Eugen Uricaru, Gavril Moldovan, Mircea Ghițulescu, Dumitru Radu Popa, Th. Parapiru, Teofil Răchițeanu, Papp Tibor, Arnold Kartman, M. Tatulici, George Mocanu, George Simion ș.a.) ne impune valori literare certe. Îndeosebi cei doi tineri poeți clujeni, **Dinu Flămînd** și **Radu Ulmeanu**, promovează o poezie de adînci rezonanțe, cu o mare putere de expresie. Nu exagerăm văzînd în ei unele dintre nădejdile cele mai de preț ale ultimei promoții de poeți, mai ales în condițiile în care acești talentați autori își vor păstra „imunitatea" față de inflația versificantă care bîntuie în ultima vreme în paginile presei de specialitate. Afinități vădesc pentru problematica specifică poeziei feminine cele două poetese prezentate mai amplu în **Universitas** (Doina Uricaru) și **Symposion** (Yvonne Lupașcu). Nu sînt în suferință în ceea ce privește poezia nici revistele de la institutele tehnice, chiar dacă compunerile lirice care ni se propun suferă uneori de un prea mare diletantism.

Comentariile critice (cele mai multe pe marginea unor proze și versuri ale studenților) sînt destul de alerte, pertinente, iar unele eseuri fac dovada unei bune stăpîniri a temelor abordate (între altele „Peter Breugel cel bătrîn" de Adriana Topîrceanu în **Echinox** sau ciclul de articole despre opera eminesciană din **Alma mater**). Deși dau o anumită notă, de unilateralitate tematică, prețioase ni se par și contribuțiile pe plan cultural ale **Athenaeum**-ului tîrg-mureșan.

Excelentă inițiativă a reproducerii unor capodopere ale plasticii, cultivată mai ales **Echinox** și **Symposion**.

Și pentru a avea o imagine relativ conturată asupra subiectelor îmbrățișate de tinerele noastre publicații, să amintim preocuparea acestora — din ce în ce mai pregnantă — de a dezbate în paginile revistei **condițiile de studiu și de viață ale studenților**, activitatea desfășurată de comitetele de cămin și cantină, de comisiile sociale din cadrul Consiliilor U.A.S. Cu riscul de a abuza de un exemplu, sîntem datori să cităm din nou revista brașoveană **Sigma** (redactor șef: **Mircea Florin Șandru**), care și la acest capitol răspunde un „Prezent" efectiv: numărul din noiembrie publică o foarte interesantă anchetă intitulată: **„De ce acasă?"**, care se străduiește să răspundă unei probleme generale și totodată specifice: „**personalitatea" căminului studențesc.** Se pot semnala de asemenea unele intervenții publicistice utile în direcția stimulării sportului și turismului studențesc, mai ales în **Medicinistul**, al cărui microbism sportiv e contaminant.

Există așadar o presă studențească și totuși — da, acum la un an și jumătate, timp și totodată experiență, există suficiente motive pentru acest „și totuși" — chiar dacă ne raportăm numai la aspectul oarecum particular al tematicii revistelor deja apărute în acest semestru. Astfel persistă încă un anumit formalism în conceperea și împlinirea publicistică a unor materiale care, de altfel, prin problemele abordate, ar putea întruni un interes unanim. De pildă, o revistă ca **Orizont studențesc** (Institutul pedagogic-Brașov) nu putea prezenta altfel conținutul dezbaterilor în conferința de dare de seamă și alegeri decît printr-o consemnare plată, fără nerv, stil proces verbal pe aproape jumătate din spațiul revistei?! O întrebare care vizează deopotrivă și **Ing**-ul bucureștean!

Alte redacții rezolvă cu prea multă facilitate o eventuală lipsă de interes din partea cititorilor, **dar nu ridicînd calitatea materialelor de bază, ci introducînd articole care, strict vorbind, depășesc cadrul preocupărilor studențești și rămîn la stadiul de simplu divertisment** (a se vedea unele materiale „de cultură" din **Amfion** etc.). **Ecoul revistei trebuie cîștigat nu prin evitarea unor teme curente, aparent anoste și epuizate, în schimbul acceptării unor improvizații „cu priză", dar fără greutate, fără substanță. Dimpotrivă, ridicarea nivelului publicistic al temelor noastre cotidiene, prezentarea lor în mod atrăgător, interesant, rămîne soluția optimă pentru presa studențească cu mulți cititori-studenți.**

Pot fi în continuare făcute unele observații în legătură cu **echilibrul tematic** al revistei. Numerele recent apărute oferă argumente și contraargumente. De pildă, revista **Symposion** a studenților ieșeni este o reușită corelare de teme, de aspecte, de motive — dintre cele mai diverse, dar fiecare de fapt un element sui generis implicat în profesiunea de medic. Firește că revista interesează pe toți cei ce lucrează în acest institut. Nu același lucru se poate spune despre **Ing.** sau **Orizont studențesc**, care oricum deregleazǎ fluxul continuu al temelor.

Realizarea echilibrului este un deziderat pe care exercițiul continuu și repetat îl va îndeplini cu siguranță.

Rămîne, de asemenea, să răspundem la noua întrebare ce vizează esența revistelor noastre: se afirmă ele ca veritabile **publicații—dialog, ca publicații cu public?** Și cînd spunem aceasta, avem în vedere nu atît pe cel care citește revista (deși acesta e un lucru însemnat), ci **pe cel care o scrie.** Dat fiind un număr relativ restrîns de reviste apărute în acest semestru (pînă la ora actuală), nu ne propunem o statistică a numelor (și pseudonimelor) din revistă, dar ea ar scoate la iveală, cu siguranță, o realitate care trebuie depășită: se constată în unele dintre publicațiile noastre existența unui cerc restrîns de colaboratori (de regulă, membrii colegiului de redacție și unele cadre didactice); deși materialele sînt interesante, totuși sarcina revistei se împlinește doar pe jumătate. **Publicația studențească trebuie să fie deschisă studenților din diverși ani, de la diferite facultăți, făcînd din litera tipărită un mod al discuției largi, sincere, antrenante, care să depășească limitele restrînse ale unui grup permanent de colaboratori.**

În mod evident, sarcina lărgirii cercului de colaboratori nu revine în exclusivitate redacțiilor, **ci în același timp și asociațiilor studențești din facultăți, din ani și grupe care sînt chemate să popularizeze în rîndul studenților publicațiile care apar, inițiind dezbateri pe marginea unor materiale publicate în paginile lor luînd măsuri acolo unde criticile se impun — înlesnindu-se astfel exercitarea influenței complexe a acestui mijloc de cunoaștere și acțiune, care este presa studențească.**

La capătul unei investigații atît de ample și la un an de la apariția primelor numere se pune în mod legitim întrebarea: **se conturează un stil al presei studențești ca o prezență inedită în contextul publicisticii noastre?**

Fără a ne hazarda, putem afirma că în felul de a-și concepe sumarele, de a le realiza și chiar în grafica paginii unele reviste încep să capete personalitate, acestea fiind înainte de toate **Symposion, Echinox, Universitas, Sigma.** Aflată abia la al treilea număr, și **Alma mater** se înscrie în acest efort de personalizare. După părerea noastră cea mai echilibrată ca profil și mai personală, în sensul că sumarul ei reflectă cel mai complex problematica studențească și într-o manieră publicistică foarte vivace, cu toate atributele studenției, este revista mediciniștilor ieșeni care au, în asistentul doctor **Valeriu Rusu**, un veritabil om de presă, care **simte** profesia de medic și știe să militeze pentru ea într-un mod inteligent, convingător.

Echinoxul se distinge prin ambiția de a publica beletristică și eseistică de calitate, cu toate că selecția pe care o operează redacția ar putea fi și mai exigentă. Receptivitatea pe care o manifestă în ultimul timp pentru lărgirea sferei tematice, pentru abordarea unor probleme majore ale vieții și activității studenților e de bun augur, astfel că, învingîndu-și tot mai mult timiditatea în această direcție, **Echinoxul** poate deveni revista marilor elanuri studențești nu numai în domeniul liricii și al metaforei de idei, ci și în acela al formării multilaterale a viitorilor specialiști pentru profesie și viață.

Universitas, dat fiind și faptul că pînă în prezent polarizează un număr mult prea restrîns de colaboratori studenți are predilecție mai ales pentru dezbaterea de idei susținută de cîteva condeie vioaie și perspicace. Parcă s-ar cere mai mult de la revista celei mai mari instituții de învățămînt superior din țară.

Sigma, în sfîrșit, pare preocupată în primul rînd de cotidianul studențesc, sub multiplele lui fațete intervine cu promptitudine și nu o dată cu competență în desfășurarea procesului instructiv-educativ, are nerv în felul de a aborda realitatea studențească, e, cum s-ar zice, pe fază.

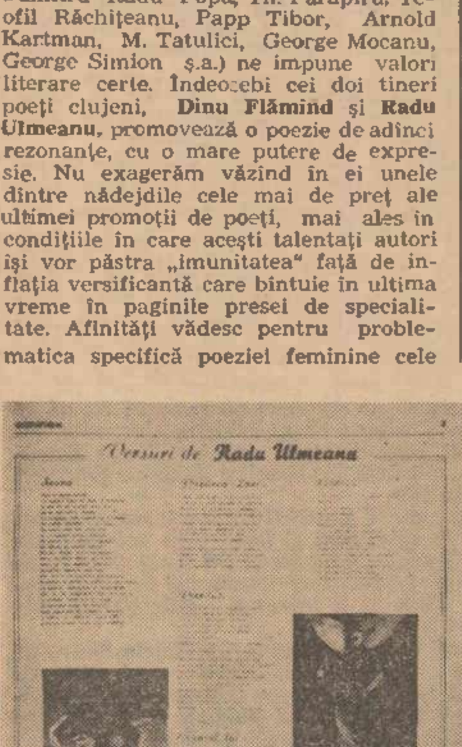
În ansamblu vorbind la fiecare dintre publicațiile anunțate trebuie să se facă încă multe retușuri, dar premisele există pentru acest virtual cîștig de experiență. Îndrumate cît mai bine și sprijinite cu mult discernămînt de către toți factorii și în primul rînd de către consiliile U.A.S., aceste publicații, ca și toate celelalte colege ale lor, pot deveni cu timpul unele dintre manifestările publicistice cele mai vii, mai inedite.

Se cuvine tocmai de aceea în încheiere o scurtă recapitulare și a obligațiilor pe care le au față de aceste reviste atît Comisia de presă a Consiliului U.A.S.R., constituită în urmă cu numai 2 luni, cît și cele două publicații centrale — **Viața studențească** și **Amfiteatru.** Timpul care a trecut de la Consfătuirea redactorilor presei studențești din această toamnă e fără îndoială prea scurt pentru a putea aprecia aportul acestei comisii, cu toate că după felul cum au apărut numerele recente se poate constata că unele reviriment sînt vizibile, în sensul orientărilor clare care li s-au dat tuturor redacțiilor de către conducerea U.A.S.R. De bună seamă însă că unele dificultăți întîmpinate pe plan local puteau fi evitate printr-un ajutor mai susținut al comisiei noastre de presă.

Ni se pare de aceea oportun ca în cursul lunii ianuarie comisia de presă împreună cu **Viața studențească** să întreprindă unele analize asupra modului cum se realizează revistele în unele centre universitare (la Timișoara, Galați, Craiova, Iași, în primul rînd), pentru ca în februarie, în cea de-a doua parte a vacanței studențești, comisia să se întrunească pentru a adopta unele măsuri menite să îmbunătățească în continuare activitatea revistelor pe toate planurile.

În ce privește redacția **Vieții studențești**, credem că pe lîngă găzduirea periodică a unora dintre cele mai bune lucrări din revistele studențești ale institutelor și semnalarea apariției numerelor, trebuie să urmărească mai sistematic procesul de editare a acestora cît și modul în care redacțiile își îndeplinesc atribuțiile politice cu care au fost investite. **Amfiteatru**, dator încă, în ceea ce privește atragerea unui număr mai mare de studenți talentați în procesul de realizare a revistei, de asemenea, ar putea relua în paginile sale unele dintre poeziile, prozele și eseurile de calitate pe care aceste reviste le publică.

Numărul de față, al doilea pe care îl dedicăm în întregime revistelor studențești din institute, este o mărturie elocventă că la redacția Vieții studențești colegii de presă sînt primiți cu pîinea și sarea celei mai curate prietenii, cum spunea o dată un mare animator al publicisticii tinere. Aflîndu-ne în prag de An Nou, vă urăm așadar stimați colegi ca în 1970 să înscrieți izbînzi tot mai frumoase, demne de studenția noastră, nu numai în paginile cataloagelor, ci și ale revistelor pe care le editați!

Pagini frumoase în Echinox *și* Universitas

O FOARTE INTERESANTĂ FIŞĂ DE ISTORIE A CELOR 20 DE ANI DE ACTIVITATE A REVISTEI „STEAUA" NE PROPUNE „ECHINOX" ÎN DIALOGUL CU POETUL AUREL RĂU, REDACTORUL ŞEF AL ACESTEI PUBLICAŢII.

DE VORBA CU

AUREL RĂU

Foarte ocupat cu pregătirea numărului aniversar al „Stelei" (în această toamnă se împlinesc 20 de ani de la apariţia primului număr al revistei), poetul Aurel Rău, redactorul şef al publicaţiei, a avut amabilitatea să ne răspundă la cîteva întrebări.

Red. : Pentru că activitatea dv. literară s-a desfăşurat în cea mai mare parte în legătură cu revista „Steaua" v-aş ruga să ne vorbiţi puţin despre profilul acestei apreciate publicaţii, despre obiectivele ei actuale şi perspectivele ce i se deschid în viitor.

Aurel Rău : Întrebarea presupune desigur un răspuns foarte amplu, aşa că am putea discuta mai mult despre „Steaua" şi ceea ce este legat de apariţia ei, de profilul şi perspectivele ei. Noi, cei ce într-un fel sau altul am străbătut alături de ea cei douăzeci de ani despre care aminteaţi, am ajuns poate la unul din nu puţinele momente de cumpănire care ţi se ivesc în orice întreprindere. Nu sîntem deci doar într-un punct aniversar, ci la ora sintezei a tot ceea ce am izbutit să facem în această perioadă. Se pune în valoare în acest moment latura de istoric literară a existenţei revistei, latură care n-a constituit încă obiectul unei discuţii mai adînci.

Revista a trecut prin ani şi s-a confruntat cu felurite tendinţe, literare sau nu, s-a întîlnit cu obstacole, unele nu prea uşor de depăşit. Apăruse într-o epocă pe care mi-ar place s-o numesc astăzi a căutărilor — tendinţa ce predomina atunci era aceea de a găsi cu orice preţ şi a pune în evidenţă doar aspectul social al literaturii. Noi, adică cei care laolaltă am contribuit la apariţia revistei, am căutat să obţinem cît mai mult în favoarea elementului estetic. În acei ani imediaţi celui de al doilea război ne-am aflat împreună cîţiva scriitori puşi în faţa problemei de a ne găsi un drum în literatură, tineri însă cu o formaţie literară şi culturā normală. Noi i-am iubit pe toţi marii noştri poeţi şi scriitori dintre cele două războaie ; poate nici o altă generaţie literară n-a ţinut atît la predecesorii ei ca noi.

Red. : Fiindcă am ajuns aici, la precizarea lucrurilor în termeni de istorie literară, n-aţi vrea să ne daţi cîteva nume ?

Aurel Rău : Trebuie să ştiţi că „Steaua" apare ca revistă a unui grup literar format mai precis abia prin 1954. În 1949 apărea la Cluj „Almanahul literar", avîndu-l ca animator pe Miron Radu Paraschivescu. O vreme revista l-a avut ca redactor şef pe Geo Dumitrescu. Profilul revistei de azi s-a conturat în 1954, şi în anii următori, redactor şef fiind A. E. Baconsky, scriitor care a pus şi mult elan şi multă intransigenţă în definirea unui întreg program de nobile aspiraţii şi idei literare. Între colaboratorii mai frecvenţi, unii dintre ei redactori, pot aminti pe : Emil Isac, Ioanichie Olteanu, V. Felea, Aurel Gurghianu, Ion Horea, Ion Brad, Al. Andriţoiu, Cornel Regman, Mircea Zaciu — atunci prozator, D. Micu, Tiberiu Utan, George Munteanu, apoi Ion Vlad, Leon Baconsky, Mircea Tomuş, Virgil Ardeleanu, Doina Sălăjan, Leonida Neamţu şi mulţi alţii. Unii dintre ei au plecat, migrînd spre alte reviste sau destine, alţii i-au rămas credincioşi „Stelei" pînă azi. Eram însă animaţi de sincera dorinţă de a face literatură bună şi credeam cu toţii în anumite lucruri, ceea ce ne unea şi ne ajuta să înfruntăm împreună acele greutăţi de care aminteam doar în treacăt.

Red. : Voiam tocmai să vă întreb ceva în legătură cu asta. Critica noastră a vorbit o vreme despre un anume curent literar pe care revista clujeană ar fi urmărit să-l impună. S-au adus atunci şi acuze, printre care cea a unui aşa-zis e v a z i o n i s m, pentru ca mai tîrziu să se recunoască eroarea acestei calificări. Cum vedeţi astăzi aceste probleme ? Care ar fi şansele de particularizare a unei reviste în peisajul literar actual ?

Aurel Rău : Constituirea revistei a avut în ea un neîndoios aspect polemic. Noi, cei care voiam atunci să facem literatură adevărată, ne-am împotrivit diverselor tendinţe proletcultiste ; proletcultism e însă aici un termen de ideologie. Ca aspect al limbajului, el putea însemna voinicism, hătălmăşism, ciobănism, vînjoşism sau cum vreţi să-i spuneţi. Ne repugna acest fel de a scrie şi am deschis aşadar un atac larg. Noi încercam să vedem cu ochii noştri, să alegem pe potriva gustului nostru. Eram deci într-un fel de polemică deschisă şi atunci e firesc că am fost acuzaţi de evazionism, decadentism, formalism şi aşa mai departe. Am încercat să atragem spre „Steaua" pe toţi scriitorii buni, printr-o susţinută încurajare a talentelor tinere, a condeielor îndrăzneţe şi talentate din ţară.

Red. : Am să vă cer din nou cîteva nume.

Aurel Rău : Mulţi dintre cei care scriu azi şi şi-au făcut un distinct nume literar au scris atunci la „Steaua". Ştiu eu : un Nichita Stănescu, un Petre Stoica, un Matei Călinescu. Noi n-am prea apreciat începuturile lui Nicolae Labiş, drept care l-am cam „înţepat" la rubrica „menţiuni şi opinii". Mai încolo am văzut însă în el poetul unei emancipări lingvistice chiar, stilistice incontestabil — liricul adevărat din „Lupta cu inerţia" şi, ca atare, cine are curiozitatea şi onestitatea necesară poate găsi în „Steaua" aprecieri elogioase la adresa lui.

De prozatori buni am avut parte mai puţin. O menţiune deosebită pentru D. R. Popescu care a fost statornic publicat în „Steaua" pentru că ceea ce ne interesa în primul rînd era să dăm cuvînt liber celor ce aveau cu adevărat ceva de spus în literatură. Vedeţi că vă completez răspunsul la prima întrebare. Căci un obiectiv al revistei a fost sprijinirea tinerilor talentaţi. Pe un Ion Alexandru, de exemplu, l-am văzut formîndu-se şi a fost în anii liceului sub îndrumarea „Stelei". La fel o Doina Sălăjan sau un Miron Scorobete, care apoi au evoluat în alte contexte literare.

Dar să revin, aşadar, la acea catalogare — evazionism — termenul l-aş vedea polemic, îndreptat împotriva concepţiilor care vedeau în literatură o soră săracă a ziaristicii.

Red. : Privind în urmă, găsiţi că revista şi-a respectat propriul crez ?

Aurel Rău : Eu cred că da. Cu atît mai mult cu cît, repet, principiile pentru care ea a militat au triumfat în cele din urmă.

Red. : Aşadar, ţinuta actuală a revistei...

Aurel Rău : ...e una a echilibrului, a unui mers continuu, fără a neglija vechile principii. Veţi fi observat desigur că alături de personalităţile literare cele mai prestigioase publică la noi şi mulţi tineri, unii încă studenţi, talente în care credem că am văzut ceva şi în care am vrea să sălăşluiască marii scriitori de mîine.

Red. : Iar în ceea ce priveşte felul de a scrie ?

Aurel Rău : Ar fi de spus foarte multe şi aici. Un istoric literar scriind dăunăzi cu un prilej festiv o „panoramă" de ocazie, găseşte repede un epitet : „generaţia tematică". Dar pe unde era cînd ne războiam pentru o literatură mai puţin aservită criteriului tematic ? Nu cumva, printre cei care îl înfrumuseţau în articole ? Atunci cînd începeam a scrie noi se produceau doar ode. Noi am încercat o depăşire a acestora prin pastel, apoi prin poezia de sugestie, de notaţie. Înţelegeam să refacem un drum literar, să ne facem intrarea în modernitate, termen pe care îl înţelegem nu în strînsa accepţie pe care i-ar putea-o da istoria literară, cît în sensul lui cel mai larg : de categorie ce acoperă o creaţie modernă, adică a timpurilor în care trăim. E acesta unul din lucrurile pentru care am militat, uneori împotriva etichetărilor de tot felul.

Red. : Şi atunci şansele de particularizare a unei reviste, azi ?

Aurel Rău : Cred că e necesară înainte de toate o largă dezbatere în jurul conceptului de valoare, făcută în spirit critic şi cu profunzime. E de fapt ceea ce încercăm să facem şi noi, lună de lună, la „Steaua".

Red : Vorbiţi mereu de grup literar. Credeţi că există astăzi la noi aşa ceva ?

Aurel Rău : Cred că există mai degrabă prietenii literare. Un grup e de fapt judecat a posteriori, după încheierea cîte unei etape literare ; atunci poţi vorbi de apartenenţa unui scriitor sau altuia la o grupare sau direcţie.

Red : Să revenim însă la poezie. Ea a stat întotdeauna în centrul revistei dv., atît în ce priveşte creaţia originală cît şi traducerile din marii poeţi ai lumii. Cineva sugera odată chiar crearea unei antologii „Steaua" din lirica universală. Avînd în vedere spiritul selectiv cu care se procedează la publicarea poeţilor în coloanele revistei, sîntem curioşi să ştim care sînt criteriile ce prezidează o astfel de selecţie. Am putea trasa astfel şi liniile unei definiţii mai particulare a poeziei.

Aurel Rău : Am publicat într-adevăr în revista noastră foarte mult din literatura universală, mai cu seamă poezie. Nu uitaţi că Blaga şi-a început colaborarea la noi prin publicarea de traduceri. Criteriile selecţiei ? Nu puteau diferi de orientarea noastră generală spre ceea ce consideram literatură bună. Publicam aşadar Trakl, Rilke, Hofmansthal, Baudelaire, Rimbaud, Apollinaire. Blok, Pasternak, Maiakovski, Frost, Sandburg, Eliot ş.a. În general, poeţii mai puţin clasicizaţi, poate din aceeaşi dorinţă de a trăi în modernitate.

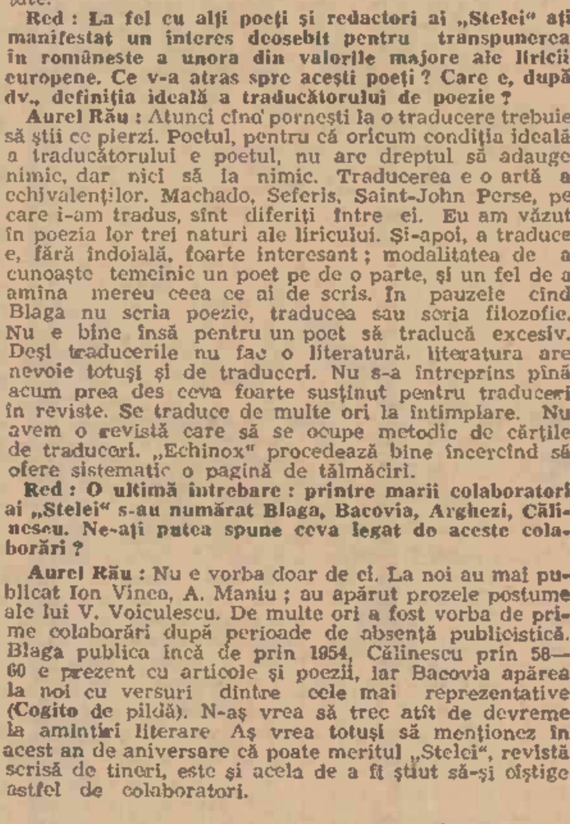
Red : La fel cu alţi poeţi şi redactori ai „Stelei" aţi manifestat un interes deosebit pentru transpunerea în româneşte a unora din valorile majore ale liricii europene. Ce v-a atras spre aceşti poeţi ? Care e, după dv., definiţia ideală a traducătorului de poezie ?

Aurel Rău : Atunci cînd porneşti la o traducere trebuie să ştii ce pierzi. Poetul, pentru că oricum condiţia ideală a traducătorului e poetul, nu are dreptul să adauge nimic, dar nici să ia nimic. Traducerea e o artă a echivalenţilor. Machado, Seferis, Saint-John Perse, pe care i-am tradus, sînt diferiţi între ei. Eu am văzut în poezia lor trei naturi ale liricului. Şi-apoi, a traduce e, fără îndoială, foarte interesant ; modalitatea de a cunoaşte temeinic un poet pe de o parte, şi un fel de a amîna mereu ceea ce ai de scris. În pauzele cînd Blaga nu scria poezie, traducea sau scria filozofie. Nu e bine însă pentru un poet să traducă excesiv. Deşi traducerile nu fac o literatură, literatura are nevoie totuşi şi de traduceri. Nu s-a întreprins pînă acum prea des ceva foarte susţinut pentru traduceri în reviste. Se traduce de multe ori la întîmplare. Nu avem o revistă care să se ocupe metodic de cărţile de traduceri. „Echinox" procedează bine încercînd să ofere sistematic o pagină de tălmăciri.

Red : O ultimă întrebare : printre marii colaboratori ai „Stelei" s-au numărat Blaga, Bacovia, Arghezi, Călinescu. Ne-aţi putea spune ceva legat de aceste colaborări ?

Aurel Rău : Nu e vorba doar de ei. La noi au mai publicat Ion Vinea, A. Maniu ; au apărut prozele postume ale lui V. Voiculescu. De multe ori a fost vorba de prime colaborări după perioade de absenţă publicistică. Blaga publica încă de prin 1954, Călinescu prin 58—60 e prezent cu articole şi poezii, iar Bacovia apărea la noi cu versuri dintre cele mai reprezentative (Cogito de pildă). N-aş vrea să trec atît de devreme la amintiri literare Aş vrea totuşi să menţionez în acest an de aniversare că poate meritul „Stelei", revistă scrisă de tineri, este şi acela de a fi ştiut să-şi cîştige astfel de colaboratori.

Matei SORIN

Dialoguri necesare

EUGEN BARBU

— Trăim o epocă cu adevărat istorică, un timp al unor înfăptuiri inegalabile în cel mai deplin sens al cuvîntului, perioadă în care Congresul al X-lea al partidului reprezintă punctul de orientare. Aţi putea creiona succint, desigur, principalele direcţii ale acestui proces dinamic, ascendent, în care e angajată ţara ?

— Îmi puneţi o întrebare dificilă. Congresul al X-lea al partidului a încununat desigur mişcarea largă în toate planurile pe care comuniştii din ţara noastră au făcut-o către desăvîrşirea unei revoluţii mai întîi spirituale în care se distinge înclinarea către o rezolvare autohtonă a tuturor problemelor de ordin social şi politic, cum de altfel este şi firesc. Pornind de la realităţile de aici, noi încercăm să dăm socialismului un sens superior şi-l dedicăm mai întîi Omului şi Progresului. Există multe greutăţi încă şi rămîneri în urmă, dar rezultatele se văd de pe acum. Cred că principala calitate a muncii politice în mase la ora de faţă o reprezintă sinceritatea cu care sînt privite problemele ce ne stau în faţă.

— Retrospectiv vorbind, credeţi că literatura noastră şi-a onorat cu adevărat misia ei în faţa cititorilor? Vă rugăm să vă referiţi la generaţiile mai noi de scriitori.

— Fără să se supere colegii mei, cred că aproape toţi scriitorii mai au încă multe de făcut în ceea ce priveşte rolul lor în societatea noastră. Eu nu văd în poeţi şi prozatori nişte dascăli, nişte pedagogi plicticoşi, buni de trimis să lumineze satele ca în alte vremuri. Scriitorul zilelor noastre trebuie să fie mai înainte de toate o conştiinţă. Lumea mare a publicului trebuie să-l creadă şi să-l urmeze, dar pentru asta se cere o viaţă exemplară. Operele ce ne sînt propuse de către mai bătrîni şi mai tineri mi se par uneori prefăcute, nesincere, imitaţii sterile, fără valoare. Nu e vorba în fond decît să faci să se recunoască viaţa pe care o trăim cu toţii. A scrie pentru o mînă de esteţi dubioşi e puţin, nu înseamnă nimic. Nu sînt pentru populism în literatură, nu vreau să cobor gustul comun la cel al proaspeţilor alfabetizaţi, dar nu-mi place impostura, agramatismul decretat model dostoievskian! Se face prea multă teorie asupra complexităţii sufletului omului contemporan şi realitatea e cu totul alta. Nu cred de asemenea nici în simplism, în literatura bunilor şi răilor de tip proletcult. Drumul adevărat se află undeva pe la mijloc. Generaţiile mai noi, mă refer la generaţiile scriitoriceşti, mi se par snoabe, cu excepţii, bineînţeles. Cei mai mulţi scriitori tineri tînjesc să fie socotiţi europeni, uitînd că pentru a fi european şi universal înseamnă mai întîi a fi român.

— Care este după părerea dv. rolul revistelor de tineret în educarea şi formarea generaţiilor de azi? Corespund faptele cu dezideratele?

— Revistele literare trebuie să promoveze în special literatura tinerilor. Lucrul nu se întîmplă decît, să zicem, la „Amfiteatru" şi la revistele studenţeşti. Cît priveşte „Luceafărul", organul Uniunii Scriitorilor, dedicat tinerilor scriitori, ea, această revistă, este de un an de zile revista unui grup restrîns de scriitori care nu mai sînt de mult tineri. Faptul că revista a desfiinţat cenaclul „Labis", unde evoluau tineri scriitori, mi se pare semnificativ. Probabil că tovarăşii din conducere au devenit conservatori după ce au afirmat sus şi tare că tinerii nu au unde să publice! Să mi se dea voie: Bănulescu, Fănuş, Nichita, Alexandru, Sorescu sînt buni de-acum pentru „Viaţa Românească"... Să facă loc tinerilor dacă au ţinut atît de mult la asta.

— În acest cadru, criticii literare îi revine un rol crescînd în selectarea şi impunerea valorilor autentice. Consideraţi că lucrul s-a făcut strict în limita valorii intrinsece a autorilor şi operelor prezentate? Care ar fi (concret) marile lipsuri ale sectorului nostru critic?

— Triburile, cluburile oculte, familiuţele. Se critică în funcţie de relaţii ; n-ai relaţii — n-ai critic de casă, n-ai critic de casă — n-ai recenzii, n-ai nimic, eşti nimeni. Asist cu stupoare la o tămîiere reciprocă în care principalii poeţi au devenit critici literari ce s-au apucat de proză şi poezie.

— Dacă aţi fi acum student şi începător literar, ce aţi face şi ce anume nu?

— Aş respecta arta maeştrilor care merită respect. Aş fi modest, nu aş declara că am rezolvat problema poeziei sau a prozei pe următorii 50 de ani, nu aş fi slugos cu redactorii de la reviste, nu aş scrie frumos despre alţii pentru ca alţii să scrie frumos despre mine, aş fi onest înainte de orice, aş citi enorm, aş scrie puţin, nu aş face industrie din literatură.

(Universitas)

Nichita Stănescu

„NECUVINTELE“

În epocă poezia se supune unor dimensiuni, care sînt în mod obişnuit ale momentului literar respectiv. Orice tentativă de transcendere a lor şi ilimitare apare de-a dreptul frondică. Să poarte această emblemă poezia lui Nichita Stănescu? S-ar părea că da, atîta timp cît creatorul se adaugă acelei stirpe de poeţi preocupaţi de a se inventa şi ipostazia permanent. Totuşi e greu de vorbit la N. Stănescu de ipostaze extrapolate. Poate mai curînd de variante ale aceleiaşi ipostaze, toate cu ascendenţă perfectibilă şi tinzînd să o desăvîrşească. Explicabilă atunci tentaţia poetului de a-şi retrata temele şi motivele lirice, fără a lăsa măcar impresia de iterativ şi stagnare. De pildă „Pean“, piesă care deschide cartea „Necuvintelor“, reia tema flexibilă a „Elegiei oului“, invocînd virtuţile naşterii şi ale primordialului. Litera „A“ se identifică aici cu toate culorile şi ipostazele începutului. Ea reprezintă orizontul limită al haosului increat şi în acelaşi timp punctul virtual de incipienţă a teluricului. De remarcat mobilitatea reprezentării ei: „Cu tine mă culc / numai pe tine te vreau, / tîrfă fermecătoare, / disperată zeiţă! / Muzică tu, cu ghiară / care-mi tîrăşti timpul pe deasupra / cuvintelor / asemenea mielului păscînd iarbă şi / smuls de vultur. / A, tu stafie ameninţătoare, / cine eşti / şi ce vrei?“

„Lupta lui Iacob cu îngerul...“ sau „Lupta ochiului cu privirea“ amintesc deopotrivă ideaţia „Elegiei a treia“. Comuniunea cuget-trup (acesta din urmă conceput ca un complex senzitiv de tentacule) corespunde la nivel organic relaţiei conştient-visceral. Dar comunicarea cu visceralul reprezintă în ultimă instanţă chiar actul receptării: „...văzui că totul de dinafară înlăuntru / şi, ochiul e cel mai adînc, din trupul meu / Din ea, vederea curge-n mine / cel mai îndepărtat, cel mai departe / Nările tot un ochi îmi sînt, un ochi / pentru o lume mai apropiată / ca şi timpanul, ochiul orbului, ca şi / tăcută limba — ochi gustind / ceea ce ochii mîinii văd numai îmbrăţişînd“. De fapt însuşi eul uman e redus într-o asemenea viziune la un cosmos organic, compus ambiguu şi circumscris unor granițe autarhice. („N-am cer. Ce e mai departe de mine / sunt eu, carne neagră. / ... / Nu pot să înaintez niciunde. / De la eu la eu distanţa / e acoperită de moarte“.) Depăşirea unor asemenea limite nu e posibilă cît timp paznicul se confundă cu prizonierul: „Cade înapoi simţămîntul / plecării din sine însuşi / Eu sunt cel care păzeşte poarta / ca nu cumva eu însumi să fug.“ Imposibilitatea evaziunii se adaugă altei imposibilităţi, aceea a denominării totale prin cuvinte: „Singura mea pradă e viaţa mea. / Tot ce pot pierde e viaţa mea. / ... / Dar cine ar putea să spună / ce pot pierde!? / Dar ce înseamnă „cine“ / şi „a pierde“, Doamne / ce înseamnă „a pierde“ — „pierdere“?“ (Lupta inimii cu sîngele). Neîncrederea în cuvîntul univoc, în proprietatea sa expresivă generează propensiunea către abstract şi generic. Dar, paradoxal, la abstracţie poetul nu ajunge decît prin intermedierea unui concret insolubil. De pildă conceptul de aspiraţie e obiectivat astfel: „Să fii deasupra şi să-noţi / la locul unde vidul se-ntrerupe, / în valurile aerului dacă poţi / sau agăţat de nişte foarte-nalte plute, / cum ciocîrlia de la Austerlitz / să ieşi din aer în lumina / pe care s-o respiri cu ochii toţi. Da, ochii gîndurilor sunt / lîngă pămînt, departe de pămînt“. (Ciocîrlia de la Austerlitz). Sau categoria timpului intuită cu simplitatea şi concentraţia paremiilor: „Se poate stinge pocnind ca un bec / şi această secundă ştiută. / Poate rămîne ca la înec / deasupră-ne, apă stătută.“ (Timp).

Omul e definit prin adiţia mai multor variante de o materialitate excesivă: „Omul este frunza văzută de om. // Omul este floarea mirosită de om, / omul este calul călărit de om, / omul este piersica gustată de om. / Omul este marea pipăită de om. / Omul este roata, / Omul este laptele de capră băut de om. / Omul etc.“ (Ce este omul? Care-i este originea? Ce fel de destin are el?). Întrucît umanului îi este caracteristică „boala de a fi“ definiţia comportă, trecută prin prisma particularului, şi o restringere a sferei: „Eu sunt cuvîntul „sunt“ / Eu sunt urechea care aude cuvîntul „sunt“ / Eu sunt spiritul care înţelege cuvîntul „sunt“ / Eu sunt trupul absurd al lui „sunt“ / şi literele lui / Eu sunt locul în care există „sunt“ / şi patul lui în care doarme“. (Cine sunt eu? Care-i locul meu în cosmos?). Definirea se face mai mult printr-o aproximare categorială. Modul empiric de intuire a esenţei noţionale dă sintagmelor poetice un aer uşor metafizic. Totuşi metafizica lui Nichita Stănescu îşi refuză o obîrşie spirituală, profundă. Eroticul apare sub aura aceleiaşi împreunări şi submersiuni reciproce a eurilor. Numai că dihotomia erotică e lipsită de traume. În fond erotismul stănescian pendulează clasic între o onctuozitate de certă rezonanţă eminesciană („Iaşi mirosul tău în aer / de metal şi de femeie / şi de car încins pe lutul / al întinderii caldee / ... / Şi îmi pari că eşti aievea / ploaie aspră, fraged nor, / dulce mea antichitate dintr-un secol viitor“.) şi un misoginism circumstanţial. (Mînie lentă).

Tot de o aderenţă clasică ţine şi poza sa contemplativă. Poetul se dezvăluie deseori un temperament elegiac şi reflexiv melancolizat de succedarea anotimpurilor, de trecerea vitalului în amorf. („Cotropirea frunzelor“, „Inserare de toamnă“). Curioasă această pogorîre telurică la un poet cu un simţ cosmic atît de acut şi cu un gust pentru abstract devorant. Probabil ca acestui gust să i se datoreze şi neconcludenţa unor piese („Treaba ta“, „Ce?“, „O“, „Joc întrerupt“, „Tu“) născută dintr-o conceptualizare excesivă. Fără ele cartea ar fi devenit o mostră de izotopism valoric. Dar păstrîndu-ne în litera stănesciană — „poezia nu este lacrimă / ea este însuşi plînsul“.

O doză de gratuitate e aproape permisă într-un ansamblu atît de încheiat şi eteromorf, ea conturînd deplinul poemelor de rezistenţă.

Mihai DASCAL
(Universitas)

Petru M. HAŞ
Dor negru

Nimic aici din trăsăturile care autonomizează lirica ardeleană pînă a forma un curent de sine stătător în poezia actuală, nimic din timbrul elegiac fantastic obişnuit celor veniţi din perimetrul transilvan.

Vag localizat pînă şi într-o „Noapte în cîmpia Crişurilor“, Petru M. Haş urmăreşte conformaţia cu specificul etern şi universal al Erosului. Uneori se enunţă idealul spre cuplul edenic şi atunci în tonalitate polemică: „Mai întîi ai fost tu / apoi cerul / stelele au început o dată cu mine / apoi a fost cuvîntul / şi cuvîntul era Dumnezeu / indiferent care din noi / tu sau eu. / Ne vom ruga unul celuilalt / aşa împreună / făcînd stea cu pămîntul“.

Dar valoarea feminităţii rămîne neprecizată ... prin trimitere la Oedip, confuzia devine echivalentul hibrysului elin: „Eu sînt Oedip / şi te iubesc / soare întunecat / femee / mamă sau fiică / mi-e indiferent“. A se observa că decoraţia exterioară a versului încearcă să fragmenteze discursul şi tonul absolut declarativ.

Deţinînd un remarcabil meşteşug de poetizare şi disponibilităţi infinite de repertoriu, Petru M. Haş oscilează între diferite genuri cu reputaţie în lirică. Iată-l trecînd de simbolism (de nuanţă oarecum bacoviană): „de cînd au murit într-o toamnă poeţii / plîng lirele singure-n arbori / vino să te înmormîntez / la miezul nopţii în parc / şi să plîngi ca o liră / uitată / mai departe de două / poate va ninge / poate o să plouă“, la cel mai acut modernism dintr-un fel de song halucinant: „Ne trecem în vîrtejuri imense de euri / în vîrtejuri aidoma apelor / pe o gură îngrozită de vulcan“. Rămîn invariabile ţinuta verbală, aceeaşi neorganicizare a influenţelor, într-un mod care minimalizează personalitatea, precum şi erotismul ca intenţionalitate programatică.

(Universitas)

Mihaela Haşegan
Întrebări pentru examenul de maturitate

Cînd se pierd examene poezia cîştigă, dar nu e cazul aici unde totul se transfigurează la întrebări. Deocamdată rămîn viabile tocmai candoarea interogaţiei şi un anume mod de direcţionare spre erotism a tuturor disponibilităţilor adolescentine. Nu există delimitare tranşantă între examinatori şi examinat, rolurile se inversează sau persoana lirică oficiază ambiguu.

Ciclurile volumului, cel puţin în aparenţă, trimit la vîrste deosebite de creaţie — concluzie susţinută de însăşi temerea din poeme a autoarei pentru coeficientul lor valoric. Dar din ataşament sentimental faţă de propria creaţie a improvizat un volum pentru a avea ce renega mai tîrziu, admiţînd o evoluţie virtuală a scrisului său. Desigur, este foarte puţină poezie în „Întrebări“, simple exerciţii ca dovezi de precocitate la vîrsta, cînd se tînjeşte încă după şotron şi păpuşi. Singur „Jurnalul New-Yorkez“ merită o oarecare atenţie măcar pentru ineditul exotic şi chiar excesul de precizie prozaică, ştiind numai că echivalează unor trăiri autentice.

Ar putea fi invocaţi Sandburg aici, jazzul şi întreaga pleiadă de poeţi beatnici americani, la modul concret, necunoscuţi nouă, dar cu care poeta imposibil să nu fi venit în contact.

Deficitară ca unitate, impersonală prin atmosferă, cartea de debut a Mihaelei Haşeganu va suporta adevărata judecată valorică numai la apariţia volumului următor.

A. GOCI
(Universitas)

LECTOR ANTOANETA MACOVEI DESPRE

Studioul de poezie al Facultăţii de filologie

REP.: Cui aparţine iniţiativa formării Studioului de poezie? Cînd a început să lucreze efectiv? Care este finalitatea lui, ce obiective şi-a propus să atingă?

A.M.: A singulariza iniţiativa naşterii Studioului de poezie ar fi un fapt nereal. Dorinţa unui asemenea laborator artistic a pornit din partea studenţilor şi a noastră, deopotrivă. După un frumos succes repurtat la Piatra Neamţ (ni s-au consacrat cuvinte vibrante în presa locală) am început în anul universitar 1968-1969 activitatea permanentă. Studioul are o dublă finalitate: în primul rînd, una didactică prin care dorim să oferim viitorilor profesori de limbă română cunoştinţe elementare despre ceea ce trebuie să însemne o lectură caldă, interpretată, iar în al doilea rînd, urmărim formarea din punct de vedere estetic şi sensibilizarea în faţa versului a viitorului intelectual.

REP.: Ce spectacole aţi dat pînă acum? Care este modalitatea de lucru? Lucraţi cu un regizor profesionist sau nu? Cum se reprezintă spectacolul (mişcare, muzică, lumină)?

A.M.: E pretenţios de afirmat că am dat spectacole: am oferit iubitorilor de poezie din Universitate şi din oraşul Iaşi seri în care versul a putut răscoli, măcar pentru cîteva clipe, sufletele tinerilor, puţin sărăcite (poate mă înşel?!) de această zestre spirituală. În ceea ce priveşte modalitatea de lucru, activitatea se desfăşoară după un riguros program, sub conducerea unui priceput om de teatru, cu reale calităţi didactice şi cu o bogată experienţă regizorală. S-au utilizat, în genere, forme complexe de prezentare a recitalurilor, pentru că am avut în vedere ideea ce le-a structurat, dar am găsit că cea mai potrivită şi mai apreciată este modalitatea în care poezia se interferează cu muzica.

REP.: Ce studenţi s-au remarcat în spectacolele de poezie de pînă acum?

A.M.: Acestei întrebări i se poate răspunde mai greu: toţi studenţii s-au remarcat prin pasiune, dăruire. S-au remarcat în special, beneficiind de un autentic talent dramatic, următorii studenţi: Margareta Ivan, Magda Marinoiu, Mihai Tatulici, D. Atanasiu, Aurel Brumă, Adriana Răileanu, Bratu Lina, Turtă Stela, Ionescu Silvia, Parapiru Teodor, Decebal Codruţ şi alţii.

REP: Care este ultimul spectacol, unde a avut loc şi cui aparţine regia?

A.M.: Am încheiat activitatea studioului în anul universitar 1968—1969 cu un recital „Din lirica de dragoste a lumii“ la Clubul artelor. A fost o seară greu de uitat şi pentru public, dar şi pentru protagonişti. Regia a aparţinut actorului Virgil Raiciu, care a condus de la început activitatea studioului nostru.

REP.: Aveţi greutăţi? De cine aţi fost sprijiniţi? Cum s-a comportat publicul la recitalurile de pînă acum?

A.M.: Greutăţi? Au fost... şi mai sînt, dar sperăm că le înlăturăm printr-o permanentă colaborare cu Asociaţia studenţilor din Universitate, care a răspuns întotdeauna cerinţelor acestei interesante şi atractive forme de manifestare a personalităţii studenţilor. Mulţumim pe această cale tov. Celmare Ştefan. În ceea ce priveşte publicul nu am avut a ne plînge niciodată.

REP.: Ambiţii? Planuri pentru anul universitar viitor?

A.M. Una din problemele importante ce ne frămîntă este tocmai îmbogăţirea activităţii noastre prin manifestări complexe, în care versul să fie comunicat şi cu ajutorul altor forme de artă: coregrafie, pictură, mimică. Dar pentru a îndeplini acest deziderat este nevoie de muncă şi iar de muncă.

REPORTER
(Alma mater)

Aceşti îngeri trişti

D. R. Popescu e un nuvelist prin excelenţă. Această înclinaţie a scriitorului o putem remarca nu numai în romanele sale — care sînt parcă nişte nuvele suprapuse, bine închegate între ele — ci şi în piesele sale de teatru, fapt de care ne-am convins cu ocazia spectacolului „Aceşti îngeri trişti“, prezentat de secţia română a Teatrului de stat din Tg. Mureş.

Autorul renunţă la desfăşurarea rapidă a acţiunii, atît de caracteristică genului dramatic. În schimb, ne oferă o dezbatere etică reuşind să îmbrăţişeze cu o veridicitate frapantă miezul fierbinte al existenţei noastre sociale şi individuale cu eroi surprinşi în momente de răscruce. Ion şi Silvia, a căror atitudine este nonşalantă doar la prima vedere, sînt oameni în cel mai nobil sens al cuvîntului, Marcu şi Cristescu cu formalismul şi birocraţia lor, Ioana cu laşitatea ei, Petru cu neseriozitatea şi superficialitatea sa, tatăl lui Ion cu cruzimea şi făţărnicia sa — nişte poli cu totul diferiţi, amestecaţi şi disecaţi în acelaşi timp în atelierul de creaţie a dramaturgului. Ciocniri interne şi externe în şi între personaje, probleme majore care pulsează cu o sobră vitalitate conferind o ambianţă deosebită cititorilor şi spectatorilor deopotrivă.

Reprezentaţia oferită de teatrul local poate fi considerată ca un minunat recital a doi actori, anume: Anca Maximilian (Silvia) şi Ion Fiscuteanu (Ion).

Regizorul Eugen Mercus a reuşit să pună în evidenţă mesajul piesei şi să o aducă cît mai aproape de spectator. Totuşi, spectacolul ni s-a părut lungit, pe alocuri chiar obositor, pentru că textul a trei acte a fost contrins în două acte (?). Scenografia lui Zsolt Kolönte n-a slujit cu desăvîrşire primatului textului, care e atît de important în cazul spectacolelor de acest gen.

W. Z.
(Atheneum)

SINTAGME

Premiile Festivalului-concurs al formaţiilor studenţeşti de muzică uşoară, organizat de Institutul de arhitectură

Trofeul „Club A“ — „Roşu şi Negru“: Premiul pentru originalitate — „Phoenix“: Premiul pentru stil românesc şi concepţie de spectacol — „Olympic '64“: Premiul pentru virtuozitate instrumentală — „Sideral Modal Quartet“; menţiune pentru melodii de popularitate — „Mondial“. Distincţii individuale: ghitară solo — Mugur Winkler; ghitară bas — Dan Dimitriu; baterie — Ovidiu Lipan; orgă — Nancy Brandes; concepţie muzicală — Liviu Tudan.

★

Cunoscutul filozof şi estetician marxist Gyorgy Lukács a avut amabilitatea să adreseze revistei noastre cîteva rînduri în legătură cu publicarea în numărul trecut a unor fragmente din interviul acordat revistei Kortárs. Reproducem mai jos textul scrisorii primite:

„Redacţiei Revistei Universitas:

Consider o cinste pentru mine şi sînt foarte bucuros că revista dv. a publicat fragmente dintr-unul din interviurile mele.

Am convingerea că numai eforturile comune ale muncitorilor şi intelectualilor, ale tinerilor şi vîrstnicilor vor putea să realizeze şi să transpună în viaţă acea atît de necesară dezvoltare creatoare a marxismului. Chiar şi cel mai mic pas în această direcţie nu poate fi considerat fără importanţă“.

Budapesta, 28 octombrie 1969

György Lukács

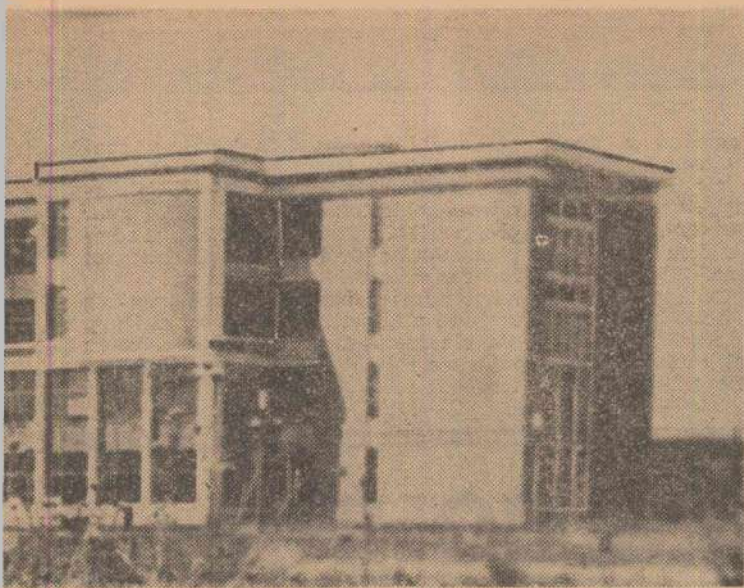
★

După ce toată lumea încetase să se mai plîngă de lipsa volumelor lui Blaga în librării, apar dintr-odată trei sau patru reeditări pe care le salutăm cu toată bucuria. Sperăm însă că lucrurile nu se vor opri aici. După **„Trilogia culturii“, „Trilogia cunoaşterii“** este titlul care ne vine în minte în mod firesc. Şi fiindcă sîntem la capitolul reeditărilor, ne exprimăm sincera convingere că mult aşteptata **Istorie a literaturii române...** a lui G. Călinescu va apărea pînă la sfîrşitul acestui veac, după ce a fost mereu anunţată în prospecte şi mai ales prin retipărirea **Compendiului.**

AMFITEATRU

Se cuvine de semnalat revirimentul revistei „Amfiteatru“, la a cărei conducere se află, de la începutul acestui an, un universitar de superioară ţinută intelectuală. Renunţînd la farmecul pitoresc al unor ieftine teribilisme de extremă, revista îşi asumă un ton mai grav, o atitudine sobră, ponderată. Desigur, după un răstimp atît de scurt, nu putem vorbi, încă, de o definitivă fixare, deşi intenţiile redacţionale par a fi de pe acum precizate în direcţia unei reviste de apăsată formulă intelectuală, reprezentîndu-şi exact profilul. Nu ne rămîne decît să acordăm întregul nostru credit unor eforturi pe care le credem cît mai curînd total realizate.

(Universitas)

TIINTEI

u, pentru mese-

că participarea
— cursuri, semi-
orator — repre-
le ale unei pre-

ntară a discipli-
firesc în pro-
nstituie elemen-
rs în sfera pro-
aceea urmărirea
legere în activi-
ră menajamente
un lung proces

cifră: 1885 ab-
de 10 noiembrie

caută discernă-

strializarea tem-
minarii.
ultură.
ică din care 158

a 285 absențe la

pun căutări, re-
tru că noțiunea
ul rînd echitate
regulament pe
cte.
e tînărului aba-
cîndva convins

l de individ nu
om, deja plecat
ămînt superior?
în număr destul

de mare la seminarul de filozofie și la orele de sport cer lămurire. Această dublă singularitate face ca instinctiv gîndurile să se ducă la cursurile și seminariile unde frecvența este o reflectare convingătoare a pasiunii și răspunderii pentru meseria aleasă.

Este necesar ca studentul din anul I să înțeleagă că prezența la cursuri și seminarii este o datorie față de el, față de profesiunea aleasă. Consemnarea frecvenței la toate manifestările incluse în programul zilei să nu fie înțeleasă, ca un simplu act „administrativ" al responsabililor de grupe. Ea trebuie efectuată permanent și în mod corect fără a denatura cumva înțelesul adevărat al termenului de „colegialitate" în virtutea căruia se trec adesea cu vederea abateri de la disciplina universitară.

Paralel cu munca de mobilizare a studenților de a fi prezenți fizic la program avem și datoria de a pune un accent deosebit pe participarea activă și efectivă la seminarii, știut fiind că numai astfel se pot verifica și valorifica mai bine cunoștințele, se poate realiza acel schimb viu și fructuos de idei.

De asemenea, consultațiile oferite cu generozitate de cadrele didactice constituie o adevărată problemă în sensul că ele nu se bucură de atenția cuvenită din partea studenților din anul I, că nu sînt resimțite de ei ca un mijloc deosebit de eficace în clarificarea unor chestiuni curente de studiu, în completarea și îmbogățirea cunoștințelor.

Cred că pasiunea pentru studiu va fi astfel manifestarea justă a cunoștințelor sociale ale studentului. Pentru că studentul nu mai este un elev mai mare, ci un om la începutul unei profesii pe care și-o dorește și trebuie s-o cucerească permanent.

Octavian ALEXANDRU
(Sigma)

Străin în mine

Nu știu ce mușchi umplut-a nodul fluierului meu
Și-acum din deget mi se scurge cîntec
Și-alerg s-ajung la capăt lungul drum
Și nu mai aflu pentru răsărit descîntec

Nu știu de piatră-mi ocolește pragul
Și-n loc de cuibul călcături de vecin
E liniște-n trăsură și-n cărare
Și merg fără binețe ca un străin

Nu știu ce secetă golește apa
Și face gaură din fiece fîntînă
Și mi-au fugit pădurile din carne
Și fug și sînii de o fată spînă

Nu știu
Și totuși vreau să cînt
Și să primesc
Și să-mi îmbăt statura
Și vreau să răscolesc
Și să-mi împlînt
Cărare sfîrtecîndu-mi arătura

Nu știu
Și totuși el o are
Și tu o ai
Această roadă coaptă
Ascultă-mă cum pipăi într-o șoaptă
Și vezi-mă că-mi dărui singur floare

Doina URICARU
(Universitas)

Iubita mea, acum la despărțire...

Îți caut ochii, buzele. Respiră vii
cîntece moi, pene de lebede sure,
lacrimi rotunde și străvezii,
Cercuri de liniște și de pădure.

O, am visat c-am fost la Mecca
dar sufletul mi-e tot așa de greu
Probabil am pierdut de mult poteca
sau poate că acela n-am fost eu.
Iubita mea, acum, la despărțire
să-mi cînți același cîntec trist, tăcut
ce spune-așa frumos despre iubire
și despre ochii care m-au pierdut.

Aș vrea să-i mîngîi iarăși, cenușii
cu albul străveziu ca fetele morgane
Te-a dus de mult tristețea pe pustii,
uscat mi-e cerul gurii și gîndurile vane.

Mihai TATULICI
(Echinox)

Înstrăinare familiară

O, seara mîinile devin gălbui
stau între vînturi ușile aprinse
pe unde trei perdele lungi se scutură.

Negre oglinzi ce nu te mai arată
alcătuiesc prilejuri de-ntuneric,
în păianjeni
fire fosforice se-nveninează.

Tot mai nesigur între lucruri reci
perdelele se-ntind libidinoase —
tot ce atingi e o înstrăinare
acoperindu-te cu gesturi rare.

Un frăgar
cu dude negre luminează casa,
o stare ca de pîndă în unghere
parcă o limbă linge sare-n geam.

O, seara
cînd lucrurile toate te cunosc
e prea departe sufletul. Și-n lampă
pui flori de crin s-adoarmă în petrol
așa cum sufletul.

Dinu FLĂMÎND
(Echinox)

13000

Trec treisprezece mii de sonori
bolovani
în jurul pămîntului
se ridică șerpii
la ora prînzului
hămăind ca niște cîini
Eu nu pot să uit semințele
de grîu acoperite în pămînt
pînă la umeri de o apă
îndepărtată mă feresc
provocînd în aer un gol necesar
ca să se întîmple o năruire
de oseminte și alte cîteva mii
de ani se duc și se întorc
năucind în cer constelațiile.

Radu ULMEANU
(Echinox)

Delimitări

asemenea unui stindard în lupta
argonauților cu carul plin
altădată vă voi iubi mai mult
promit această pură deznădejde
în fața clăilor cu fîn unde amurgul tremurînd
se pierde
revine deci o clipă mai de sus
aici în lume cu puteri de oră
bătrînul Einstein a murit de mult
cu Universul adîncit în proră
și nu mai știu dacă-ntr-o parte cred
mai mult decît în straie de-așteptare
îmi las mîinile să crească la nesfîrșit
capul între două coifuri albe
poate ajung în altă galaxie
sfîrșind povestea unui trup de moarte
pieptul tău sună miraculos
pe lîngă arbori mari cînd plouă
acestea sînt sunetele mele celelalte
sînt iubirile mării și-așa mai departe
am plecat tînăr și n-am ajuns nicicînd
corole albe florile revin.

Gavril MOLDOVEAN[U]
(Echinox)

Paparuda

Paparuda nebună, paparuda nebună,
Cerul uscat țipă-n gura fierbinte a vîntului,
Cîinii turbează lătrînd vîrtejuri amare de frunze
Cu ochi de nisip.

Paparuda nebună, paparuda nebună,
Fustele leoarcă lipite de pulpe
Și sînii setoși.

Paparuda, ruda, uda
Din cer și din pămînt, peste pămînt
Drumul aleargă cojit pe tălpile crăpate,
Pomii stau răstigniți ca paiele-n cuptor.

Paparuda, ruda uda
Cavalcadă de vînt și picioare.
De sîni și de ochi de nisip
Și de frică de soare.

Ioan RUSU
(Alma mater)

feminine (sau
le sînt reproduceri

contagios. El te ia

ofesie și de viață,
mai la stil nu se
dat de acești ter-
le cu bube urîte.
se rețin. La șe-
osebit, te pome-
ciații de mai sus,
e pomenești vor-
venturianism. Ca
ristele. S-a zis de
ator lingvistic, iar
alitate precisă, le
pun valențe noi).
ecit echivocuri și
stilul semidocților
eva, ciupit de la
și au oroare de
rețineri, venturie-
disprețuiesc bunul
le taxează drept
niciodată continu-

lui este spiritul
personalitate pro-
că o ai, o aplici
nte.

[...]OMANESCU
([Sy]mposion)

PIERDERE DE TIMP

Martie sau noiembrie. Luni sau joi. Dimineața sau seara... N-are importanță. Nici măcar ora. Reperele rămîn aceleași: „Stîlpii de cafenele". Indiferent de cadru: „Select", „Tom Jones", „Modern", nu că s-a renovat!: „Fumatul oprit!". Alăturați de... soartă și... T.A.P.L.: studenți, huligani, traficanți de bilete, de profesie „fără". Amalgam de suflete neînțelese. Blazare.

Boboc — inginer: evolutiv, studentul parcurge cinci trepte. În particular: stagnări pe o treaptă, pe alta. Depinde de durata stagiului satisfăcut în mediul cu fum. (A se citi: cafenea).

Mă raportez la psihologia „iluștrilor" anonimi. Lansez ideea interviului. Panică. Adopt spontan tactica potrivită. Promit discreție.

Grupuri, grupuri... („nu se face prezența la ora a doua"). Semnificativ: majoritatea aparțin anului II. Prea scăpați de sub obrocul părinților. Se manifestă „independent" prin comoditatea exagerată. Și apoi... n-au proiecte de an. Sesiune: asalt. „Ghinioniștii", ajung în II bis. Aprofundarea cunoștințelor profesionale. Sau „eu n-am vrut la politehnică"...

Pasiune comună: sportul, adică fotbalul și „play-girls". Cam reduse.

Nu sînt „prinși" în activități (mult, puțin) organizate. În schimb, reproșuri: „lipsă de atractivitate, monotonie". A parcurge zilnic ruta: facultate—cafenea—cămin (acasă) și eventual un „rummy" la club este un program variat?

La spectacole nu se duc. Teatru: ... „prea absurd", concert simfonic: „muzica e... grea" ș.a.m.d. Sau altă justificare: „n-avem bani". Pentru cafele, coniac... se împrumută. Fără rambursare (de obicei). Veșnic, fredonează refrenul „n-ai o țigară?". Nu-i dai, reacție: „ești o... cariopsă". Au și preocupări culturale. Să zicem: „Un glonte pentru general". De citit... citesc listele de prețuri.

Lingvistic, se prezintă inovatori. Creează spontan. Inspirație de moment. „Logică" aparent impecabilă. Torent de impertinență. Obrăznicie fără limite. Lipsă de bun simț.

Tolăniți pe scaune, te sfidează. Aroganță. Asta depinde de... mijloacele financiare. Lipsa lor constituie un prilej de a... te saluta (mieros). Altfel te evită... „nu te cunosc, nu mă cunoști".

La un coniac mic îți mărturisește „persecuția". Te înduioșează. Vrea lacrimi. Îți toarnă povești „balaurii" de la examene: „Am știut totul și m-a picat. Și ceilalți au pile dom'le. Nu știau mai nimic".

La un coniac mare te uluiește. Tot cu povești. Despre „zîne". Puzderie de aventuri. Competent, se oferă să te inițieze. În sens imoral. „O gagică mișto... te lasă țuț". Afișează generozitate. Dezinteres. În realitate, au considerente de... indulgență „dai și tu acolo un Dubonnet mic".

Mulțumit de sine. Ceva mai bun nici nu concepe. Pozează în neînțeles".

Fanfaronadă noncomformistă.

Politehniști seci: fără personalitate.

De ce? Doar.

Există: C.C.S. Există cercuri științifice. (Există „clubul muzicii ușoare") și altele. Cu grupuri restrînse, activînd. Cu entuziasm și pasiune. Mediu propice dezvoltării spirituale a viitorului intelectual.

Dan AVERCHI
(Sigma)

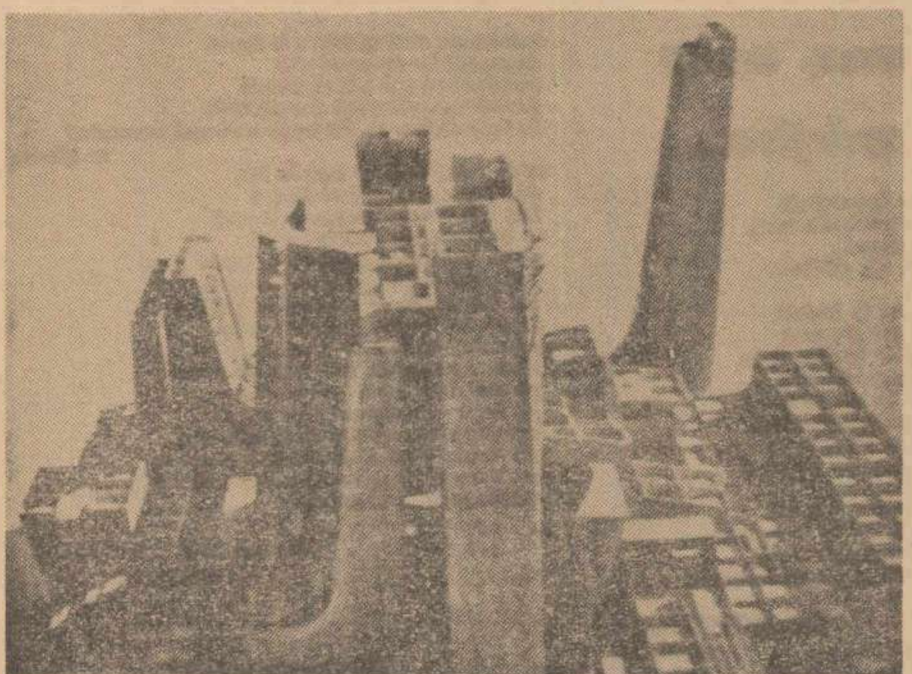

ORAȘUL DE MÎINE

Urbanismul, ca știință a așezărilor omenești și a proiectării lor, rezolvă probleme bine stabilite care se pun ca urmare a apariției anumitor factori de ordin social, demografic și psihologic. Pentru a intra în subiectul urbanismului modern, vizionar, care implică aspectele cele mai vechi, solicitate de omul modern, putem în treacăt să amintim cît de necesare au fost rigla și echerul, necesitate simțită din cele mai vechi timpuri.

Amintim viguroasa sistematizare a locuințelor spațioase cu două sau trei caturi din orașele de la gurile Indusului, a orașelor sumeriene, armonioasă așezare a templelor și palatelor din forurile romane sau spațiul acordat arterelor principale în orașele eline.

Astăzi, în era noii arhitecturi și a noului urbanism, problemele creșterii populației, ale circulației și apariției nevoii celei de-a doua reședințe. impun rezolvări imediate, proiecte realiste soluții care să armonizeze raporturile în-

tre valorile istoriei existente și aportul contemporaneității. Este adevărat că în momentul de față viziunea unui oraș al viitorului se reduce la vizionarea unui film de science-fiction care încă de pe acum are mulți scenariști. Se polemizează în jurul ideii unui oraș Babilon-Megalopolis, a orașelor flotante și a unora cu structură continuă.

Crearea orașelor-Babilon pe suprafețe întinse, așa cum se prevede pentru Paris, Tokio și Coasta Mării Negre, înseamnă orașul la scara unei regiuni, asimilînd în acest caz satul ca populație și locuință. Ianusz Deryng a conceput un oraș în care sectoare urbane sînt puse în mijlocul naturii propriuzise, în zona vastelor terenuri agricole, fapt ce ne amintește de forma vechilor orașe medievale mărginite de spații libere. Orașul viitorului, în viziunea mai multor specialiști, diferă în funcție de stilul lor. În prima categorie a orașelor galaxii, numărul locuitorilor va fi de 12—14 milioane, pentru orașele flotante cu structură continuă și cele de tipul orașului total între 5 000—600 000 locuitori.

Din punct de vedere arhitectural cele trei tipuri se deosebesc atît ca formă cît și destinație. Megalopolis are o structură extensivă, dezvoltîndu-se pe orizontală, mijloacelor de comunicație revenindu-le un rol important, deoarece distanțele dintre locul de muncă și locuința personală a citadinului sînt destul de mari. Expresurile subterane, aerotrenurile, elicopterele, avioanele cu aterizare verticală, autostrăzile cu mai multe piste ce facilitează circulația cu viteze sporite sînt cîteva din soluțiile abordate. Tipul specific de oraș industrial și de metropolă este cel văzut de Marino di Tena, macheta putînd fi asemănată cu o expoziție de sculptură modernistă.

Elementele orașelor flotante de forma celor proiectate de Paul Maymont și Hauserman au în prezent o destinație recreativă. deoarece sînt folosite pentru petrecerea weeck-end-ului la țară, într-o ambianță modernă. Cele două forme de locuințe mobile sînt cu totul fabricate în uzină împreună cu toate accesoriile (instalație de apă, gaz, lumină). În altă ordine de idei, „Celula locuibilă" a lui Maymont, tot ca elemente izolate, poate rezolva într-o oarecare măsură problema locuinței pentru cei cu o situație financiară modestă.

În această direcție amintim de camionul „păianjen", echipat special pentru a construi într-o singură zi o locuință de 93 m.p., lansat de Midwest Applied Science Corp, Indiana S.U.A.

Ei au construit o casă prin extraziune, un proces asemănător cu acțiunea unui păianjen care își țese plasa. Un braț de macara montat pe un camion extrude o rășină transformînd-o în spumă pe loc prin intermediul unui tipar mobil. Pereții și tavanul au o grosime de 7,50—10 cm și sînt de structură sandviș (spumă între două suprafețe tari, subțiri). Dispozitive de răcire situate între cele 2 plăci de oțel care alcătuiesc tiparul fac să se formeze peliculele exterioare. Cu același material de aceeași grosime se pot construi structuri arcuite de 24 m. lărgime, indiferent de lungime. Acest material de construcție nu permite pătrunderea umezelii, nu se deteriorează sub acțiunea razelor ultraviolete, este fungifug.

În construcții mari costă foarte puțin și cîntărește 2,55 kg. per 28 dm. cubi. Verticala este aspectul în spațiu al acestor orașe, iar stîlpii metalici de susținere vor purta sute de locuințe. Aici intervine una din particularitățile sale.

Schimbarea mediului ambiant se face cu întreaga locuință, care se demontează din stîlpii de susținere ai unui micro-sector montîndu-se în pădurea de piloni a altui oraș flotant. Adevărul este că orașele flotante fac parte integrantă din orașele galaxii cu structură continuă. Ne putem face o părere privind planurile lui Chaneac, care definește un nou urbanism, permițînd o coexistență armonioasă între structurile de ieri și de azi ale orașului propriuzis.

Walter Jonas prezintă interesantul proiect numit „Cite Intra", în care blocurile ce variază între 15—25 etaje locuibile au forma unor pîlnii așezate cu diametrul mic la nivelele inferioare.

De asemenea, sîntem datori să amintim studiul unor locuințe complexe de 50 000 locuitori de forma orașului total, prezentat de Jean-Claude Bernard, studiile făcute de grupul „Arhitecture Principe" de cercetare a unei „arhitecturi-peisaj", în care pentru eliberarea de sol soluțiile vizează prezentarea ansamblului arhitectonic într-o expresie plastică în spațiu, asemănătoare unei sculpturi gigantice. Fantezia arhitecților, constructorilor și esteticienilor urbanistici nu poate trece cu vederea accesoriile de înfrumusețare pe care le pot realiza cu ajutorul jardinierelor suspendate, cu care este dotat fiecare apartament în parte, terase și piscine, autostrăzilor în culori caracteristice, efectelor de lumină, ritm, culori, spectacole videodinamice vizibile de la mari distanțe.

Pentru insuflețirea spațiului urban a spațiilor mult prea libere ce imprimă o notă discordantă cu vitalitatea orașului, colaborarea cu sculptorii poate duce la două feluri de rezultate: arhitecturale prezentate în același timp confundîndu-se într-o unitate. În altă ordine de idei, juxtapunerea elementelor sculpturale și arhitecturale, acolo unde cuvîntul sculptorului se plasează în interiorul cîmpului de tensiune al urbanismului și arhitecturii, generează o completare reciprocă.

Dan Radu BORCEA
(Amfion)

NIELS BOHR — Fizica atomică și cunoașterea umană

Apariția în limba română a unei culegeri de studii filozofice aparținînd fizicianului olandez Niels Bohr răspunde necesității cunoașterii mai adînci a operei acestui gînditor complex, care a avut o mare contribuție în dezvoltarea fizicii contemporane. Gîndirea sa a influențat hotărîtor generații întregi de fizicieni și filozofi, orientînd interpretarea (fizică și filozofică) a mecanicii cuantice. În jurul său, la Institutul de fizică din Copenhaga, s-au format serii de fizicieni și de filozofi remarcabili, cu merite deosebite azi, în edificarea unei teorii științifice asupra fenomenelor atomice, în înțelegerea particularităților cunoașterii în acest domeniu fundamental al științei actuale.

Meritele lui Bohr, unul din fondatorii mecanicii cuantice, sînt la fel de mari, atît în descoperirea unor legi concrete în domeniul microcosmosului, cît și în stabilirea principiilor generale ale descrierii fenomenelor din acest domeniu. Lui Bohr îi aparține pasul hotărîtor în elaborarea interpretării corecte a dualismului corpuscular-ondulatoriu.

Subiectul studiilor grupate în culegerea de față îl reprezintă, după cum scrie Bohr, „**învățămintele epistemologice care pot fi trase din dezvoltarea fizicii atomice și modul în care acesta a elaborat o metodă de analiză și sinteză folosită azi în multe domenii ale cunoașterii umane**". (pag. 11). Teza principală a lui Bohr constă în aceea că fizica actuală oferă ocazia deosebită pentru examinarea și rafinarea instrumentelor noastre conceptuale, aruncînd o lumină nouă asupra necesităților explicației științifice în cadrul filozofiei tradiționale, ajutîndu-ne, în același timp, să înțelegem condițiile de cunoaștere în domenii mai largi.

Ideea filozofică pe care o dezvoltă Bohr sub toate aspectele în aceste studii este ideea **complementarității.** Deși a fost introdusă în fizică în 1927, printr-o expunere făcută la Congresul Volta, ținut la Como, conceptul **complementarității,** generînd o diversitate de interpretări, nu este în prezent univoc înțeles și aplicat. După unii gînditori, el reprezintă „cel mai semnificativ rezultat pentru filozofie pe care l-a cristalizat fizica modernă", desemnînd o „cale a unei gîndiri științifice absolut nouă — fundamental deosebită de gîndirea științifică clasică" (P. Jordan), un „model metodologic" (Werner Heisenberg), „cheia pentru cea mai bună înțelegere actuală a teoriei cuantice" (C. F. von Weiszäcker). Pentru alții, însă, **complementaritatea** s-ar reduce la constatarea unui fapt fără vreo valoare explicativă mai generală (Louis de Broglie), sau la o construcție subiectivistă, lipsită de un fundament riguros, superfluă, în raport cu conținutul specific al teoriei fizice (Marie Bunge, David Bohm, D. I. Blonhințev ș.a.).

Pentru Bohr, noțiunea **complementarității** subliniază condițiile logice pentru descrierea și înțelegerea experienței în fizica atomică. Studiile logico-matematice ulterioare i-au precizat și dezvoltat sensurile și implicațiile. Este însă esențial de arătat că, în interpretarea lui Bohr, **complementaritatea,** caracterizînd „stilul" ei științific definit prin „abaterea de la principiile obișnuite de descriere a naturii caracteristică pentru noua dezvoltare a fizicii inițiată de descoperirea lui Planck" ce se exprimă prin noi principii epistemologice sau „canoane metodologice". Printre acestea, o semnificație aparte o au, după Bohr, **„postulatul cuantic"** (prin aceasta, Bohr înțelege necesitatea restructurării la toate nivelurile de abstracție: fizic, matematic, logica teoriei, pentru a putea încorpora în ea, în mod rațional, cuanta de acțiune) și postulatul **„necesității noțiunilor clasice pentru exprimarea rezultatelor observării și experimentării în teoria cuantică".** Din acestea două decurg celelalte idei specifice **complementarității**: rolul aparatului de măsură în definirea „realității fizice", imposibilitatea separării de scrierile obiectului „în sine", de descrierea obiectului „controlat" (supus observării și măsurării); utilizarea complementară a idealizărilor clasice pentru redarea exhaustivă a informației despre microprocese; necesitatea reprezentării realului prin serii conceptuale, nici una din ele luată separat, neepuizîndu-se; întărirea rolului „condițiilor de cunoaștere" (de acces și formare) reflectînd un moment specific al interacțiunii subiect-obiect în construirea teoriilor științifice.

Dezvoltarea acestei epistemologii (prin lucrările lui Niels Bohr, în primul rînd, dar și prin contribuțiile unor elevi de-ai săi, fizicieni și filozofi, sau ale unor epistemologi și logicieni ca: G. Bachelard, Jean Piaget, C. F. von Weiszäcker, H. Reichenbach ș.a.), poate fi exprimată prin trecerea de la o epistemologie „directă și specială (născută din analiza directă, reflexivă a dificultăților conceptuale ale științei) la o epistemologie generală", care-și încorporează ca dimensiuni proprii perspectiva istorico-critică și analizele formalizate. La aceasta au contribuit **„logicele complementariste"** care au prelungit și rafinat analizele directe, întreprinse de Bohr, conducînd la mărirea posibilității de argumentare, demonstrare și verificare a concepției lui. Generalizarea ideilor complementarității la alte domenii ale cunoașterii și culturii a salvat concepția de eventualele „prejudecăți ale domeniului, de acele centrări inițiale ale oricărei epistemologii noi, pe dificultățile din care s-a născut și pe perspectivele imediate de care se atașează, descoperind prin ea argumentul epistemologic comun" mai multor discipline actuale.

Epistemologia complementaristă astfel născută se supune evoluției generale a epistemologiei contemporane, descriind, în același timp, caracteristicile structurale ale acesteia. Complementaritatea reflectă raportul metodelor și modurilor de descriere în cunoașterea științifcă actuală, din care rezultă polifonia sistematică a temelor epistemologice care marchează în același timp subdiviziunile actuale ale filozofiei științei (realismul, pozitivismul, raționalismul, operaționalismul, structuralismul etc.), ideea complementarității subliniază tendința antireducționalistă a epistemologiei contemporane, afirmînd necesitatea conceptualizărilor complicative, obținute prin construirea progresivă a structurilor capabile să descopere complexitățile inaparente într-o lume infinit mai largă, mai bogată decît cea oferită de idealizările clasice. Ea servește ca instrument pentru detectarea ireductibilului, a abstracției inițiale, a „faptelor" elementare, a intuițiilor primare, originare, a structurilor ireductibile (N. Bourbaki). Complementaritatea între analiză a „reducerii" posibile a complexului la simplu în explicația științifică, momentul cînd trebuie să ne oprim, cînd sîntem obligați să recunoaștem complexitatea esențială ca fiind un „dat" elementar.

Complementaritatea reflectă acel statut al epistemologiei contemporane caracterizat de Niels Bohr prin prezența unor așa-numite „adevăruri profunde", care sînt constituite din afirmații pentru care afirmațiile contrare cuprind, de asemenea, adevăruri profunde.

Problema este dacă această situație va fi înlocuită de progresul ulterior printr-una în care să predomine acțiunile atît de simple și clare, încît asertiunile opuse, în mod incident, nu pot fi apărate. O viitoare sinteză în care „ordinea logică ne va permite într-o mare măsură să eliminăm adevărurile profunde" o etapă de „claritate" epistemologică care să depășească pozițiile actuale, va trebui să realizeze integrarea pluralității de exigențe descrise de **ideea complementarității.**

Alexandra SACALUS
(Universitas)

Sociologie şi contestaţie

Elemente pentru o cercetare comparativă

Considerînd drept o cerinţă fundamentală a cunoaşterii ştiinţifice a tinerei generaţii analiza raportului general-particular, credem că se impune studiul comparativ al situaţiei, conştiinţei, comportamentului şi acţiunilor tineretului şi, corespunzător, al metodologiilor sociologice de cercetare a acestuia. Ne oprim în comunicarea de faţă la unele elemente ale acestui studiu comparativ cu referire la analiza mişcărilor de contestaţie ale studenţimii occidentale.

SOCIOLOGIA CONTESTAŢIEI. Intr-un sens larg, sociologia tineretului a studiat şi în trecut problematica inadecvării sociale a noilor generaţii, tensiunile şi nonconformismul acesteia, formele şi sensurile protestului şi căile înlăturării sau reducerii acestuia prin integrarea socială, politică sau morală a tineretului. Celor mai multe dintre aceste cercetări le este caracteristică însă subordonarea acestei problematici unei viziuni statice, tipologice a tineretului universitar şi a statutului său socio-profesional. Deşi pun în evidenţă unele contradicţii privind inserţia studentului în societate, aceste lucrări sînt dominate de o concepţie şi metodologie integraţionistă, apologetică. Din punctul de vedere al instrumentelor de investigaţie se remarcă predominarea tehnicii chestionarelor şi convorbirilor. Acestor tipuri de metodologii „clasice" de investigaţie le corespund sisteme nu mai puţin „consacrate" de interpretare a rezultatelor: a) larga utilizare a scalelor, b) frecvenţa sistemelor tipologice şi c) stratificările relative şi dinamice. Predominarea în metodologia acestor cercetări a caracterului tipologic, static, ascunde dinamica fenomenului, nu ia în consideraţie tendinţele reale şi, ca atare, rămîne la suprafaţa proceselor şi se lipseşte de o adevărată valoare prospectivă. Carenţele de orientare, dar şi de metodologie ale acestui tip de cercetări au făcut ca ele — cu toată contribuţia pozitivă adusă mai ales prin adunarea şi studierea unui vast material informativ — să sufere o puternică „uzură" morală, îndeosebi în condiţiile creşterii furtunoase în ultimii ani a mişcărilor studenţeşti. „Criza" tineretului universitar occidental a pus astfel în evidenţă şi o „criză" a sensului şi modalităţilor cunoaşterii teoretice a proxisului respectiv.

CONTESTAŢIA SOCIOLOGIEI. S-a deschis astfel o nouă pagină a istoriei cercetărilor ştiinţifice ale studenţimii şi a luptei ideologice şi politice în privinţa acestora, pagină ce înscrie o mare varietate de poziţii, de la încercarea „vechii" sociologii de a se adapta noilor cerinţe şi pînă la refuzul oricărei sociologii. Metodologia studiilor sociologice a devenit astfel, poate mai mult ca oricînd, axul dezbaterii, relevîndu-şi încă o dată caracterul său nu pur tehnic, neutru, ci organica legătură cu premisele şi orientarea teoretică a cercetării.

Un exemplu caracteristic în acest sens îl găsim într-o cercetare din R.F.G., realizată pe sistemul anchetelor de opinie, pe un eşantion de cca. 700 persoane, cercetare avînd meritul de a fi urmărit dinamica acestei opinii prin compararea răspunsurilor înainte şi după manifestaţiile din 2 iunie 1967. Studiul reprezintă un proces cert întrucît se axează nu doar pe stabilirea unor tipologii, ci pe analiza raporturilor dinamice dintre studenţi şi societate. Cercetarea continuă totuşi să se înscrie în tendinţa generală a studiilor apologetice; utilizînd variate artificii metodologice: stalibirea unui eşantion prea mic pentru a cuprinde varietatea poziţiilor diferitelor grupuri sociale, alegerea unor criterii arbitrare de stratificare, influenţarea subiecţilor prin propunerea unor variante de răspunsuri defavorabile studenţilor (consideraţi, de pildă, ca elemente „turbulente") autorii fac totul pentru a justifica concluzia a priori că populaţia este contra studenţilor.

Asemenea exemple nu sînt singulare; ele vădesc tendinţa unei părţi a „vechii" sociologii occidentale de a se adapta noilor exigenţe ale vieţii sociale, păstrîndu-şi însă, în esenţă, rolul apologetic, funcţia de justificare a capitalismului contemporan. Iată de ce ele constituie obiectul unor variate critici, mergînd de la poziţiile marxiste, comuniste sau radical-burgheze şi pînă la cele anarhiste. La cel de-al 2-lea colocviu organizat la Paris de Societatea franceză de sociologie pe tema evenimentelor din mai 1968, a statutului sociologiei şi a raporturilor ei cu puterea, s-a realizat un atare consens critic în care cred că putem observa ceea ce numim „contestaţia sociologiei", curent dispunînd de un cuprinzător activ de poziţii practice şi teoretice. Vom aminti dintre acestea doar critica lui H. Marcuse care vede în sociologia apologetică una din formele pregnante ale ideologiei unidimensionale a lumii industriale dezvoltate, considerînd că „eliminarea semnificaţiei tranzitive continuă să fie o trăsătură a sociologiei empirice".

SOCIOLOGIA CONTESTATARĂ. Analiza literaturii extrem de bogate şi variate a mişcărilor contestatare ne îndreptăţeşte să constatăm constituirea a ceea ce am putea numi o „Sociologie contestatară", replică dată de pe poziţiile mişcărilor studenţeşti sociologiei apologetice. Se înscriu în acest cadru variatele culegeri documentare, sintetizînd un material esenţial pentru analiza sociologică a faptului cotidian, prezenţa a numeroase anchete cuprinzînd părerea tinerilor înşişi despre evenimente, ca o primă treaptă de interpretare, vădind aceeaşi obsesie a obiectivităţii, şi, în sfîrşit, studiile propriu-zise consacrate analizei evenimentelor urmărind „pe viu" evoluţia lor contradictorie.

Fără a putea analiza mai concret metodologiile utilizate în aceste studii vom aminti doar caracterizările programatice ale unei asemenea „sociologii contestante" făcute de Edgar Morin; autorul se alătură aprecierii că evenimentele din mai—iunie 1968 au însemnat atît critica societăţii dominante care „nici prin tehnică, nici prin ipoteze, nici prin concepte... nu pare gata să înţeleagă criza din mai", cît şi a sociologiei oficiale „filozofie intimidată, ascunsă de cifre", în care teoriile sînt „ideologii mascate", iar tehnicile „instrumentele puterii". În schimb, autorul propune o sociologie a prezentului, ale cărei caracteristici esenţiale, inclusiv metodologice, ar fi : aspectul fenomenologic ca analiză a faptului social în emerganţa lui empirică, nemijlocită; axarea pe studiul evenimentului, inclusiv al accidentului (monstrul sociologiei oficiale) pornind de la importanţa acestuia ca element perturbator, destructurat, purtător al noului, deşi tocmai întrucît contrazice regularităţile statistice, mersul „normal", echilibrul, evoluţia liniară; in sfîrşit, importanţa acordată studierii crizei, revelatoare pentru bogăţia realităţii, pentru aspectele ei latente, pentru pregătirea, declanşarea şi manifestarea situaţiilor conflictuale.

E. Morin se înscrie astfel, alături de H. Lefebre, A. Touraine, M. Lapassade, în frontul de critică a sociologiei mecanice, normalizatoare, integraţioniste, terapeutice, cu un cuvînt apologetice, cerînd „o criză de conştiinţă a sociologiei pentru a ajunge la conştiinţa crizei". Fără a putea discuta ansamblul poziţiei şi argumentelor autorului relevăm tendinţa pe care ele o semnifică: nevoia resimţită acut a depăşirii sociologiei, nu a sociologiei în general, ci ca disciplină apologetică şi a dezvoltării unei sociologii a mişcărilor contestatare ale studenţimii occidentale, aflată ea însăşi pe poziţii contestatoare. Corectînd într-o singură, dar esenţială privinţă aprecierea sa, credem că perspectiva reală şi cea mai fructuoasă nu este nici aceea a contestaţiei globale a sociologiei şi nici aceea a creării unei alte sociologii ex nihilo, ci a dezvoltării creatoare a sociologiei marxiste în raport cu noile cerinţe şi fenomene, precum şi cu progresele cunoaşterii. Aşadar, nu o sociologie abstract contestatară, ci o sociologie contestatară de pe poziţii marxiste, consecvent revoluţionare, folosind o metodologie specifică, adecvată, ştiinţifică de cercetare. Căci în studiul sociologic marxist evenimentul şi legea, particularul şi generalul, echilibrul şi criza, evoluţia şi revoluţia îşi pot găsi cele mai profunde elemente de analiză.

Volume şi studii publicate în Franţa, Italia şi în alte ţări de autori marxişti, intervenţiile la masa rotundă organizată la Praga în iunie 1963 de revista „Problemele păcii şi socialismului" sînt doar cîteva contribuţii în acest sens. În spiritul aprecierii date mişcărilor studenţeşti occidentale în cuvîntarea rostită la Conferinţa a VII-a a U.A.S.R. de tovarăşul Nicolae Ceauşescu se impune sporirea continuă a aportului sociologilor români la această complexă cercetare. Succinta analiză comparativă ce am întreprins-o evidenţiază necesitatea unei perfecţionări sau înnoiri a instrumentelor de investigaţie, a sistemelor de stratificare şi tipologie, a modalităţilor de interpretare, astfel încît cercetarea sociologică să pătrundă mai exact cauzalitatea, sensul, formele şi dinamica mişcărilor studenţeşti în raporturile lor complexe cu ansamblul vieţii sociale, să fie aptă în mai mare măsură pentru o cunoaştere obiectivă a realităţii în vederea prefacerii ei revoluţionare.

Studiul critic, comparativ al metodologiilor de analiză sociologică a contestaţiei tineretului universitar occidental poate aduce elemente utile acestor preocupări. Sociologia marxistă creatoare este, incontestabil, şi pentru sociologia mişcărilor studenţeşti contestatoare din Occident adevăratul orizont ştiinţific, critic şi revoluţionar.

Fred MAHLER
(Universitas)

Cercetări concrete de sociologie a învăţămîntului

Sociologia românească din ultimul timp a înregistrat paşi valoroşi în constituirea sa, atît ca disciplină de sine stătătoare cît şi din unghiul de vedere al aplicabilităţii practice. Nu ne referim neapărat la numărul mare de lucrări de sociologie — mai ales din acest an — multe suferind de insuficienţa documentării, a pătrunderii domeniului abordat sau a reflectării asupra fenomenelor. Avem în vedere valorile deja constituite, emulaţia de idei, colaborarea unor colective de cercetare sociologică şi, în sfîrşit, conturarea specificităţii problemelor ce solicită fie prăgătirea pentru sociologie, fie sociologia ca ştiinţă pentru depatologizarea unor fenomene reale din viaţa socială sau pur şi simplu pentru a găsi soluţiile adecvate saltului necesar în progresul social. Sub atare unghi, considerăm volumul recent apărut sub redacţia prof. univ. Miron Constantinescu — „Integrarea socială a tineretului" (Editura ştiinţifică — Bucureşti 1969), deosebit de semnificativ. Volumul de „cercetări sociologice contemporane" se deschide cu un studiu despre „Probleme ale integrării sociale a tineretului în România", semnat de prof. univ. Miron Constantinescu — studiu ce surprinde (după prezentarea unor preocupări similare anterioare ce vizau „Problema generalizării învăţămîntului de cultură generală şi evoluţia contingentelor de elevi care intrau în clasa I primară şi terminau clasa a VII-a" ; „O oarecare profesionalizare în învăţămîntul mediu, pentru ca tinerii absolvenţi ai acestei trepte şi forme de învăţămînt să-şi poată găsi o încadrare corespunzătoare în producţie sau în acţiunile social-culturale în cazul cînd nu puteau intra în facultăţi ; pragurile vîrstei de 14 ani şi 18 ani ; „Concordanţa între cerinţele economice şi social-culturale şi rezultatele activităţii diferitelor tipuri de şcoli medii" etc. — „în lumina balanţei fiecărei generaţii", etapele optimei valorificări a contingentelor de tineri. Amplu documentat şi corelînd un vast material cifric, faptic şi bibliografic autorul relevă „numeroase deficienţe legate mai cu seamă de relativ slaba dotare a şcolilor cu laboratoare de fizică, chimie, matematică, biologie şi altele" şi nevoia de a găsi „soluţia asigurării unei culturi generale selective" şi posibilitatea ca în condiţiile actuale să fie elaborat un „model sociologic al învăţămîntului din ţara noastră, sub forma unui model global prospectiv". Trecînd în revistă rezultatele obţinute (inclusiv în învăţămîntul superior) se subliniază necesitatea continuării pregătirii de specialitate chiar după absolvirea facultăţii în cadrul unei educaţii permanente. De altfel întregul volum reliefează idei şi concluzii utile tuturor factorilor de care depinde formarea generaţiilor de tineri ai societăţii noastre — prezente şi viitoare (cadre didactice, conducători de întreprinderi, părinţi, tineri etc.) — şi acestea sînt cu atît mai realiste cu cît sînt desprinse din cercetări concrete, multe făcute chiar cu ajutorul unor categorii de tineri — studenţi — toate avînd ca autori specialişti la obiect în sensul cel mai scurt. Notăm numai că studii de natura acestora dovedesc utilitatea colaborării între cadre şi colective de specialitate, că grupul de materiale integrate în volum care aparţine clujenilor (Formarea opiniei familiei despre viitorul profesional al copiilor — Dumitru Salade ; Aspecte sociologice ale învăţămîntului seral mediu — Ion Aluaş, Nicolae Kallos, Gheorghe Nagy, Andrei Roth, George Tomuţa ; Adaptarea studenţilor din anul I la condiţiile de muncă şi viaţă universitară — Ion Aluaş, Nicolae Kallos, Andrei Roth) confirmă deja existenţa unui laborator de sociologie la Cluj (care e totuşi încă în constituire !), că laboratorul sociologic al Ministerului Învăţămîntului poate, avînd colective în diferite alte centre universitare, elabora lucrări pe măsura cerinţelor actuale ale dezvoltării ştiinţei în general, a sociologiei în particular.

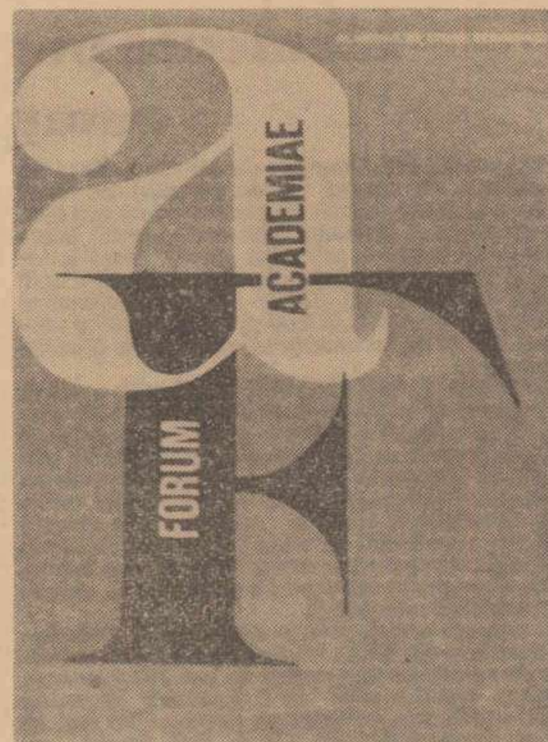
Din multe motive nu putem şi nu încercăm să ne extindem cu analiza asupra aspectelor de detaliu. Ar fi de altfel de prisos ; factorul axiologic e înserat explicit sau implicit pe coordonatele obiective şi subiective ale determinării individualităţii şi personalităţii tinerilor, urmînd (cu nevoia continuării acestui gen de cercetări) a acorda o atenţie din ce în ce mai mare învăţămîntului de toate gradele (fapt resimţit în permanenţă prin hotărîrile şi măsurile luate în ultimul timp de către partidul şi statul nostru şi care se continuă într-o perpetuă preocupare de perfectibilitate, de adaptare la cerinţele vieţii) aceasta dobîndind azi alături de ştiinţă „calitatea şi rolul de forţă principală de propulsiune socială, care stimulează toate ramurile vieţii sociale" (M. Constantinescu — vezi pag. 337). Pe baza lor (a cercetărilor sociologice, corelate cu toate unghiurile din care poate fi privită problema) soluţiile unui învăţămînt şi ale pregătirii pentru viaţă a tineretului îşi vor găsi necesara corespondenţă cu idealurile societăţii noastre socialiste.

G. ZANC
(Echinox)

Politica generală și bugetul de stat

Politica generală a unui stat, consecință a modului în care activitatea statului este repartizată pe funcțiile sale, își găsește reflectarea în structura veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat.

O simplă parcurgere a structurii bugetului de stat lasă să se desprindă o caracterizare generală a preocupărilor principale ale statului respectiv. Pentru informarea dumneavoastră prezentăm mai jos bugetele pe anul 1969 ale U.R.S.S. și S.U.A. :

MAGAZIN ECONOMIC MONDIAL

U.R.S.S.

Venituri :

— Din economia socialistă	121,5 miliarde ruble
— cote din beneficii	48,0 miliarde ruble
— impozitul pe circulația mărfurilor	42,9 miliarde ruble
— impozite pe veniturile colhozurilor și alte venituri	30,6 miliarde ruble
— încasări din realizarea împrumutului liber transmisibil și a biletelor de loterie	0,5 miliarde ruble
— Impozite de la populație	11,5 miliarde ruble
— Alte venituri	0,5 miliarde ruble
TOTAL VENITURI :	134,0 miliarde ruble

Cheltuieli :

— Către economia națională	58,3 miliarde ruble
— Acțiuni social-culturale	51,0 miliarde ruble
— Pentru apărare	17,7 miliarde ruble
— Pentru administrație	1,6 miliarde ruble
— Alte cheltuieli	5,2 miliarde ruble
TOTAL CHELTUIELI :	133,8 miliarde ruble

S.U.A.

Venituri :

— Impozituri pe veniturile persoanelor fizice	43%
— Cotizații pentru asigurări sociale	22%
— Impozitul asupra societăților	18%
— Taxe (accize)	9%
— Împrumuturi	4%
— Diverse venituri	4%
TOTAL VENITURI :	178,1 miliarde dolari

Cheltuieli :

— Cheltuieli militare (14% pentru războiul din Vietnam)	43%
— Asigurări sociale	20%
— Învățămînt	11%
— Pensii foști combatanți	4%
— Afaceri externe	3%
— Plata dobînzii la împrumuturile de stat	6%
— Cercetarea spațiului cosmic	3%
— Diverse cheltuieli	10%
TOTAL CHELTUIELI :	186,1 miliarde dolari

Petrolul sud-american

Două acțiuni de naționalizare a instalațiilor de exploatare, separate în timp de un an (octombrie 1968 naționalizarea lui International Petroleum Company în Peru și octombrie 1969 naționalizarea lui Gulf Oil Company în Bolivia) au trezit emoții în cercurile guvernamentale ale S.U.A. Cu toate că ponderea acestor țări în producția de petrol sud-americană este redusă, gestul lor poate provoca o reacție în lanț, compromițînd interesele nord-americane angajate foarte mult în exploatarea și exportul petrolului brut.

Pentru a înțelege reacția neplăcută înregistrată la Washington vă prezentăm producția de petrol pe continentul american în 1968 :

Țara	Primul an de producție	Prod. 1968	Capacitatea rafinare	Exp. petrol brut
		(în milioane tone)		
Venezuela	1917	188,4	60,1	118,0
Mexic	1901	20,0	24,8	—
Argentina	1907	17,2	25,0	—
Columbia	1921	8,9	6,1	—
Brazilia	1940	7,9	20,5	5,7
Peru	1896	4,2	4,2	0,3
Bolivia	1950	2,2	0,7	0,3
Chile	1929	1,7	4,6	—
Ecuador	1917	0,3	0,9	0,1
S.U.A.	1859	536,0	557,0	0,2
Canada	1862	58,8	58,3	17,6

(„Le Monde" nr. 7705/68)

În Venezuela, principalul exportator mondial de petrol brut, peste 80 la sută din producția de petrol este furnizată de trei mari companii : Creole (controlată de Standard Oil), Shell și Mene Cuande (controlate de Gulf Oil). Avînd în vedere că petrolul reprezintă pentru această țară 67 la sută din resursele fiscale, 20,6 la sută din produsul național brut, 92 la sută din valoarea exportului și aduce Băncii centrale 90,6 la sută din devizele convertibile, rezultă că tentația guvernului venezuelean de a naționaliza exploatarea și exportul petrolului este foarte mare.

Guvernul dr. Rafael Caldera, venit la putere în martie 1969, a început deja un dialog cu Washingtonul pentru favorizarea petrolului venezuelean pe piața S.U.A. Măsurile discriminatorii luate de S.U.A. în privința comerțului și prețului petrolului, favorizate și prin controlul a circa 58 la sută din exportul Venezuelei, stînjenește tot mai mult tendințele de eliberare economică frecvente în ultimul timp în America Latină.

Rentabilitatea exagerată a investițiilor în petrolul sud-american (pentru fiecare dolar investit produce un beneficiu de 1,27 dolari, care părăsește țara) mărește intensitatea cu care companiile nord-americane impun Casei Albe măsuri de intimidare față de țările Americii Latine.

Exemplul Perului și Boliviei este însă prea tentant pentru a nu fi urmat. America Latină s-a convins că singurul ajutor viabil pentru redresarea economică îl reprezintă propriile acumulări.

(Forum Academiae)

NELINIȘTEA CAVALERULUI

Critica este unanimă în a-l considera pe Cheik Hamidou Kane drept unul dintre cei mai valoroși și mai angajați scriitori ai literaturii negro-africane. Fragmentul acesta, care aparține romanului „L'aventura ambiguë" (1961) este cît se poate de semnificativ pentru a reda opoziția actuală dintre două sisteme diferite de a concepe universul. Ce atitudine trebuie să adopte astăzi africanul în fața unui sistem străin de valori care i-a fost impus, deformat, în timpul colonialismului? În prezent, însă, relația dintre oamenii albi și cei negri s-a modificat, dialogul este posibil.

„În sfîrșit comentează Lilyan Kesteloot, adevărata problemă a negritudinii moderne a fost abordată, iar rasa nu mai ocupă aici nici un loc: este vorba de diferențe culturale, diferențe ireductibile: diagnosticul lui Kane nu lasă loc nici unei îndoieli asupra acestui subiect — sau africanul va reuși să facă sinteza dintre cele două culturi antagoniste, sau va pieri". Această sinteză dintre tradiție și modernism trebuie neapărat înfăptuită de fiul Cavalerului; de aceea copilul sau tînărul este

personajul pretutindeni întîlnit în această literatură. În orice caz, Cavalerul are conștiința că viitorul nu se poate construi în tiparele vechi, patriarhale sau occidentale: „În acest sens sfîrșitul lumii a sosit cu adevărat pentru fiecare din noi".

★

Cum de nu înțeleg oare toți aceștia care se năpustesc, chiar și cei din familia lui, că această cursă este o sinucidere, iar soarele lor un miraj? De ce nu avea el o statură destul de robustă ca să se poată înălța în calea lor și să impună un sfîrșit cursei lor nebunești?

Dar i se împotrivi o voce lăuntrică; omul e înconjurat de probleme care se opun acestei liniști. El se naște într-o pădure de întrebări. Prima, de care e legat prin capul său și pe care tu îl urăști, îl hărțuiește cu o cacofonie de cereri cărora trebuie să le răspundă: „Trebuie să mănînc, dă-mi să mănînc", îi poruncește stomacul; „O să ne odihnim o dată? Răspunde, nu vrei?" îi șoptesc membrele. Omul dă răspunsurile care se cuvin stomacului și membrelor, iar acest om e fericit. „Sînt singur, mi-e teamă să rămîn singur, eu nu sînt de ajuns singur... caută-mi pe cineva pe care să-l iubesc" se roagă un glas ; „Mi-e teamă, mi-e teamă. Care-i țara mea natală? Cine m-a adus aici? Unde mă duceți?" întreabă glasul acela, nespus de jalnic, tînguindu-se zi și noapte. Omul se scoală și pleacă să-și caute omul. Pe urmă se trage de-o parte și se roagă. Omul acesta a găsit liniștea. **Trebuie ca omul să răspundă tuturor întrebărilor.** Iar tu nu vrei să le iei în seamă pe unele...

Nu, relua cavalerul, el însuși. Nu! Vreau doar **armonia.** Vocile care strigă încearcă să le acopere pe celelalte. Cum vine asta ? **Civilizația este o arhitectură de răspunsuri. Perfecțiunea ei,** ca aceea a oricărei locuințe, **se măsoară după confortul pe care il are omul, după plusul de libertate pe care i-l procură.** Tocmai, însă cei din tribul Diallobé nu sînt liberi, iar tu ai vrea să dureze această situație? Nu, nu asta vreau. Însă robia omului într-o pădure de soluții valorează oare mai mult?

În sinea sa, cavalerul își sucea și învîrtea gîndurile pe toate fețele. Fericirea nu este în funcție de masa răspunsurilor, ci de repartiția lor. Trebuie să cumpănești...

Traducere și comentarii
S. MIHAIL
(Universitas)

PAȘI PRIN ORĂȘELUL STUDENȚESC – BUDAPESTA '69

Vacanță! Împletire de proiecte, gînduri, împliniri. Pe unde nu te poartă vacanța?! Și cîte surprize nu-ți oferă?!

Așadar, iată-mă spre sfîrșitul vacanței în vizită la Budapesta, locul ultimului popas din vara anului '69. Un minunat timp de septembrie mă ajută să descopăr totul cu un plus de farmec. Privind Dunărea unduind printre sclipiri ai impresia că, făcîndu-ți cu ochiul, te cheamă s-o urmezi. Pe malurile ei, privirii se înfățișează cu repeziciune imagini datînd de secole, altele ce nu au nici un deceniu.

Pe malul drept, spre Podul Libertății, străjuit de patru vulturi mari, un grup compact de clădiri impunătoare mă invită să le dau binețe mai de-aproape. Surpriză! Mă aflu în orășelul politehniștilor. Așadar, să vedem totul!

Nucleul central al Institutului politehnic poartă amprenta celor peste 100 de ani în stilul arhitectonic maiestuos, impunător și grav. În dosul ușilor mari, atmosfera e aceeași. Scări largi îți conduc pașii spre săli de curs, proporționale în dimensiuni cu ansamblul clădirii. Un plus de farmec îl dă holul mare, ca de muzeu, străjuit de jur-împrejur de coloane zvelte de un alb imaculat. Intr-unul din colțuri, la intersecția culoarelor principale, discret și atrăgător amenajată, o librărie pune la îndemîna fiecărui student ultimele noutăți tehnice, științifice și beletristice.

Mă contopesc cu fluxul studenților grăbiți pe săli, peregrinind pe culoare, și la tot pasul dau de panouri ce popularizează activitatea studențească — fotografii și lucrări.

Părăsesc clădirea principală și, pornind alături de tovarășa mea Dunărea, descopăr pe rînd clădirea laboratoarelor de chimie scăldîndu-se în „parfumul" caracteristic, clădirea laboratoarelor mecanice, a laboratoarelor de mașini agricole și transporturi și „tovarășele" lor de breaslă.

Aproape pe nesimțite intru în noul cartier studențesc. Sălile de curs salută cu ferestre larg deschise Dunărea. Clădiri cu o arhitectură simplă, modernă dau un aer de prospețime și originalitate împrejurimilor. Studiez totul pe dinafară și, în sfîrșit, mă hotărăsc să intru; pășesc într-o clădire cu un singur nivel și mai multe aripi. Un hol larg, asemănător unui mic teatru modern, ornat cu cîteva plante exotice și adăpostind un mic bufet, creează o plăcută ambianță.

Intru la o oră de curs. Sînt la anul IV — electrotehnică.

Salutului meu i se răspunde cu o amabilitate sinceră și plină de o nevinovată curiozitate. Probabil o nouă colegă, își explică cei mai mulți, neavînd timp de discuții. Incepe ora. Mai mult sau mai puțin atenți, cei peste 100 de studenți urmăresc expunerea. Nici nu-ți dai seama ce repede a trecut ora. In primul minut de pauză cei mai curioși nu rezistă și mi se adresează pe un ton colegial, prietenesc, lămurindu-mă cu cîte ceva și întrebînd mai ales.

Faptul că luasem notițe i-a derutat. Ca „viitori colegi" se întrec în a-mi arăta modul de procurare a cursurilor, programul orelor practice și teoretice. In general chestiuni legate de „viitoarea mea activitate".

Noii „colegi" doresc să le fac plăcerea de a vizita librăria, universitatea și căminele.

Acestea continuă firesc grupul clădirilor Politehnicii. Șiruri de construcții noi împrejmuite de parcuri și alei, pe care abia seara tîrziu se stinge zumzetul.

Dînd curs invitației amabilelor mele gazde fac cunoștință cu primul cămin studențesc din Budapesta, construit în 1902.

Impunător prin stilul arhitectonic de tip clasic, grandios, se încadrează perfect în peisajul conturat de Bastionul pescarilor, măreața biserică Matyas și vechea cetate a Budei. Statuia regelui Ștefan stă de strajă în centrul acestui decor.

Interiorul căminului îți dă impresia unei revărsări de spațiu. Un hol enorm, avînd tavanul și părțile laterale pictate în stil clasic, e locul unde, de pe două mari panouri, afișe viu colorate anunță noutățile zilei.

La ora amiezii forfota e maximă — un dute-vino continuu, obositor de privit.

Cunosc aici pe unul din „mai marii" căminului: un student în anul V, membru în colectivul de conducere și organizare a căminului.

Inainte de a ne despărți îmi prezint adevărata identitate. E greu de redat în cuvinte surprinderea „visătorilor colegi". De răzbunare parcă mă supun unui „interogatoriu" rapid, bineînțeles despre România și studenții ei. Nu mică mi-a fost surprinderea văzînd că știu multe despre noi, despre condițiile noastre de studii și viață.

Au trecut două zile. Iată-mă din nou în mijlocul simpaticului grup. La clubul vechiului cămin, program mare — concertează formația Illes, cea mai îndrăgită de studenți. Mult apreciații interpreți sînt primiți cu o explozie de entuziasm de cei din mijlocul cărora nu de mult au plecat.

Un grup de studenți prezintă noutăți din lumea muzicii ușoare și a celorlalte genuri.

Azi port în suflet impresia frumoaselor ore petrecute cu și printre studenții Budapestei, sentimentul unei sincere simpatii.

Privirea caldă, prietenească cu care ne-am spus la revedere spune clar: studentul e același la noi, la ei, pretutindeni.

C. D.
(Sigma)

„Noi, bună pace..."

CLUBUL EUROPEAN ȘI CONTACTELE TINERETULUI

Deși stăm de vorbă numai de cîteva minute, cei doi studenți din Berlinul occidental, Sylvia Pisarczik (Institutul pedagogic) și Bernhard Lorentz (Universitatea tehnică), amîndoi membri ai clubului european — organizație progresistă de tineret din Berlinul de vest, am și găsit cîteva subiecte comune de discuție. Sînt — țin să mi-o spună — încîntați de ospitalitatea românilor, pe care au cunoscut-o oriunde „la Costinești și în cafenelele studențești din București, în autobuz sau pe stradă" (formularea aparține Sylviei) și se declară dispuși, nu — desigur — unui interviu tradițional, cît unei discuții amicale, pe care, ca redactor al revistei, îi previn, voi încerca să o consemnez (firește mult mai puțin dibaci) într-unul dintre numerele următoare.

Mi se cer (roluri inverse) amănunte despre revistă și cînd socotesc că m-am achitat de obligațiile preliminare avansez prima întrebare. Cum e și firesc, despre *Clubul european*.

— Clubul nostru, mă informează Sylvia Pisarczik (cu care am discutat mult timp), deși nu este un club exclusiv pentru studenți, creează condiții ca cea mai mare pondere să o aibă aici studenții.

— Care sînt pe scurt — obiectivele principale ale clubului?

— Cum scopul prim este acela de a facilita cunoașterea reciprocă a tinerilor de pe continent, am putea, mai departe, distinge trei mari serii de probleme de care este legată activitatea membrilor noștri: a) *sectorul politic* care cuprinde grupe de lucru asupra problemelor majore ale contemporaneității văzute prin unghiul locului și rolului tineretului în acest context; b) *sectorul cultural* ocupîndu-se de problemele artelor plastice moderne, ale teatrului experimental și c) *sectorul excursiilor de studii* în diverse țări socialiste. Este un sector important prin aceea că ne dă posibilitatea să cunoaștem (și să ajutăm să se cunoască) un sistem politic — încă — insuficient cunoscut, să facem ca pentru toți tinerii occidentali sistemul să nu fie o „pată albă" pe mapamond.

— Este chiar o „pată albă"?

— Formulez, printr-o metaforă, cam neadecvat. Teoretic știm multe, destul de multe lucruri despre aceste țări. Dar este nevoie de o cunoștință „pe viu", relevantă și, de ce n-am spune-o, chiar capabilă să ne corijeze imaginea livrescă.

— Vizita în România este — atunci — consecința unei decizii mai vechi, sau pur și simplu un accident?

— Nicidecum accident. Trebuie să știi că despre România se vorbește foarte mult în clubul nostru. Și alți colegi care au fost oaspeții voștri ne-au ațîțat curiozitatea... Cît privește discuțiile noastre despre România, trebuie să-ți mai spun că imediat legat de numele țării este cel al președintelui Ceaușescu. Numele șefului de stat român este cunoscut tocmai ca o recunoaștere a politicii sale.

— Care este, însă, țelul direct al vizitei în România?

— Cum eu activez în grupa culturală, iar Bernhard în cea a excursiilor de studii, am venit aici fiecare cu scopuri direct legate de specificul muncii noastre. Dar, în primul rînd, intenția noastră era de a lega contacte cu organizația voastră studențească, de a cunoaște (apoi) fapte și proiecte legate de *Teatrul Casei de cultură* și de *Biroul de turism pentru tineret*.

— Cum ați putea defini, în cîteva cuvinte, locul teatrului studențesc în lumea actuală?

— Ca pe un simbol al unității de idealuri și idei ale unei generații. Generația pe care eu o caracterizez ca fiind îndreptățită să-și afirme, în creație, propriile idei. O formă de creație este chiar acest teatru. Un teatru de înalte vavalori umane, politice, estetice, Impărțirea (formulată o dată de către „Grupul'63" al lui Neptun) dintre *avangardă și experiment* e valabilă doar teoretic. Experimentul și avangarda sînt denumiri superficiale, ce rămîne esențial este contemporaneitatea, acordul cu marele sens al epocii. Teatrul actual e cel de idei, teatrul mobilizator. Beckett e un moment de depășit. Shakespeare — un moment universal. În acest sens, teatrul vostru de la *Pod* e o realizare admirabilă.

— Ce părere ai despre „Universitas"?

— Să nu-mi ceri acum păreri „la concret". Dar dacă discutăm despre inițiativă, ca și despre profil și scopul revistei, pe care mi le-ai înfățișat, e un lucru demn de toată lauda. Am să arăt și colegilor mei revista și, cum printre proiectele noastre este și acela al unui organ de presă, promit să vă... preluăm cîte ceva. Evident păstrîndu-ne personalitatea.

— Veți mai reveni în România?

— Cu plăcere, da... cu condiția să ne întoarceți vizita... Și cît mai curînd. Așadar, „la revedere!".

Interviu consemnat
de Andreea IOANID
(Universitas)

MAPAMOND STUDENȚESC

CLUJ:

● Interesat de relațiile româno-georgiene în cursul secolelor XV—XVII, prof. Valerian Maciaradze, de la Universitatea din Tbilisi, s-a documentat la arhivele și bibliotecile din orașul nostru.

● Victoria Brown, doctorand al Universității din Washington, se documentează de asemenea în bibliotecile clujene, în legătură cu probleme ale istoriei moderne a României.

● În anul universitar 1969—1970, dl. Hubner Dietmar de la Universitatea din Bochum (R. F. a Germaniei) va preda un curs de literatură germană la Facultatea de filologie din Cluj.

● În a doua jumătate a lunii iulie ne-a vizitat dl. Hervé Brochon, deputat socialist, președintele Operei Naționale și al sindicatului artiștilor plastici belgieni, membru în comitetul de onoare al asociației Belgia-România.

● În aceeași perioadă, un număr de treizeci de studenți și profesori de la Universitatea din Louvain (Belgia) au fost oaspeții Universității noastre.

● Douăzeci de studenți și cincisprezece cadre didactice de la Universitatea „Babeș-Bolyai" au fost trimiși la cursuri de vară în Franța, R.F.G., R.D.G., U.R.S.S., Italia și Polonia.

● De curînd Universitatea Louvanium din Kinshasa (Congo) a solicitat trei conferențiari universitari clujeni pentru susținerea, pe timp de un an, a unor cursuri de chimie analitică, chimie organică și zoologie.

● Pentru viitorul apropiat este prevăzută încheierea unor înțelegeri directe între Universitatea noastră și instituțiile similare din Zagreb și Leningrad.

BRAȘOV:

● Sîmbătă, 1 noiembrie, institutul nostru a primit vizita Ansamblului artistic al Casei de cultură a tineretului din Leningrad condus de Leonid Nosihin artist emerit al U.R.S.S. Oaspeții au fost primiți de tovarășul prorector Untaru Marin, de tovarășul președinte al Asociației studențești, Curtu Ioan, de cadre didactice și studenți.

După o scurtă prezentare a Institutului politehnic, a facultăților și secțiilor componente, invitații s-au interesat îndeaproape de activitatea organizației studențești și a Casei de cultură a studenților.

Seara, oaspeții au fost invitați la balul oferit de studenții Facultății de industrializarea lemnului. La sfîrșitul reuniunii, membrii ansamblului ne-au rugat să transmitem studenților brașoveni mult succes în activitatea lor.

(Echinox și Sigma)

Dicționar pentru boboci

ABSENȚA, e (s.f.) : Autogol.
AN DE STUDII : Ceva care poate fi în simplu sau în dublu exemplar. În cazul dublului exemplar, doar copia e valabilă, originalul trece la obiecte pierdute.
BAR, uri (s.n.) Loc de veci al bursei studențești.
BIBLIOGRAFIE, ii (s.f.) : Listă de opere care nu se citesc niciodată, dar se țin minte titlurile și sînt indicate la examen exact unde nu trebuie ; citită pe sărite. Cu un pasaj sau două, alese la întîmplare, se poate face dovada citirii în întregime a lucrării.
CĂMIN — Turnul Babel.
CERTIFICAT MEDICAL : Absențe în ținută de gală ; — foaie de parcurs pentru reexaminare.
CURS, uri (s.n.). Rar și greu de împrumutat în sesiune.
DANS, uri (s.n.) : „Se face depărtarea mai mică decît pasul" (Arghezi).
EXAMEN, e (s.n.) In ordine cronologică :

1. Bacalaureat
2. Medical
3. Admitere
4. Admitere
5. Admitere
6. Năpîrlire
7. Boabă
8. Hope (Engl.)
9. Hop
10. Și-așa
11. m.
12. d...

INTEGRALIST, ă (adj.) : Cuvînt ce va fi mai des întîlnit în actualul an universitar.
LIMBI STRĂINE, pl. (s.f.) :... de studenți :
— pașaport pentru cultura și civilizația mondială.
NOTIȚE, pl. (s.f.) : Curs în suc propriu.
RESPONSABIL, i (s.m.) : Persoană care lipsește la club.
SEMINAR — Fosilă de curs.
ȘOSEA, ele (s.f.) : Ieșire din București, uneori din facultate.
TRAI, uri (s.n.) : Perioadă între două sesiuni.

(Ing. și Sigma)

Performanțe fizice și fiziologice ale sporturilor de performanță

Față de constante valori fiziologice ale medici populației, sportivii de mare performanță (campioni mondiali etc.) constituie excepții extraordinare în ceea ce privește o serie de cantități-valori, performanțe fizice Aceștia constituie practic un grup de „anormali" prin supraperformanțe fizice, față de media populației, față de valorile redate în tratatele de Fiziologie.

— Frecvența cardiacă normală de 72 (65—75) pe minut este înlocuită la aceștia de o bradicardie de repaus de 36—40 bătăi pe minut, recordul obținîndu-l un schior, campion mondial, cu 27 bătăi pe minut. Activitatea inimii și EKG sînt normale și nu este vorba de ritm nodal sau altă patologie cardiacă, ci un ritm sinusal foarte bradicardiac.

— Volumul bătaie, în loc de 60—70 cm^3 este de 30—40 cm^3.

— Deci, pe de o parte bradicardia, pe de alta volumul sistolic redus duc la un minut volum (debit cardiac pe minut) extrem de scăzut, de trei litri în loc de cinci cît se întîlnește la omul normal.

— Sportivul prezintă o utilizare mai bună a oxigenului datorită modificărilor (adaptărilor enzimatice ce le prezintă) — diferența arterio-venoasă în cm^3 oxigen (oxigenul utilizat la țesuturi din 100 cm^3 sînge) fiind de 8—12 cm^3 în loc de 5 cm^3 cît are omul normal (mediu).

(Medicinistul)

Perle autentice de la examenul de admitere

— Viticultura este știința care se ocupă cu creșterea viţelor.

— Artropodele au schelet extern și organele se află în interiorul său, deci invers ca la vertebrate, unde organele sînt externe.

— Mediul este alcătuit din complexitatea organelor și vieţuitoarelor care înconjoară universul.

— În stadiul embrionar se poate vedea de asemenea o serie de concordanțe. Astfel, cînd se nasc la maimuță puii, se poate întîmpla ca aceștia să nu aibă nici o calitate a părinților și să aibă un organ pe care ei nu-l au, de exemplu... coada !

— Dacă luăm un individ care trăiește în apa mării și îl ținem pentru reproducere într-o apă foarte sărată, de exemplu de Slănic, va da naștere la indivizi fără păr.

— Mimetismul sau mimismul. Animalele care nu au arme de apărare se transformă în animale cu arme de apărare. Astfel, muștele se transformă în viespi.

— Astfel, omul în dezvoltarea sa embrionară a trecut prin stadiu de pește, de cobai, de maimuță, ca pînă la urmă să ia forma definitivă.

Replică medicală la „Pescuitorul de perle" al „României literare"

Continui a susține această rubrică inaugurată în numerele precedente ale revistei.
Mi se oferă în publicistică, sau chiar în unele cărți atît de multe „perle" de toate formele, dimensiunile, nuanțele, încît nu știu bine ce să aleg mai întîi.

★

Îmi plac la nebunie sfaturile medicale date prin poștă. Jumătate se termină cam așa: „prezentați-vă la un medic". E mai realist. O, dar unele răspunsuri sînt colosale! Iată ce citim în „Magazin" nr. 622, din 6 septembrie 1969: „sentimentele bărbatului nu sînt neaparat legate de atitudinea femeii, iar dorința lui poate să se manifeste și în cazul unei atitudini distante". Cîtă concizie, cîtă profunzime! Ce simple sînt, totuși, marile adevăruri. Cîte drame au rezolvat aceste cuvinte! Sau: cîte confuzii au semănat aceste vorbe?

Cel mai desăvîrșit sfat îl aflu, să fiu drept, în „Magazin', nr. 628, din 18 oct. 1969: „Nu este vorba de o suferință reală. Este ceva frecvent întîlnit dacă nu se face din aceasta o problemă cu timpul se rezolvă în mod fericit".

Fericit răspuns, fericită suferință (vedeți propoziția a doua și dacă înțelege cineva ceva, să-mi spună și mie). In orice caz, aceste cuvinte pot fi trimise cu un real folos tuturor amatorilor de consultații medicale P.T.T.R.

Nu, nu... Mi se pare că sînt nedrept. Parcă în „Magazin" nr. 626, din 4 oct. 1969, aflu ceva și mai încîntător: „Nu există un sfat care să vă indice o metodă de a vă dezvăța de prostul obicei pe care îl aveți. Aici trebuie voință și îndreptarea atenției către lucrurile naturale. Faceți sport, plimbări în aer liber și reluați din toate punctele de vedere o viață normală". Frumoase și adînci cuvinte. Lăsați în natură toate obiceiurile proaste (în afară de regretabilul obicei de a lăsa în păduri sau parcuri, deci în natură, resturi alimentare, cutii de conserve). Faceți naturism, faceți fără grijă.

Am, totuși, o nedumerire. Ce-o fi mîncînd la ora asta bolnavul căruia i s-au adresat la 27 septembrie 1969, în „Magazin" nr. 625, următoarele cuvinte: „să evitați lucrurile prăjite" ; și-o fi terminat omul toate lucrurile din casă... Așa neprăjite... ce cruzime...

Iată sfatul sfaturilor: „oricare medic dermatolog, consultîndu-vă, vă poate recomanda tratamentul dorit". („Magazin", 2 august 1969). Deși există și aici o „perlă" deoarece este mai mult nemedicală și deci ține de profesorul Haddock din „România literară", mă opresc doar la sensul general al acestor cuvinte. Ce bine ar fi dacă toți bolnavii l-ar înțelege.

PARACELSUS
(Symposion)

Plopi, urgent!

Emilio Leonardi este sculptor amator. El sculptează în lemn și nu în orice lemn, ci numai în plop. Leonardi a creat o întreagă galerie de basoreliefuri înfățișînd oameni uriași. El a început să sculpteze portretele consătenilor săi din satul Aquarone (Italia), mai întîi pe al primarului și pe ale membrilor municipalității.

S-a dovedit că în regiune sînt prea puțini plopi. Există stejari, pini și alți copaci din belșug, dar plopi nu sînt de ajuns. Iar Leonardi n-a sculptat decît jumătate din portretele membrilor municipalității. Aceștia s-au întrunit și au hotărît să-l roage pe Emilio să folosească și alt lemn, iar în caz că refuză, să se sădească în împrejurimile satului plopi piramidali care cresc extrem de repede.

Brotăcei meteorologici

Redactorii ziarului danez „Aftenbladet" au constatat cu surprindere și totodată amuzament că rubrica meteorologică a unui ziar al elevilor făcea pronosticuri mult mai exacte asupra timpului probabil decît serviciul meteorologic oficial. Curioși să afle cauza acestei exactitudini, reporterii s-au deplasat la „sediul" ziarului elevilor. Acolo au constatat că elevii țineau pur și simplu... brotăcei în camera redacțională.

Plăți

De luni de zile, o gospodină din Malmö ducea o luptă îndîrjită cu întreprinderea de gaze. De fiecare dată, după ce achita nota de plată, i se aducea la cunoștință că plătise fie mai mult, fie mai puțin decît trebuia. Pe ultima notă care i-a fost prezentată scria: „Vă rugăm să nu mai achitați data înscrisă pe notă, ci costul gazelor".

Conserve de cangur baltic

Intr-un magazin din Londra se vînd cutii de conserve purtînd eticheta „Supă veritabilă din coadă de cangur".
Pe acea etichetă, cu litere mult mai discrete, se precizează: „Fabricat în Danemarca".

Cel mai scump pod

Cel mai scump pod din lume se află în R.F.G.; deși nu depășește 11 m., el a costat peste un milion și jumătate de miliarde de mărci. Și nu este din aur, ci numai dn beton armat. Trebuie spus însă că această lucrare de artă cu preț fabulos a fost construită în 1933, anul cînd criza economică germană de după primul război mondial ajunsese la culme, iar inflația atinsese proporții nemaiîntîlnite. Pe parapetul podului s-a montat o placă pe care este notat prețul construcției.

Avicultor inventiv

Un oarecare Oliver Cros din R.S.A. și-a construit o fermă în apropierea unei mine de diamante. Vecinii săi îl priveau cam ciudat din cauză că omul nostru a început să crească la ferma sa... coțofane. Ulterior s-a dovedit că nu este o atracție întîmplătoare, ci o muncă făcută cu chibzuință.

După cum se știe, coțofanelor le plac obiectele strălucitoare. Păsările, care zburau deasupra minei, vedeau de departe strălucirea diamantelor pe care le culegeau și le aduceau în curtea fermei, uneori chiar peste 20 de bucăți pe zi.

(Ing.)

Umor cu lingurița

• O dată, celebrul violonist Paganini, ieșind dintr-un restaurant parizian, s-a urcat într-o trăsură și i-a spus vizitiului să-l ducă la hotel. Cînd a ajuns la destinație, vizitiul care îl recunoscuse pe marele virtuos i-a cerut să-i plătească 50 de franci.
— Cum 50 de franci ? a exclamat Paganini. Este de-a dreptul scandalos !
— Dv. cîntați pe o singură coardă și primiți pentru asta 5 000 de franci pe seară. Aveți de unde plăti.
— Poftim atunci 10 franci. Și acum te rog să mă plimbi pe o singură roată. Atunci am să-ți dau restul de 40 franci.

• Doi domni se aflau în același compartiment de tren. Primul se adresă celuilalt :
— Ai fost la cursurile profesorului Milberry ?
— Da, răspunse celălalt.
— Ascultă-mă pe mine. Nu te mai duce, este cel mai prost orator din cîți am cunoscut vreodată.
— Trebuie să mă duc neapărat. Eu sînt Milberry.

• Profesorul vorbește elevilor la lecția de fizică despre efectele căldurii.
— Căldura face lucrurile mai mari, iar frigul le face mai mici — remarcă micul Tomy.
— Foarte bine — spuse profesorul. Poți să-mi dai un exemplu ?
— Vara, cînd este cald, zilele sînt mai lungi, iar iarna, cînd este frig, ele sînt mai scurte.

• Doi scoțieni se intîlnesc la gară.
— Hallo McPhenny, încotro?
— Plec la Londra. Călătorie de nuntă.
— Așa ! Și unde-i fericita mireasă ?
— Acasă. Ea a mai fost la Londra.

• Profesorul : N-ai să poți dormi la ora mea !
Elevul : Cred că aș putea dacă dv. ați vorbi mai încet.

— De ce are închisoarea gratii la ferestre?
— Din motive de prevedere, răspunde gardianul.
— Curată nebunie. Cui îi vine ideea unei spargeri la închisoare.

Evul mediu și epoca contemporană

Încă din evul mediu oamenii mureau de tineri, dar numai hoții ajungeau sub roată. În epoca automobilismului, și oamenii nevinovați ajung sub roată.

Sfat

Înainte de a bate cu pumnul în masă, uită-te dacă nu e vreun cui ieșit.

La redacție

— Nuvela dumitale dovedește oarecare aplicație, dar trebuie să mai citești mult, foarte mult.
— Credeți că aceasta este soluția?
— Sigur, cu cît citești mai mult cu atît îți va rămîne mai puțin să scrii.

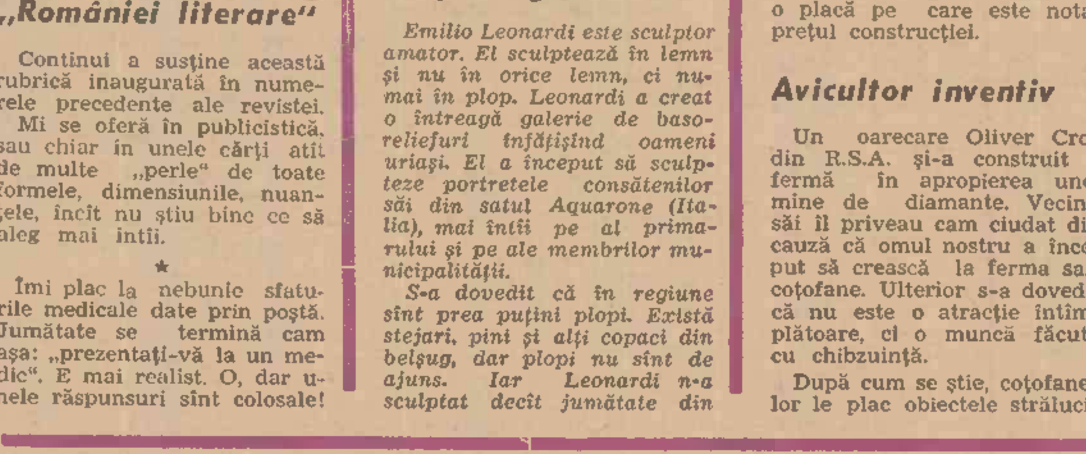
★

Socrate, fiind întrebat dacă recomandă căsătoria, a răspuns:
— Dacă ai noroc să dai de o femeie bună, vei fi fericit; în caz contrar vei deveni filozof.

★

Doi vînători dau de urma unui leu:
— Du-te și vezi încotro a plecat leul, zice unul.
— Și tu?
— Eu merg în partea cealaltă să văd de unde a venit.

(Orizont studențesc)

3 caricaturi din revista *Ing.*

PREUNIVERSITARIA

Acolo unde începe studenția

Student. Noțiunea care semnifică înainte de toate omul unor înalte comandamente sociale, aflat la stadiul unei concepții proprii relativ la cele mai diverse planuri. O calitate care se instituie printr-un șir lung de peceți, de confirmări, pînă dincolo de acest prag care se cheamă admiterea în învățămîntul superior. Așa, pornind de aici, o investigație în direcție inversă ni s-a părut potrivită.

În jurul unei mese, numită prin tradiție „rotundă“, s-au intîlnit, răspunzînd invitației noastre: conf. Maria Vidrașcu, conf. Aurel Drăgulănescu, conf. Emeric Silianu, conf. Giuseppe Munteanu și cîțiva din cei deveniți de curînd „boboci“: Emilian Macovei, Victor Paulescu, Mihai Popescu.

Sigma: Acesta a fost primul an cînd în fața comisiilor de admitere s-au prezentat candidați absolvenți a 12 clase. Pregătirea lor a fost, practic, deosebită de cea a absolvenților cu 11 clase? Ne referim, bineînțeles, la pregătirea pentru examen.

Conf. A. Drăgulănescu: **N-am sesizat asemenea deosebire, pentru că în ultima clasă au fost studiate unele discipline ale matematicii ca: elemente de statistică și calcul al probabilităților, teoria grupurilor, parte a materiei pe care nu am pretins-o la examenul de admitere. De fapt, materia de bază nu a fost mai mult adîncită, comparativ cu absolvenții din seriile anterioare. Cu excepția analizei matematice, subiectele au abordat materia primelor clase de liceu. Este vorba de algebra elementară, trigonometrie și geometrie.**

Conf. G. Munteanu: **Pregătirea candidaților a fost deficitară, deoarece la bacalaureat se cere, în special la fizică, o cantitate foarte mică din materialul parcurs în cele patru clase. Candidații care s-au prezentat imediat după examenul de absolvire nu au adîncit problemele cerute de programa analitică a concursului și nu au avut o cunoaștere de ansamblu a materialului parcurs în liceu.**

Sigma: Ar fi, atunci, o soluție un bacalaureat diferențiat în funcție de opțiunea elevului pentru o facultate sau alta?

Conf. G. Munteanu: **Nu! Bacalaureatul să cuprindă toată materia parcursă în liceu, oferind simultan și pregătirea pentru admitere.**

Sigma: Analiza cauzelor care conduc la pregătirea și prezentarea necorespunzătoare a candidaților a relevat existența unei practici arbitrare în alcătuirea secțiilor reală și umanistică. Ce preconizați în acest sens?

Conf. M. Vidrașcu: **Selecționarea nu se face după criterii bazate pe cunoștințe și aptitudini. Cei care, fără a fi avut preocupări pentru matematică, au ales, totuși, secția reală, mențin clasa la un nivel mult scăzut.**

Stud. M. Popescu: **Este cazul multor colegi care au ales prin excludere: „realul“ pentru a scăpa de latină, „umanistica“ pentru a evita matematica, iar orientarea lor ulterioară, la terminarea liceului, nu a fost în toate cazurile în concordanță cu caracterul secției umane.**

Conf. M. Vidrașcu: **Alcătuirea claselor a X-a trebuie făcută diferențiat, pe baza comportării elevilor în clasele V—VIII și a evoluției din clasa a IX-a.**

Sigma: Au luat amploare, în ultimii ani, ținînd cont de caracterul lor de „modă“, meditațiile în cadrul școlii sau „în particular“. Pînă unde se întind limitele eficienței acestora?

Conf. M. Vidrașcu: **Se manifestă în școală o exagerată „dădăceală“, prin faptul că se organizează acele meditații la care, în principiu, vin toți elevii, dar practic se lucrează tot cu cei mai buni. Cît privește meditațiile particulare, ele nasc tendința de comoditate, dezobișnuind elevul să lucreze independent.**

Conf. A. Drăgulănescu: **Problema e complicată, prin aceea că elevul astfel „dopat“ își atinge de obicei scopul, promovînd în învățămîntul superior; rezultatele slabe însă nu întîrzie să apară și un astfel de student va simți mereu nevoia de sprijin.**

Conf. E. Silianu: **Iar situația se va păstra atîta timp cît, între un candidat cu reale aptitudini și unul pregătit forțat, succesul aparține celui din urmă.**

Sigma: Sistemul de examinare face posibilă sesizarea caracterului pregătirii și a depistării elementului cu reale aptitudini și nu „dopat“ — folosind termenul în accepția de cumul de formule și scheme de rezolvare insuficient aprofundate?

Conf. M. Vidrașcu: **Dificil totuși, lucrarea celui, într-adevăr, bine pregătit conține, pe lîngă rezolvarea pur numerică, lămuriri suplimentare, explicații, interpretări. Ceilalți rezolvă problema pur și simplu, în cîteva linii, fără a avea experiența notației rezultatelor cu unități de măsură și a tot ceea ce se însușește într-un timp îndelungat.**

Conf. E. Silianu: **Între un candidat al cărui talent a fost dublat de muncă și unul netalentat, care a muncit numai, se simt aceste nuanțe. Dar în actualul moment e dificil de făcut selecția în favoarea celui „cu stofă“. În primul rînd, se impune înlocuirea meditațiilor prin consultații de îndrumare, unde să fie indicate tipuri de probleme și să se dea lămuriri asupra unor probleme încercate.**

Sigma: În ceea ce privește aptitudinile tehnice ale candidaților, ele nu sînt sondate sub nici o formă. Prezența pe lîngă actele candidaților a unei fișe cu referiri la această latură a personalității sale este utilă, poate pleda în favoarea admiterii?

Conf. M. Vidrașcu: **La ora actuală, această situație a fost ușor tratată de către diriginți, aprecierile fiind foarte superficiale, nereprezentînd într-adevăr o caracterizare.**

Sigma: Luînd în discuție diferite aspecte concrete ale desfășurării examenului de admitere, invitații au atins și problema raportului dintre proba scrisă și orală, alcătuirea subiectelor, prezentarea lucrărilor.

Conf. M. Silianu: **Lucrarea scrisă e cea hotărîtoare din punct de vedere al aprecierii comparate a candidaților. Cu toate că se stabilesc subiecte cu grad de dificultate apropiat și candidații trec toți prin fața aceleiași comisii, oralul nu poate fi matematic exact pentru toată lumea.**

Stud. E. Macovei: **La oral intervine, într-o măsură mai mare sau mai mică, timorarea în fața profesorului. Cît privește alcătuirea biletelor de examen, sînt multe de spus.**

Stud. V. Paulescu: **Ar fi mai bine ca subiectele să fie combinate avînd, totuși, puncte cu rezolvări independente, lucrarea reflectînd într-o măsură mai mare suplețea în gîndirea candidatului.**

Marius ANCA
(Sigma)

O tradiție universitară:

BALUL BOBOCILOR

Începutul noului an universitar n-a mai fost marcat prin tradiționala trecere a bobocilor prin galeria special amenajată pînă anul acesta, la intrarea în institut. Totuși, primirea făcută studenților din anul I s-a făcut cu mult fast, necesitînd un mare consum de fantezie și bun gust.

Localul de la 303, poate pentru prima dată în seara carnavalului devenit neîncăpător, în modul original de a-i primi

pe boboci a făcut o impresie deosebită încă de la intrare.

Concursul „MISS BOBOCEL '69“ a adus la rampă șapte reprezentante ale sexului frumos care, după ce au făcut cîteva piruete, adevărată echilibristică pe cutii de conserve, au rezervat unui juriu numeros, purtător de cuvînt al zeiței Fortuna, plăcerea de a decide.

Participantele care au avut curajul să-nfrunte onoratul juriu au fost prezentate publicului pe rînd și notate după criterii personale.

Neexistînd nici o asemănare, între criteriile călăuzitoare ale membrilor juriului, notele acordate au avut un domeniu foarte larg de variație datorită poate și pozițiilor incomode din care aceștia erau nevoiți să privească frumusețea. Și totuși... zeii au decis. Vă rugăm faceți cunoștință cu:

Dulcu Felicia, *MISS BOBOCEL '69. S-a născut la Craiova în urmă cu x ani. Pasiunea sa pentru științele exacte a adus-o la vîrsta de 5 ani în cercul de matematică al grădiniței, unde se inițiază în calculul inecuațiilor; cel mai mare măr, cea mai mică prăjitură etc.*

Aceasta se întîmplă la Gorj, unde, după terminarea grădiniței, studiază timp de patru ani aritmetica cu învățătorul din comună. Între 11 și 14 ani o găsim în ciclul doi al școlii generale de opt ani, după care intră la Liceul nr. 3 din Craiova, unde-și descoperă cea de-a doua pasiune... pictura.

Primele încercări în domeniul artelor frumoase le-a făcut pe coperțile caietelor sau ale cărților, pe bănci etc., iar prima expoziție personală a deschis-o în clasa a XII-a cuprinzînd un număr de 30 de compoziții, numite de dînsa caricaturi.

În 1969 absolvă liceul și în același an intră la Politehnică. În octombrie 1969 își face debutul la un concurs de MISS-e unde obține locul I cu media 9,80. I se poate scrie... pe orice adresă, însă feriți-vă de mine.

Mi-s Florea GHEORGHE
(Ing.)

FACULTATEA DE MECANICĂ

TRADIȚII — ACTUALITĂȚI — PERSPECTIVE

Cu 20 de ani în urmă, la 26 octombrie 1949, reprezentanții diferitelor întreprinderi și instituții din Brașov participă la un eveniment important în istoria orașului: inaugurarea Institutului de mecanică din Brașov.

Prin comasarea în 1956 a Institutului de mecanică și a Institutului forestier ia ființă actualul Institut politehnic din Brașov, Facultatea de mecanică fiind una din facultățile de bază ale noului institut.

Profilul specific al industriei orașului, caracterizat prin prezența a două uzine importante producătoare de tractoare, respectiv autocamioane a determinat ca secția cea mai veche a actualei „Facultăți de mecanică“ să fie orientată pentru pregătirea specialiștilor în domeniul automobilelor și tractoarelor. În această specialitate facultatea pregătește în prezent ingineri în cadrul secției de „Autovehicule rutiere“ și subingineri în cadrul secției de „Întreținere și reparații auto“. Prima din aceste secții, profilată pe construcția automobilelor și tractoarelor, asigură în același timp și inginerii necesari exploatării și reparării parcului mereu crescînd de autovehicule.

Secțiile de „Electromecanică“ și „Mecanică agricolă“ au fost mai recent înființate. În cadrul institutului nostru ele funcționează începînd din anul universitar 1962—1963, prima din ele avînd și o secție pentru pregătirea subinginerilor. Deși secții similare găsim în majoritatea institutelor tehnice de învățămînt superior din țară, ele, datorită specificului industriei, respectiv al agriculturii județului nostru, au o anumită personalitate.

În cei 20 de ani de activitate în cadrul facultății s-au organizat 13 laboratoare a căror dotare este în preocuparea permanentă a corpului didactic. Avem în laboratoarele noastre atîtea aparate construite cu multă ingeniozitate pentru scop didactic, multe din ele fiind proiectate de studenți, ca cele întîlnite în număr mare la laboratorul de Mecanică și rezistența materialelor cît și instalații complexe create pentru scopuri de cercetare științifică.

Dacă la înființarea facultății nu am dispus de nici un laborator, astăzi studenții noștri au posibilitatea ca în cadrul lucrărilor practice să se familiarizeze atît cu mînuirea mașinilor electronice de calcul cît și cu aparatele complexe de măsură și control.

Merită de menționat, pentru exemplificare, că din instalațiile realizate de cercul științific studențesc al catedrei de electrotehnică două au fost expuse în cadrul Expoziției Realizărilor Economiei Naționale din București.

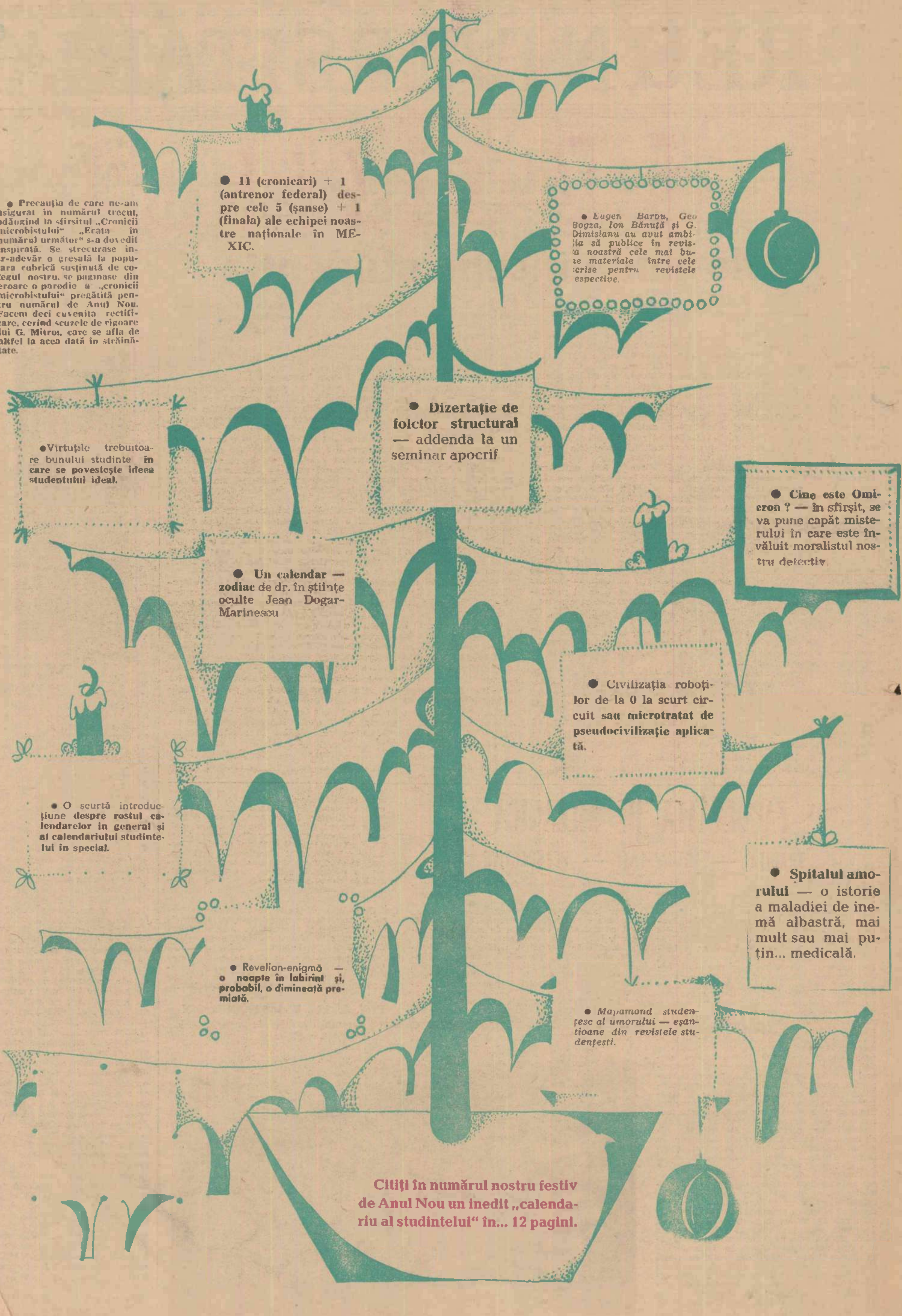
La formarea prestigiului unei facultăți concură desigur un număr mare de factori, dintre aceștia însă niciodată nu poate lipsi competența științifică a corpului didactic. În cadrul facultății 16 cadre didactice posedă titlul științific de doctor inginer, iar majoritatea personalului didactic lucrează la elaborarea tezelor de doctorat. Avînd dreptul de a conferi titlul științific de doctor inginer în specialitățile de: Tractoare, Automobile, Termotehnică și Mașini termice, Electrotehnică și mașini electrice și Rezistența materialelor, facultatea noastră este nu numai o puternică unitate didactică (școlarizînd în prezent peste 1 500 de studenți), ci și un for competent pentru calificarea științifică a inginerilor.

Cercetările efectuate în domeniul motoarelor, tractoarelor, autovehiculelor, al mașinilor electrice și al pompelor magnetohidrodinamice sînt binecunoscute de specialiștii din țară și peste hotare.

Facultatea a pregătit pînă în prezent pentru industria constructoare de mașini, transporturi și pentru agricultură 2 780 de ingineri răspîndiți în prezent în întreaga țară.

Prof. dr. ing. Victor HOFFMANN
decan al Facultății de mecanică
(Sigma)

● 11 (cronicari) + 1 (antrenor federal) despre cele 5 (șanse) + 1 (finala) ale echipei noastre naționale în MEXIC.

● *Eugen Barbu, Geo Bogza, Ion Bănuță și G. Dimisianu au avut ambiția să publice în revista noastră cele mai bune materiale între cele scrise pentru revistele respective.*

● Precauția de care ne-am asigurat în numărul trecut, adăugind la sfirșitul „Cronicii microbistului" „Erata în numărul următor" s-a dovedit inspirată. Se strecurase într-adevăr o greșală la populara rubrică susținută de colegul nostru, se paginase din eroare o parodie a „cronicii microbistului" pregătită pentru numărul de Anul Nou. Facem deci cuvenita rectificare, cerînd scuzele de rigoare lui G. Mitroi, care se afla de altfel la acea dată în străinătate.

●Virtuțile trebuitoare bunului studinte **în care se povestește ideea studentului ideal.**

● Dizertație de folclor structural — addenda la un seminar apocrif

● Cine este Omicron ? — în sfîrșit, se va pune capăt misterului în care este învăluit moralistul nostru detectiv.

● Un calendar — zodiac de dr. în științe oculte Jean Dogar-Marinescu

● Civilizația roboților de la 0 la scurt circuit **sau microtratat de pseudocivilizație aplicată.**

● O scurtă introducțiune **despre rostul calendarelor în general și al calendariului studintelui în special.**

● Spitalul amorului — o istorie a maladiei de inemă albastră, mai mult sau mai puțin... medicală.

● Revelion-enigmă — **o noapte în labirint și, probabil, o dimineață premiată.**

● *Mapamond studențesc al umorului — eșantioane din revistele studențești.*

Citiți în numărul nostru festiv de Anul Nou un inedit „calendariu al studintelui" în... 12 pagini.

REDACȚIA: str Brezoianu 13, tel. 14 02 15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII"